

Valstybinio audito ataskaita

PROGRAMINIO BIUDŽETO SISTEMA:
STRATEGINIŲ VEIKLOS PLANŲ
SUDARYMAS IR ĮGYVENDINIMO
STEBĖSENA

2016 m. spalio 10 d. Nr. VA-P-60-2-17

Su valstybinio audito ataskaita galima susipažinti
Valstybės kontrolės interneto puslapyje
adresu www.vkontrole.lt

TURINYS

<u>SANTRAUKA</u>	<u>3</u>
IŠVADOS	4
REKOMENDACIJOS	6
<u>IŽANGA</u>	<u>8</u>
<u>AUDITO REZULTATAI</u>	<u>14</u>
<u>1. Strateginių veiklos planų sudarymas yra tobulintinas</u>	<u>14</u>
1.1. Įgyvendinami ne visi planavimo dokumentų sąsajų reikalavimai	14
1.2. Vertinimo kriterijų kokybė nepakankama	20
1.3. Nenustatytas valdymo išlaidų skaičiavimo tikslas	24
1.4. Neišnaudojama biudžeto lėšų taupymo galimybė didinant bendrųjų funkcijų efektyvumą	28
<u>2. Ne visi Stebėsenos informacinėje sistemoje esantys duomenys yra patikimi, išsamūs ir pateikti laiku</u>	<u>31</u>
<u>3. Informacija apie veiklos rezultatus yra nepakankama</u>	<u>36</u>
3.1. Ministerijų veiklos ataskaitose trūksta analitinės informacijos	36
3.2. Informacija apie Vyriausybės veiklos rezultatus neišsami	38
<u>PRIEDAI</u>	<u>41</u>

SANTRAUKA

Viešojo sektoriaus strateginio planavimo sistemos diegimas Lietuvoje prasidėjo 2000 m. Nuo to laiko planavimo sistema nuolat tobulinama: 2002 m. Vyriausybė patvirtino Strateginio planavimo metodiką¹ (toliau – Metodika), 2009–2012 m. Vyriausybės kanceliarija kartu su Finansų ministerija įgyvendino projektą „Valdymo, orientuoto į rezultatus, tobulinimas“ (toliau – VORT), kurio metu 2010 m. atlikti kokybiškai svarbūs Strateginio planavimo metodikos pakeitimai², 2011 m. sukurta Stebėsenos informacinė sistema (toliau – SIS), kurią taikant stebimas Vyriausybės programos, Vyriausybės veiklos prioritetų, tarpinstitucinių veiklos planų, strateginių veiklos planų (toliau – SVP) ir kitų planavimo dokumentų įgyvendinimas ir t. t.

Tačiau Valstybės kontrolės atliekamų auditų metu vis dar nustatoma su strateginiu planavimu susijusių trūkumų, todėl į valstybinio audito programą buvo įtrauktas auditas, kurio tikslas – įvertinti, ar strateginių veiklos planų sudarymas ir jų įgyvendinimo stebėseną vykdomi tinkamai, yra efektyvūs ir rezultatyvūs. Atkreiptinas dėmesys, kad šis auditas apima ministerijų strateginių veiklos planų sudarymą, jo metu nevertintas kitų planavimo dokumentų, įgyvendinamų per strateginius veiklos planus, turinys ir tarpusavio sąsajos.

Auditą atlikome Vyriausybės kanceliarijoje ir visose 14 ministerijų. Audituojamas laikotarpis – 2014–2016 metai. Išanalizavę ir įvertinę su strateginių veiklos planų sudarymu ir įgyvendinimu susijusias rizikas, audito metu vertinome:

- ar sudarydamos SVP ministerijos užtikrina jų sąsajas su kitais planavimo dokumentais ir nustato tinkamus vertinimo kriterijus (1.1 ir 1.2 poskyriai);
- ar ministerijos tinkamai planuoja bendrųjų funkcijų efektyvumo didinimo darbus ir valdymo išlaidas (1.3 ir 1.4 poskyriai);
- ar SVP įgyvendinimo stebėsenai ir atsiskaitymui panaudojama Stebėsenos informacinė sistema (2 skyrius);
- ar tinkamai atsiskaitoma už veiklos rezultatus (3 skyrius).

Atlikę auditą nustatėme, kad programinio biudžeto modelis Lietuvoje iš esmės yra sukurtas: valstybės funkcijų vykdymas finansuojamas iš biudžeto pagal programas, kuriose nurodomi tikslai, uždaviniai, priemonės ir jų įgyvendinimą parodantys vertinimo kriterijai, atsiskaitoma už programų įgyvendinimo rezultatus. Tačiau daugelį svarbių procesų – planavimo, stebėsenos ir atsiskaitymo – ministerijos vykdo formaliai. Pasigendame principingesnio Vyriausybės kanceliarijos požiūrio į netinkamai ministerijų atliekamus planavimo, stebėsenos ir atsiskaitymo darbus³. Komplexas tiek su planavimu, tiek su planų įgyvendinimo stebėseną ir atsiskaitymu už rezultatus susijusių priežasčių, kurias nustatėme audito metu, neleidžia pasiekti pakankamo biudžeto orientavimo į veiklos rezultatus, kuris skatina teigiamus pokyčius visuomenės gyvenime.

Viešai skelbiama informacija apie Vyriausybės programos ir kasmetinių Vyriausybės veiklos prioritetų įgyvendinimo rezultatus yra neišsami, o ministerijų veiklos ataskaitose pasigendama analitinės informacijos, leidžiančios įvertinti pokyčių ministrų valdymo srityse kokybę. Tai nesudaro palankių sąlygų skaidrumu ir atsakingumu pagrįstam viešojo sektoriaus valdymui ir

¹ LR Vyriausybės 2002-06-06 nutarimas Nr. 827 „Dėl strateginio planavimo metodikos patvirtinimo.

² LR Vyriausybės 2002-06-06 nutarimas Nr. 827 „Dėl strateginio planavimo metodikos patvirtinimo“ (2010-08-25 nutarimo Nr. 1220 redakcija).

³ Planuojamos valdymo išlaidos nepaskirstomos strateginių veiklos planų programoms, netinkamai planuojami veiklos efektyvumo didinimo darbai, į Stebėsenos informacinę sistemą duomenys teikiami pavėluotai, jie nėra išsamūs ir tikslūs ir t. t.

tinkamų valdymo sprendimų priėmimui, neužtikrina, kad visuomenė ir sprendimus priimančios Seimo nariai būtų tinkamai informuoti apie viešojo sektoriaus veiklos rezultatus.

Nustatėme, kad ministerijos rengia nemažai informacijos, kuri nenaudojama valdymo sprendimams priimti: tai ir informacija apie planuojamas valdymo išlaidas, ir didelis stebėsenos informacinėje sistemoje esančios stebėsenai netinkamos informacijos kiekis. Užsienio ekspertų teigimu, tai, kad rengiama sprendimams priimti nenaudojama informacija, diskredituoja pačią į veiklos rezultatus orientuoto biudžeto idėją⁴.

Įvertinę audito metu surinktus įrodymus, pateikiame išvadą ir rekomendacijas, kurias tinkamai įgyvendinus būtų palengvintas strateginių veiklos planų sudarymo procesas, pagerėtų informacijos, reikalingos veiklos rezultatams vertinti, kokybė ir visuomenės informavimas apie mokesčių mokėtojų pinigų panaudojimo efektyvumą.

Atkreipiame dėmesį, kad, tęsdami Programinio biudžeto sistemos auditų ciklą, 2017 m. planuojame atlikti auditus, kurių metu analizuosime biudžeto formavimo, tvirtinimo ir įgyvendinimo procesus, tarp jų – ir sąsajas tarp Seimo tvirtinamo valstybės biudžeto ir institucijų planuojamų veiklos rezultatų bei sąsajas tarp pasiektų veiklos rezultatų ir valstybės biudžeto vykdymo duomenų. Šios sąsajos nepakankamos, o tai, manome, nėra pažangą skatinanti praktika.

IŠVADOS

Dėl strateginio planavimo

1. 2016 m. ministerijos įgyvendina 90 Seimo ir Vyriausybės nutarimais patvirtintų planavimo dokumentų, tačiau jų susiejimas su ministerijų strateginiais veiklos planais nėra galutinai aiškus. Strateginio planavimo metodika aiškiai nurodo, kaip užtikrinti tik keleto planavimo dokumentų – Vyriausybės veiklos prioritetų ir tarpinstitucinių veiklos planų – sąsajas, o Vyriausybės kanceliarija rekomenduoja dar platesnes, nei nustatytos metodikoje, sąsajas (1.1 poskyris).
2. Rengiami du planavimo dokumentai, kurių nuostatos iš dalies kartojasi: metinių Vyriausybės veiklos prioritetų įgyvendinimo svarbiausieji darbai ir vertinimo kriterijai iš dalies atkartoja Vyriausybės programos įgyvendinimo prioritetines priemones ir jų vertinimo kriterijus. Todėl dubliuojamas šių dokumentų įgyvendinimo planavimas, stebėseną ir atsiskaitymas, didinama administracinė našta juos rengiančioms ir įgyvendinančioms institucijoms ir nesukuriama papildoma nauda (3.2 poskyris).
3. Daugiau nei pusės ministerijų strateginių veiklos planų rezultatų kriterijai yra netinkami programų tikslų pasiekimui vertinti, nes (1.2 poskyris):
 - kriterijai nerodo programos tikslo pasiekimo ir programos naudos tiesioginiams jos gavėjams;
 - sudaromi kriterijai, kurių įgyvendinimui ministerija neturi įtakos.
4. Vidutinis ministerijose nustatomų vertinimo kriterijų skaičius iki 6 kartų viršija teisės aktais nustatytą minimalų būtinąjį skaičių, o visų ministerijų veiklai stebėti 2016 m. nustatyta beveik 1 800 vertinimo kriterijų. Tai neatitinka gerosios praktikos, siūlančios matuoti veiklos rezultatus taikant nedidelį gerai suformuluotą pagrindinių kriterijų rinkinį. Dėl didelio vertinimo kriterijų skaičiaus informacija apie esminius pokyčius, atsiskaitant už veiklos rezultatus, neišsiskiria (1.2 ir 3.1 poskyriai).

⁴ OECD, The metamorphoses of performance budgeting, 2014, 11 p.

5. Dviejose ministerijose yra programų, kurios neturi programoms būdingų bruožų ir yra skirtos finansuoti įvairias išmokas ir (ar) išmokėjimus. Tokių programų tikslai, uždaviniai, priemonės ir kriterijai kuriami dirbtinai – taip didinama administracinė našta planavimą, stebėseną ir atsiskaitymą vykdančioms darbuotojoms, nesukuriant pridėtinės vertės (1.2 poskyris).
6. Nuo 2010 m. dalis asignavimų valdytojų privalo planuoti ir skaičiuoti valdymo išlaidas, bet iki šiol šis procesas vyksta neturint nustatytų tikslų. Atsiskaitymas už faktiškai patirtas valdymo išlaidas nenumatytas, todėl tikrasis jų dydis nežinomas. Turimos ribotos informacijos apie valdymo išlaidas niekaip negalima panaudoti valdymo sprendimams priimti (1.3 poskyris).
7. Nepakankamai išnaudojama galimybė sutaupyti valstybės biudžeto lėšas didinant bendrųjų funkcijų efektyvumą (1.4 poskyris):
 - Vyriausybės kanceliarija neambicingai planuoja bendrųjų funkcijų efektyvumo didinimo siekius: 92 proc. (10 iš 12) 2014–2016 metams nustatytų siektinų bendrųjų funkcijų efektyvumo vertinimo kriterijų reikšmių yra mažiau ambicingos nei 2013 m. pasiektos nustatytos siektinos reikšmės;
 - esama atsiskaitymo už bendrųjų funkcijų efektyvumo didinimą tvarka yra neveiksminga;
 - ministerijos neskiria pakankamai dėmesio veiklos efektyvumui didinti:
 - ministerijų 2015 metų bendrųjų funkcijų efektyvumo rezultatai yra blogesni nei jų valdymo srities institucijų ir įstaigų pagal 9 iš 12 vertinimo kriterijų;
 - 7 ministerijos, kurioms buvo teiktos Vyriausybės sudarytų darbo grupių rekomendacijos dėl veiklos efektyvumo didinimo planavimo 2016 metais, į jas neatsižvelgė.

Dėl veiklos rezultatų stebėsenos ir atsiskaitymo

8. Dėl nepakankamai atsakingo ministerijų požiūrio į strateginių veiklos planų įgyvendinimo stebėseną ir nepakankamai principingos Vyriausybės kanceliarijos pozicijos, apie ketvirtadalis Stebėsenos informacinėje sistemoje esančių 12 ministerijų duomenų nėra patikimi, išsamūs ir laiku pateikti, todėl nėra tinkami veiklos rezultatų stebėsenai ir atsiskaitymui vykdyti (2 skyrius).
9. Ministerijų veiklos ataskaitų duomenys yra nepakankamai objektyviai įvertinti, kaip ministerijos įgyvendino planuotus tikslus ir uždavinius (3.1 poskyris):
 - ataskaitose pateikiamas didelis informacijos kiekis, vis dėlto ji neapima dalies Strateginio planavimo metodikoje reikalaujamų duomenų:
 - nėra informacijos apie veiksnius, padėjusius ar trukdžiusius pasiekti planuotus strateginių pokyčių įgyvendinimo rezultatus;
 - atsiskaitant už strateginių pokyčių ir Vyriausybės programos įgyvendinimą pateikiami tik rezultatai be planuotų siekių;
 - atsiskaitoma ne už visų koordinuojamų planavimo dokumentų įgyvendinimą;
 - ne visada nurodomos nepasiektų ar viršytų vertinimo kriterijų ir programoms skirtų asignavimų nepanaudojimo ar viršijimo priežastys;
 - ataskaitose pasigendama kritinio požiūrio į tikslų ir uždavinių įgyvendinimo eigą ir rezultatus.
10. Visuomenė ir sprendimus priimančios Seimo nariai negauna išsamios informacijos, atskleidžiančios, ar pasiekti Vyriausybės užsibrėžti tikslai (3.2 poskyris):
 - Vyriausybė į savo 2015 m. veiklos ataskaitą neįtraukė daugiau nei pusės vertinimo kriterijų įgyvendinimo rezultatų, kurių nepavyko pasiekti, o informacija apie nepasiektus rezultatus tam tikrais atvejais pateikiama taip, kad nematyti, jog planuoti rezultatai nepasiekti;

- Vyriausybės veiklos prioritetų įgyvendinimo pažangos 2015 m. ataskaitose pateikiama informacija tik apie dalį svarbiausių darbų, nurodomi mažiau nei pusės vertinimo kriterijų įgyvendinimo rezultatai.

REKOMENDACIJOS

Vyriausybės kanceliarijai

Dėl strateginio planavimo tobulinimo

1. Siekiant užtikrinti, kad strateginiuose veiklos planuose atsispindėtų kituose planavimo dokumentuose numatyti esminiai siekiai, nustatyti, kurie planavimo dokumentų elementai privalo būti perkelti į strateginius veiklos planus, o kurie turi būti tik susiję (1 išvada).
2. Optimizuoti strateginio planavimo dokumentų skaičių, siekiant planavimą, stebėseną ir vertinimą padaryti aiškesnius (1 ir 9 išvados).
3. Siekiant išvengti planavimo, stebėsenos ir atsiskaitymo dubliavimo, įvertinti, ar tikslinga rengti vienas kitą iš dalies dubliuojančius dokumentus – Vyriausybės programos įgyvendinimo prioritetines priemones ir Vyriausybės veiklos prioritetus (2 išvada).
4. Atsižvelgiant į tai, kad veiklos rezultatų vertinimo kriterijų skaičius turėtų būti ne didesnis nei gerai suformuluotų pagrindinių kriterijų rinkinys ministerijai, parengti priemones, kurios užtikrintų vertinimo kriterijų skaičiaus ministerijų strateginiuose veiklos planuose optimizavimą (1, 3, 4, 8 ir 9 išvados).
5. Siekiant efektyviai panaudoti žmogiškuosius išteklius, peržiūrėti programų sudarymo praktiką ir pateikti ministerijoms sprendimą, kaip vykdyti veiklas, kurios šiuo metu vykdomos įgyvendinant programoms būdingų bruožų neturinčias programas (5 išvada).
6. Nustatyti valdymo išlaidų skaičiavimo tikslą ir, prireikus, atsiskaitymo tvarką (6 išvada).
7. Siekiant užkirsti kelią formaliai, pridėtinės vertės neturinčiais veikalais, svarstyti, ar strateginiuose veiklos planuose tikslinga nurodyti valdymo išlaidas, iki bus nustatytas jų skaičiavimo tikslas ir atsiskaitymo už jas tvarka (6 išvada).
8. Atsižvelgiant į tai, kad bendrųjų funkcijų efektyvumo didinimas yra vienas iš būdų mažinti valdymo išlaidas, nustatčius valdymo išlaidų skaičiavimo tikslą įvertinti bendrųjų funkcijų efektyvumo ir valdymo išlaidų tarpusavio sąsajų pakankamumą (6 ir 7 išvados).
9. Imtis priemonių, kad Ministrui Pirmininkui derinti teikiami ministerijų strateginių veiklos planų projektai atitiktų visus Strateginio planavimo metodikos reikalavimus ir (ar) būtų pašalinti trūkumai, dėl kurių Vyriausybės kanceliarija teikė pastabas (6 ir 7 išvados).

Dėl veiklos rezultatų stebėsenos ir atsiskaitymo tobulinimo

10. Imtis priemonių, kad duomenys į Stebėsenos informacinę sistemą būtų teikiami Strateginio planavimo metodikoje nurodytu laiku ir nustatytos apimties (8 išvada).
11. Imtis priemonių, kad ministerijų veiklos ataskaitos atitiktų Strateginio planavimo metodikos reikalavimus, jose aiškiai matytųsi esminiai pokyčiai ir iššūkiai ministro valdymo

sirtyje, koordinuojamų planavimo dokumentų ir Vyriausybės programos įgyvendinimas. Ataskaitos turėtų būti *draugiškesnės skaitytojui* (9 išvada).

12. Siekiant geresnio visuomenės ir sprendimus priimančių asmenų informuotumo, užtikrinti, kad būtų viešai skelbiama Stebėsenos informacinėje sistemoje esanti informacija apie Vyriausybės programos ir Vyriausybės veiklos prioritetų įgyvendinimo rezultatus (10 išvada).

Finansų ministerijai

Dėl strateginio planavimo tobulinimo

13. Imtis priemonių, kad atsiskaitymas už bendrųjų funkcijų efektyvumo didinimą taptų veiksmingesnis (7 išvada).

Ministerijoms

Dėl planavimo tobulinimo

14. Atsižvelgiant į tai, kad ministerijos veiklos rezultatų vertinimo kriterijų skaičius turėtų būti ne didesnis nei gerai suformuluotų pagrindinių kriterijų rinkinys, optimizuoti vertinimo kriterijų skaičių strateginiuose veiklos planuose (3 ir 4 išvados).
15. Užtikrinti, kad strateginiuose veiklos planuose būtų atsakingai planuojamas bendrųjų funkcijų efektyvumo didinimas ir atsižvelgiama į strateginių veiklos planų projektų derinimo metu gaunamas Vyriausybės kanceliarijos pastabas (7 išvada).

Dėl veiklos rezultatų stebėsenos ir atsiskaitymo tobulinimo

16. Siekiant gerinti į Stebėsenos informacinę sistemą pateikiamų duomenų kokybę, užtikrinti, kad informacija į sistemą būtų pateikiama Strateginio planavimo metodikoje nurodytu laiku ir nustatytos apimties (8 išvada).
17. Užtikrinti, kad veiklos ataskaitose būtų pateikiama Strateginio planavimo metodikoje nurodyta informacija (9 išvada).

Pokyčiai audito metu

1. Vyriausybės kanceliarija 2015 m. lapkričio 24 d. parengė siūlymą dėl strateginio planavimo dokumentų skaičiaus optimizavimo. Jei Vyriausybė pritars siūlymui, tai turės teigiamos įtakos 1 išvadoje nurodytoms problemoms spręsti.
2. Viešojo valdymo tobulinimo komisija 2016 metais pasiūlė Finansų ministerijai parengti bendrųjų funkcijų efektyvumo didinimo krypčių koncepciją. Bendros koncepcijos parengimas turėtų teigiamos įtakos šalinant 7 išvadoje nurodytus trūkumus.

Rekomendacijų įgyvendinimo priemonės ir terminai pateikti šios ataskaitos 2 priede „Rekomendacijų įgyvendinimo planas“.

IŽANGA

Programinio biudžeto (angl. *Program budgeting*) sąvoka pasaulyje dažnai vartojama kaip į veiklos rezultatus orientuoto biudžeto sąvokos (angl. *Performance based budget*) sinonimas. Taikant į veiklos rezultatus orientuoto biudžeto praktiką, pirma, akcentuojama tai, ką valdžia pasiekė, o ne kokius išteklius panaudojo, antra – valdžios veikla vykdoma pagal programas, kurios ir užtikrina šiuos pasiekimus⁵. Tokia biudžeto praktika pradėta taikyti Jungtinėse Amerikos Valstijose XX a. penktajame dešimtmetyje.

Pasaulyje nėra vienos bendros į veiklos rezultatus orientuoto biudžeto formos, šalys turi surasti savąją ir pritaikyti prie politinio ir institucinio konteksto⁶. Tačiau visos šalys, taikančios į veiklos rezultatus orientuoto biudžeto praktiką, nurodo tokius pačius pranašumus: geriau matyti valdžios tikslai, prioritetai ir programų įtaka jų pasiekimui, Parlamentui ir visuomenei teikiama daugiau ir kokybiškesnės informacijos, suteikiamos galimybės pagerinti programų valdymą ir efektyvumą, ir kt.⁷

Lietuvoje asignavimų valdytojams LR valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu⁸ skiriami biudžeto asignavimai pradėti tvirtinti pagal programas nuo 1999 metų, įgyvendinant biudžeto sandaros reformą⁹. Nuo 2001 m. įstatymu patvirtintų valstybės biudžeto asignavimų bendrą sumą pagal asignavimų valdytojų vykdomas strateginių veiklos planų programas paskirsto Vyriausybė.

Panaudodami iš biudžeto gautus piniginius išteklius strateginių veiklos planų programoms vykdyti, asignavimų valdytojai įgyvendina valstybės politiką visuomenei svarbiose srityse: užtikrina piliečių saugumą, užimtumą, švietimo, mokslo, sveikatos priežiūros prieinamumą, kuria palankią aplinką ūkio plėtrai ir t. t. Taigi, nuo asignavimų valdytojų veiklos rezultatų tiesiogiai priklauso valstybės politikos įgyvendinimas. Todėl itin svarbu, kad institucijos tinkamai nustatytų veiklos kryptis ir būdus numatytiems tikslams ir rezultatams pasiekti. Tam naudojamas strateginis planavimas, kurio metodiką 2002 m. patvirtino Vyriausybė. Strateginis planavimas nuolat tobulinamas: asignavimų valdytojų veiklos rezultatai nuo 2006 m. pradėti vertinti pagal efekto, rezultato ir produkto vertinimo kriterijus¹⁰. Vėliau imtasi tolesnių strateginio planavimo tobulinimo veiksmų: detalizuotas vertinimo kriterijų sudarymas, strateginių veiklos planų įgyvendinimo rezultatų stebėsenos vykdymas, atsiskaitymas už metinius veiklos rezultatus ir kt.¹¹. 2009–2012 m. Vyriausybės kanceliarija kartu su Finansų ministerija įgyvendino projektą „Valdymo, orientuoto į rezultatus, tobulinimas“, kurio metu sukurta Stebėsenos informacinės sistema, funkcijų peržiūros ir programų vertinimo įrankiai, tobulinama sprendimų poveikio vertinimo sistema.

⁵ International Monetary Fund, *From Program to Performance Budgeting: The Challenge for Emerging Market Economies*, 2003.

⁶ OECD, *Performance Budgeting in OECD Countries*, 2007, p. 12.

⁷ Ten pat, p. 11.

⁸ Tvirtinamas kiekvienais metais.

⁹ LR Seimo 1998-10-22 rezoliucija „Dėl Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros koncepcijos“.

¹⁰ LR Vyriausybės 2002-06-06 nutarimas Nr. 827 „Dėl strateginio planavimo metodikos patvirtinimo“ (2004-11-16 nutarimo Nr. 902 redakcija).

¹¹ LR Vyriausybės 2002-06-06 nutarimas Nr. 827 „Dėl strateginio planavimo metodikos patvirtinimo“ (2010-08-25 nutarimo Nr. 1220 redakcija).

Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija (toliau – EBPO) pažymi, kad „į veiklos rezultatus orientuotas biudžetas yra sunkus darbas ir vienerių metų sėkmė neužtikrina, kad ji tęsis kitais metais, o vienerių metų didelės investicijos į duomenų rinkimą ir analizę – kad pavyks to išvengti kitais metais. Tačiau leisti pinigų atsižvelgiant į veiklos rezultatus yra labai patraukli idėja, todėl į reformas orientuoti politikai ir vadovai tęsia pradėtą kelią, o vienas į veiklos rezultatus orientuoto biudžeto reformas keičia kitos“¹². Labai svarbu, kad būtų žinančių, kur verta eiti ir kaip ten patekti, nes lyderystės trūkumų rezultatas – veiklos vykdymo trūkumai¹³.

2007 m. Valstybės kontrolė atliko Programinio biudžeto sistemos auditą, kurio metu buvo vertinamas programinio biudžeto sandaros principų taikymo efektyvumas, pateiktos rekomendacijos, kaip tobulinti sistemą. Po audito Vyriausybės kanceliarija ėmėsi įgyvendinti VORT projektą, 2010 m. atlikti kokybiškai nauji Strateginio planavimo metodikos pakeitimai.

Tačiau Europos antikorupcijos ir valstybės kūrimo tyrimų centrui sudarant Visuomenės sąžiningumo indeksą¹⁴, įvertinus biudžeto skaidrumą, Lietuvai teko 85 vieta iš 105 pasaulio šalių. Šis rodiklis rodo visuomenei teikiamos informacijos apie biudžetą pakankamumą, aiškumą ir pagrįstumą. Lietuvos užimama 85 vieta – žemiausia iš ES valstybių.

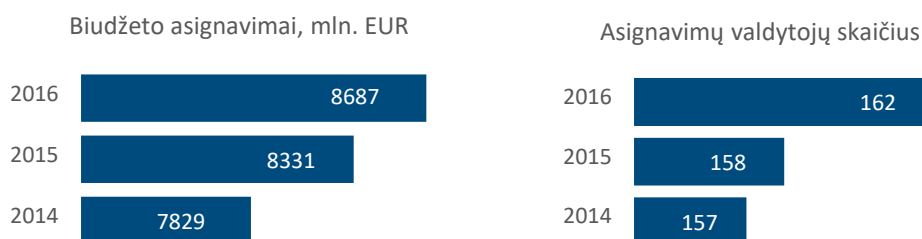
Viešojo sektoriaus efektyvumas ir skaidrumas ypač aktualus Lietuvai siekiant narystės EBPO, nes įvairias ūkio sritis apimantis 21 EBPO komitetas turės atlikti detalias peržiūras. Lietuvos narystei EBPO turi pritarti visi komitetai.

Auditas atliktas vadovaujantis Valstybinio audito reikalavimais¹⁵ ir Tarptautiniais aukščiausiųjų audito institucijų standartais¹⁶. Atlikdami auditą darėme prielaidą, kad visi auditoriams pateikti dokumentai yra teisingi, išsamūs ir galutiniai, o jų kopijos atitinka originalus. Audito metodai ir procedūros pateikti ataskaitos 1 priede.

Bendra informacija apie sritį

Valstybės biudžeto asignavimų valdytojų skaičius ir jiems skiriamų asignavimų suma 2014–2016 m. didėjo, 2016 m. 162 asignavimų valdytojams skirta 8, 687 mlrd. eurų asignavimų (1 pav.).

1 pav. Asignavimų valdytojų skaičius ir jiems skirti valstybės biudžeto asignavimai 2016 metais

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal LR 2016 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymą ir pagal LR Vyriausybės nutarimu patvirtintą 2016 metų LR biudžeto patvirtintų asignavimų paskirstymą pagal programas

¹² OECD, The metamorphoses of performance budgeting, 2014, p. 4.

¹³ Ten pat, p. 12, 21.

¹⁴ Prieiga per internetą: <http://integrity-index.org/>.

¹⁵ LR valstybės kontrolieriaus 2002-02-21 įsakymas Nr. V-26 „Dėl Valstybinio audito reikalavimų patvirtinimo“.

¹⁶ 3000-asis TAAIS „Veiklos audito įgyvendinimo gairės“ ir 3100-asis TAAIS „Veiklos audito gairės: pagrindiniai principai“ (<http://www.vkontrolė.lt/page.aspx?id=350>).

Asignavimų valdytojai planuoja savo veiklą sudarydami strateginius veiklos planus. SVP sudarymą, jų įgyvendinimą, stebėseną ir atsiskaitymą bei jiems vykdyti reikalingų finansinių išteklių užtikrinimą reglamentuoja teisės aktai:

- LR biudžeto sandaros įstatymas¹⁷, kuris nustato valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžeto turinį, skaidraus biudžeto rengimo, tvirtinimo, vykdymo, vertinimo ir kontrolės nuostatas ir procedūras, asignavimų valdytojų pareigas, teises ir atsakomybę ir t. t.
- LR valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, kuriame kiekvienais metais nustatomi valstybės biudžeto metiniai pajamų ir asignavimų dydžiai, savivaldybių biudžetų finansiniai rodikliai, skolinimosi ir skolų padengimo rodikliai, subjektų teisės vykdant biudžetą ir t. t.
- Strateginio planavimo metodika¹⁸. Šiame dokumente nustatyta strateginio planavimo sistema, strateginių veiklos planų ir kitų planavimo dokumentų rengimo ir tvirtinimo tvarka, vertinimo kriterijų sudarymas, veiklos rezultatų stebėseną ir atsiskaitymas už juos ir t. t.
- Strateginio planavimo dokumentuose naudojamų vertinimo kriterijų sudarymo ir taikymo metodika¹⁹, kurioje apibrėžiami strateginio planavimo dokumentuose naudojamų vertinimo kriterijų nustatymo principai, kriterijų sistemos ir atskirų kriterijų nustatymas, reikšmių planavimas ir t. t.
- Stebėsenos informacinės sistemos nuostatai²⁰, kuriuose nustatytas sistemos tikslas, funkcijos, organizacinė, informacinė ir funkcinė struktūra, valdytojo ir tvarkytojo funkcijos ir t. t.
- Ir kt.

Vadovaujantis teisės aktų nuostatomis, strateginiai veiklos planai tvirtinami trejiems metams. Kasmet jie atnaujinami ir iš naujo tvirtinami ateinantiems trejiems metams, o asignavimai institucijos išlaidoms padengti ir turtui įsigyti skiriami vieneriems metams.

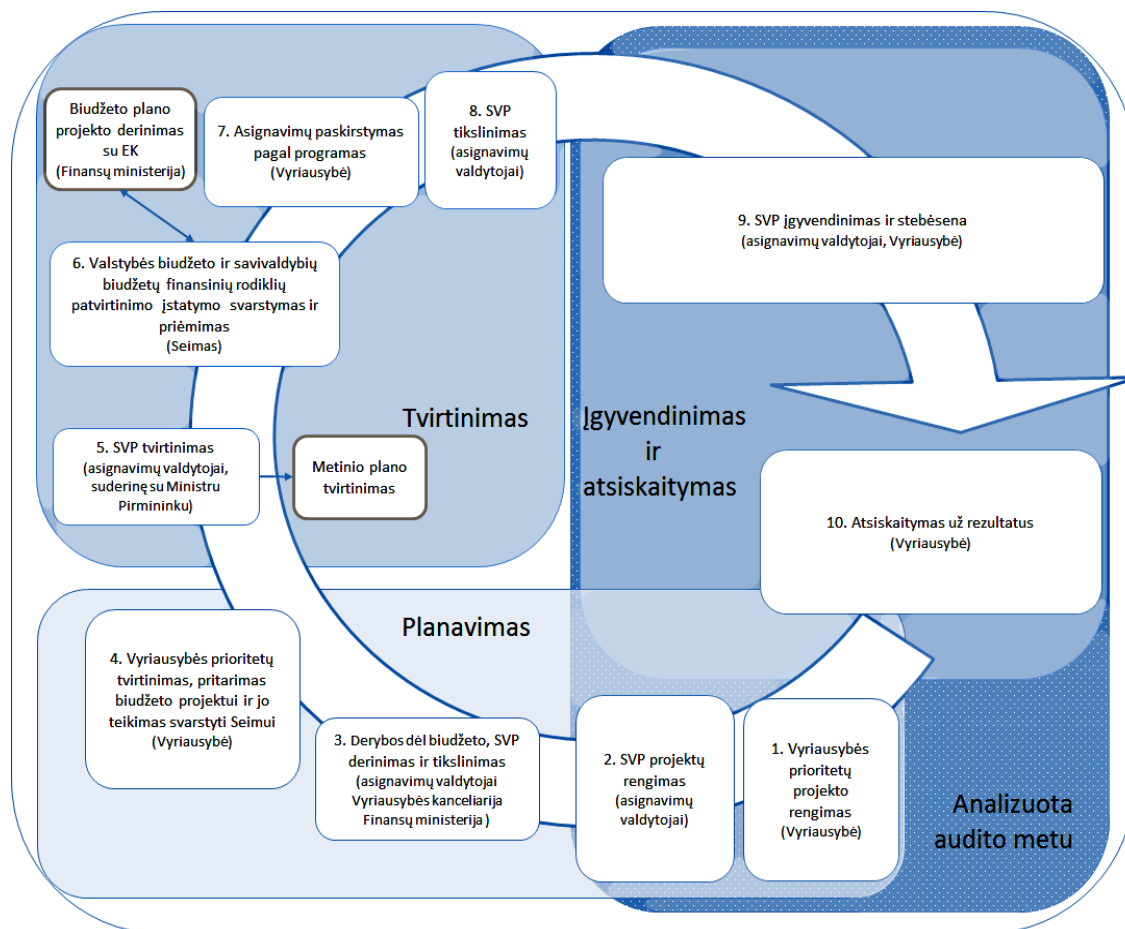
Galima išskirti SVP sudarymo ir įgyvendinimo etapus: planavimą, tvirtinimą, įgyvendinimą, stebėseną ir atsiskaitymą (2 pav.). Šie etapai vyksta nuolat: einamaisiais metais įgyvendinamas tų metų SVP, atsiskaitoma už praėjusių metų plano įgyvendinimą ir planuojama ateinančių metų veikla.

¹⁷ LR biudžeto sandaros įstatymas, 1990-07-30 Nr. I-430 (2003-12-23 įstatymo IX-1946 redakcija).

¹⁸ Patvirtinta LR Vyriausybės 2002-06-06 nutarimu Nr. 827.

¹⁹ Patvirtinta LR finansų ministro 2010-10-25 įsakymu Nr. 1K-330.

²⁰ Patvirtinti LR Vyriausybės 2011-05-04 nutarimu Nr. 518 „Dėl Stebėsenos informacinės sistemos nuostatų ir Stebėsenos informacinės sistemos duomenų saugos nuostatų patvirtinimo“.

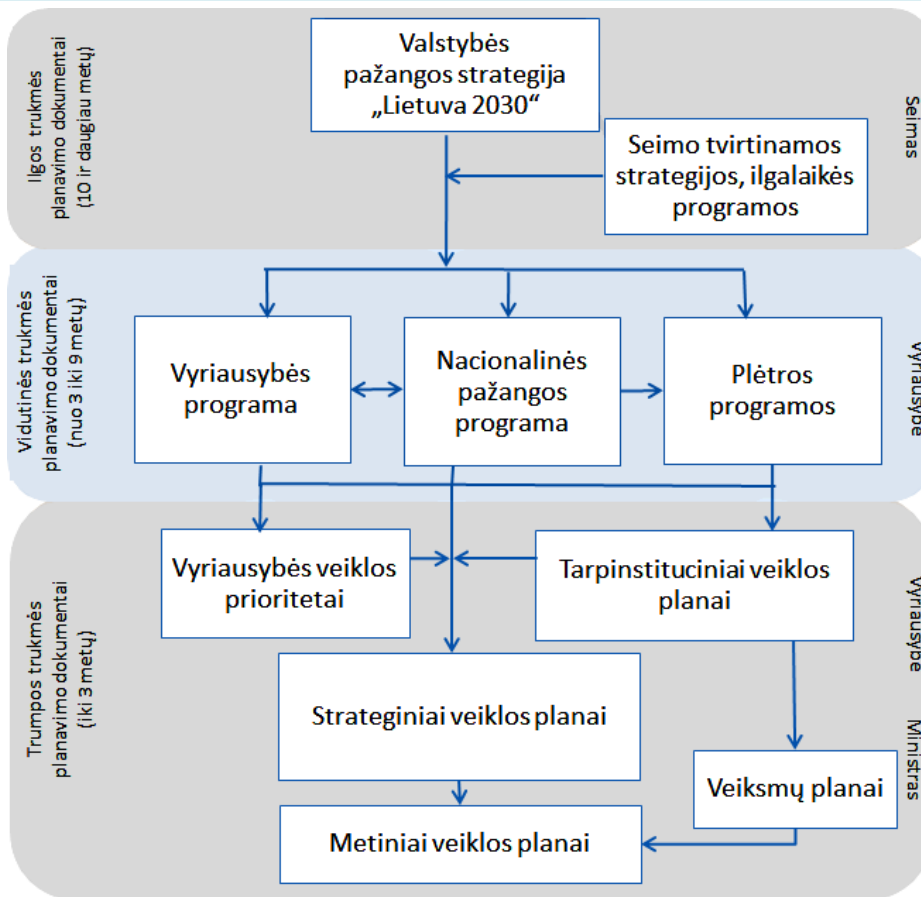
2 pav. Strateginių veiklos planų ir biudžeto sudarymo bei įgyvendinimo etapai ir dalyviai

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal 2013 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 473/2013 dėl euro zonos valstybių narių biudžeto planų projektų stebėsenos bei vertinimo ir perviršinio deficito padėties ištaisymo užtikrinimo bendrųjų nuostatų 6 ir 7 str. ir Metodiką

Strateginio veiklos plano forma ir turinys nustatyti Metodikoje. SVP sudaro:

- institucijos misija ir strateginiai pokyčiai:
 - metų veiklos prioritetai;
 - pagrindinės teisėkūros iniciatyvos;
 - veiklos efektyvumo didinimo kryptys;
 - valdymo išlaidos;
 - ir t. t.
- strateginių tikslų ir programų įgyvendinimas:
 - veiklos kontekstas, strateginiai tikslai ir juos įgyvendinančios programos;
 - vykdomų programų tikslai, uždaviniai, priemonės ir asignavimai;
 - vertinimo kriterijai ir jų reikšmės;
 - investicijų projektai ir asignavimai;
 - Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimas;
 - ir t. t.

Rengiant SVP, privaloma atsižvelgti į ilgos, vidutinės ir trumpos trukmės planavimo dokumentus (3 pav.).

3 pav. Planavimo dokumentų schema

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Metodiką

Audito metu analizuota ministerijų praktika sudarant ir įgyvendinant SVP ir atsiskaitant už SVP įgyvendinimo rezultatus. Ministerijoms 2016 metams skiriami asignavimai sudaro 88 proc. visų skiriamų valstybės biudžeto asignavimų, jos vykdo 43 proc. SVP programų. 2012–2016 m. ministerijoms skirti asignavimai pateikiami 3 priede.

Ministerijų vykdomų programų skaičius 2016 m. sumažėjo iki 92, palyginti su 2014 ir 2015 m. vykdytomis 107 programomis. Dėl galimos skirtingos programų sudarymo praktikos jų skaičius ministerijose skiriasi iki 14 kartų (1 lentelė).

1 lentelė. Ministerijų vykdomų SVP programų ir tikslų skaičius

Ministerija	Vykdomų SVP programų skaičius		
	2014 m.	2015 m.	2016 m.
Vidaus reikalų ministerija	18	18	14
Finansų ministerija	12	12	11
Socialinės apsaugos ir darbo ministerija	18	18	10
Aplinkos ministerija	9	9	10
Krašto apsaugos ministerija	9	9	9
Susisiekimo ministerija	6	6	6
Sveikatos apsaugos ministerija	5	5	6
Kultūros ministerija	7	7	6
Užsienio reikalų ministerija	6	6	5
Žemės ūkio ministerija	4	4	4
Teisingumo ministerija	4	4	4
Švietimo ir mokslo ministerija	4	4	3

Ministerija	Vykdomy SVP programų skaičius		
	2014 m.	2015 m.	2016 m.
Energetikos ministerija	3	3	3
Ūkio ministerija	2	2	1
Iš viso ministerijose	107	107	92

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal LR Vyriausybės nutarimais patvirtintą 2014, 2015 ir 2016 m. LR biudžeto patvirtintų asignavimų paskirstymą pagal programas

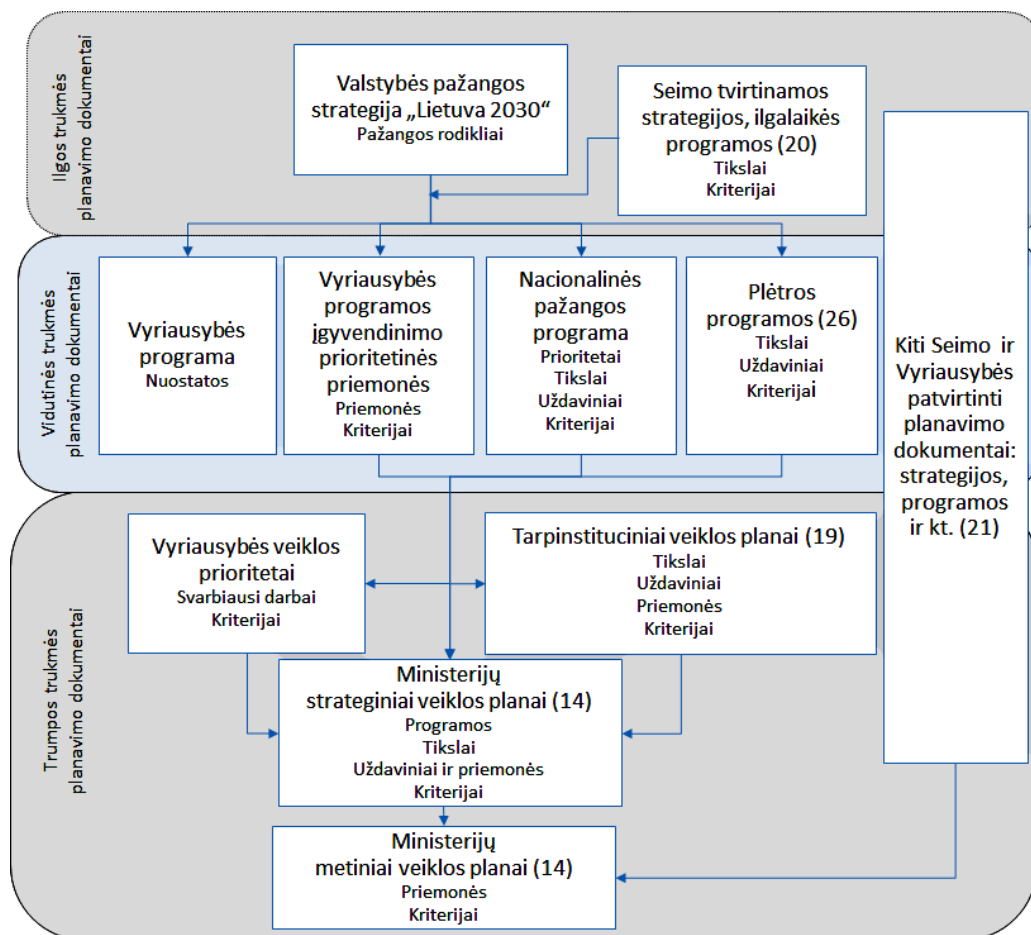
AUDITO REZULTATAI

1. STRATEGINIŲ VEIKLOS PLANŲ SUDARYMAS YRA TOBULINTINAS

1.1. Įgyvendinami ne visi planavimo dokumentų sąsajų reikalavimai

Metodikoje nustatyta, kad ministerijos, rengdamos SVP, turi atsižvelgti į Valstybės pažangos strategiją „Lietuva 2030“²¹, Nacionalinės pažangos programą²², Vyriausybės programą, planuojamus Vyriausybės prioritetus ir kitus ilgos ir vidutinės trukmės planavimo dokumentus (4 pav.). Taip turėtų būti užtikrinamas planavimo dokumentų sistemos vientisumas ir įvairiuose planavimo dokumentuose nustatytų siekių įgyvendinimo valdymas.

4 pav. 2016 m. aktualių planavimo dokumentų schema*, jų struktūra ir skaičius

* Strategija „Lietuva 2030“ pristato viziją, kaip Lietuva turėtų atrodyti 2030 metais. Siekiant nustatyti trumpesnio laikotarpio žingsnius, kurie padėtų pasiekti norimą pažangą, patvirtinta 2014–2020 metų nacionalinės pažangos programa. Joje suformuluoti tikslai, kuriuos siekiama įgyvendinti iki 2020 metų, taip artėjant prie šalies vizijos.

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Metodiką

²¹ Patvirtinta LR Seimo 2012-05-15 nutarimu Nr. XI-2015.

²² Patvirtinta LR Vyriausybės 2012-11-28 nutarimu Nr. 1482.

Siekdami nustatyti, kaip ministerijos užtikrina planavimo dokumentų sąsajas strateginiuose veiklos planuose, analizavome visus 2016 metais aktualius (t. y. 90) Seimo ir Vyriausybės nutarimais patvirtintus ministrų valdymo sričių planavimo dokumentus²³ ir jų įgyvendinimą koordinuojančių ministerijų 2016–2018 m. SVP (dokumentų sąrašas pateiktas 4 priede). Detalus Nacionalinės pažangos programos sąsajų su ministerijų SVP vertinimas atliktas Vyriausybės kanceliarijos vykdomo projekto „Veiklos rezultatų stebėsenos sistemos tobulinimas“ įgyvendinimo metu. Nustatyta, kad programos vertinimo kriterijai į SVP perkeliama neproporcingai ir nevientisai. Atsižvelgiant į tai, audito metu Nacionalinės pažangos programos sąsajų su ministerijų SVP vertinimas nekartotas.

Audito metu nustatėme, kad Metodikos reikalavimai ne visais atvejais konkrečiai nurodo, kaip užtikrinti reikiamas Seimo ir Vyriausybės patvirtintų planavimo dokumentų sąsajas su ministerijų SVP.

Pavyzdys

Metodikoje neregamentuotos planavimo dokumentų tikslų, uždavinių, vertinimo kriterijų sąsajos su SVP. Apsiribojama apibendrintomis formuluotėmis:

- Nacionalinio saugumo strategijos²⁴, kitų strategijų ir ilgalaikių programų, kurias tvirtina Seimas, nuostatas ministrai turi perkelti į Nacionalinės pažangos programą, plėtros programas ar trumpos trukmės planavimo dokumentus;
- Nacionalinės pažangos programa ir plėtros programos įgyvendinamos per SVP;
- tarpinstitucinių veiklos planų priemonės perkeliama į SVP programas;
- Vyriausybės veiklos prioritetai perkeliama į SVP strateginių pokyčių dalį.

Tai, kad Metodikos nuostatos yra nepakankamos, mato ir Vyriausybės kanceliarija, kuriai pavesta dalyvauti tobulinant strateginio planavimo sistemą, vertinti Vyriausybei atskaitingų valstybės institucijų parengtų strateginio planavimo dokumentų projektus ir vykdyti strateginio planavimo dokumentų įgyvendinimo rezultatų stebėseną²⁵. Ji teikia ministerijoms rekomendacijas dėl planavimo dokumentų sąsajų. Vadovaujantis šiomis rekomendacijomis, sąsajos užtikrintos tinkamai, jei:

- ilgos trukmės (Nacionalinio saugumo strategija, kitos strategijos ir ilgalaikės valstybės saugumo stiprinimo programos, kurias tvirtina Seimas) ir vidutinės trukmės (Vyriausybės programa, Nacionalinės pažangos programa, plėtros programos) planavimo dokumentų tikslai ir uždaviniai susiję su SVP, o vertinimo kriterijai perkelti į SVP;
- trumpos trukmės planavimo dokumentų – tarpinstitucinių veiklos planų – priemonės, asignavimai ir rezultato kriterijai perkelti į SVP; metinių Vyriausybės veiklos prioritetų kriterijai perkelti į SVP.

Tinkamų planavimo dokumentų sąsajų su SVP pavyzdys pateikiamas 2 lentelėje.

²³ Valstybės pažangos strategijos „Lietuva 2030“ sąsajos nevertintos, nes ji įgyvendinama per Nacionalinės pažangos programą. Vertinant Nacionalinės pažangos programos sąsajas su ministerijų SVP, buvo vertinami šiai programai įgyvendinti patvirtinti tarpinstituciniai veiklos planai.

²⁴ Patvirtinta LR Seimo 2002-05-28 nutarimu Nr. IX-907 (2012-06-26 nutarimo Nr. XI-2131 redakcija).

²⁵ LR Vyriausybės kanceliarijos nuostatai, patvirtinti LR Vyriausybės 2013-03-27 nutarimu Nr. 254, 9.7 p.

2 lentelė. Ilgos trukmės planavimo dokumento sąsajos su SVP

Daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programa ²⁶ (2011–2020 m.)			Aplinkos ministerijos 2016–2018 m. SVP programa „Teritorijų planavimo, statybos ir būsto politikos įgyvendinimo koordinavimas“		
Tikslas	Uždavinys	Kriterijus	Tikslas	Uždavinys	Kriterijus
Iki 2020 m. pabaigos sumažinti šiluminės energijos (kuro) sąnaudas daugiabučiuose namuose, pastatytuose pagal galiojusius iki 1993 metų techninius normatyvus <.....>.	1. Užtikrinti programos reikalavimus atitinkančių daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) projektų finansavimą ir įgyvendinimą <...>. 2. Plėtoti visuomenės informavimą, švietimą ir mokymą <...>.	1. Skaičiuojamųjų šiluminės energijos sąnaudų mažėjimas daugiabučiuose namuose, pastatytuose pagal galiojusius iki 1993 m. statybos techninius normatyvus (nuo 2005 m.), GWh per metus 2. Įgyvendinta daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) projektų, finansuojamų pagal Programą ir kitas valstybės remiamas ar savivaldybių patvirtintas programas (nuo 2005 m.), vnt., ir dar 5 kriterijai.	Atnaujinti daugiabučius namus ir viešuosius pastatus, siekiant geresnės gyvenimo kokybės ir racionalaus energinių išteklių naudojimo.	1. Užtikrinti veiksmingą techninę pagalbą skatinant atnaujinti (modernizuoti) daugiabučius namus ir viešuosius pastatus, taip pat užtikrinti valstybės biudžeto lėšų, skirtų valstybės paramai, administravimą 2. Sudaryti ir užtikrinti palankias finansavimo sąlygas įgyvendinti daugiabučių namų ir viešųjų pastatų atnaujinimo projektus.	1. Skaičiuojamųjų šiluminės energijos sąnaudų sumažėjimas daugiabučiuose namuose, pastatytuose pagal galiojusius iki 1993 metų statybos techninius normatyvus (nuo 2005 m.), GWh per metus. 2. Įgyvendinta daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) projektų, vnt., ir dar 6 kriterijai.

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal strateginius planavimo dokumentus

Audito metu nustatėme, kad iš visų vertintų ilgos, trumpos ir vidutinės trukmės planavimo dokumentų tik metinių Vyriausybės veiklos prioritetų²⁷ sąsajos su ministerijų SVP užtikrinamos tinkamai (4 pav. ir 3 lentelė): visos 14 ministerijų perkėlė Vyriausybės veiklos prioritetų vertinimo kriterijus į savo SVP. Nors nereikalaujama, bet į SVP perkelti ir metiniai Vyriausybės veiklos prioritetus įgyvendinantys svarbiausi darbai, taip išplečiant ir taip didelės apimties SVP (apie tai – toliau tekste). Iš viso 2016 metams suplanuoti 162 Vyriausybės veiklos prioritetų svarbiausi darbai ir 63 vertinimo kriterijai.

3 lentelė. Seimo ir Vyriausybės nutarimais patvirtintų planavimo dokumentų, kurių įgyvendinimą koordinuoja ministerijos, sąsajų su 2016–2018 m. ministerijų SVP užtikrinimas

Ministerija	Ilgos trukmės planavimo dokumentai*	Vidutinės trukmės planavimo dokumentai		Trumpos trukmės planavimo dokumentai	
		Vyriausybės programa ²⁸	plėtros programos	tarpinstatuciniai veiklos planai	2016 m. Vyriausybės veiklos prioritetai
Aplinkos ministerija	✓	✓	×	×	✓
Energetikos ministerija	✓	×	×	✓	✓
Finansų ministerija	–	✓	–	–	✓
Krašto apsaugos ministerija	✓	✓	–	–	✓
Kultūros ministerija	×	✓	–	×	✓
Socialinės apsaugos ir darbo ministerija	×	✓	×	✓	✓
Susisiekimo ministerija	✓	×	×	×	✓

²⁶ Patvirtinta LR Vyriausybės 2004-09-23 nutarimu Nr. 1213 (2011-12-28 nutarimo Nr. 1556 redakcija).

²⁷ Patvirtinti LR Vyriausybės 2015-10-14 nutarimu Nr. 1087.

²⁸ Patvirtinta LR Seimo 2012-12-13 nutarimu Nr. XII-51. LR Vyriausybės 2013-03-13 nutarimas Nr. 228 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012–2016 metų programos įgyvendinimo prioritetinių priemonių patvirtinimo“.

Ministerija	Ilgos trukmės planavimo dokumentai*	Vidutinės trukmės planavimo dokumentai		Trumpos trukmės planavimo dokumentai	
		Vyriausybės programa ²⁹	plėtros programos	tarpinstituciniai veiklos planai	2016 m. Vyriausybės veiklos prioritetai
Sveikatos apsaugos ministerija	✓	x	x	✓	✓
Švietimo ir mokslo ministerija	–	✓	✓	✓	✓
Teisingumo ministerija	x	✓	x	x	✓
Ūkio ministerija	–	✓	x	–	✓
Užsienio reikalų ministerija	–	x	x	✓	✓
Vidaus reikalų ministerija	–	x	x	✓	✓
Žemės ūkio ministerija	x	x	x	–	✓

* Į vertintų dokumentų imtį nepatenka Valstybės pažangos strategija „Lietuva 2030“, įgyvendinama per vidutinės trukmės Nacionalinės pažangos programą ir jai įgyvendinti patvirtintus trumpos trukmės tarpinstitucinius veiklos planus – jų sąsajos ir buvo vertintos audito metu.

✓ – sąsajos užtikrintos tinkamai; x – užtikrinant sąsajas yra trūkumų; – – ministerija nekoordinuoja dokumento įgyvendinimo ar dokumente ministerijai nustatytų siekių.

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal strateginius planavimo dokumentus

Kaip matyti iš lentelės duomenų, ne visos ministerijos užtikrina pakankamas ilgos trukmės planavimo dokumentų³⁰, Vyriausybės programos, plėtros programų ir tarpinstitucinių veiklos planų sąsajas su strateginiais veiklos planais. Nustatėme, kad dažniausiai į SVP neperkeliami vertinimo kriterijai. Tikslai ir uždaviniai, kaip rekomenduojama, perkeliama arba susieti turinio sąsajomis su SVP.

Taigi, audito metu nustatėme, kad:

- Į ministerijų 2016–2018 m. SVP perkelti ne visi Vyriausybės programos įgyvendinimo prioritetinių priemonių vykdymo vertinimo kriterijai. Ne visus kriterijus perkėlė 6 iš 14 ministerijų. Iš viso 2016 m. įgyvendinamos 173 Vyriausybės programos įgyvendinimo prioritetinės priemonės, jų įgyvendinimas vertinamas pagal 126 vertinimo kriterijus.

Pavyzdys

Žemės ūkio ministerija, 2016 m. vykdanti Vyriausybės programos įgyvendinimo prioritetines priemones, kurių rezultatas vertinamas pagal penkis vertinimo kriterijus, į 2016–2018 m. ministerijos SVP neperkėlė kriterijaus „Apleistos (nenaudojamos) žemės ploto mažėjimas (apleistos žemės plotas, tūkst. hektarų)“.

- Į ministerijų 2016–2018 m. SVP perkelti ne visi plėtros programų vertinimo kriterijai. Plėtros programų susiejimas su SVP turi trūkumų 10 iš 12 ministerijų, koordinuojančių plėtros programų įgyvendinimą. Iš viso 2016 m. ministerijos įgyvendina 26 plėtros programas.

²⁹ Patvirtinta LR Seimo 2012-12-13 nutarimu Nr. XII-51. LR Vyriausybės 2013-03-13 nutarimas Nr. 228 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012–2016 metų programos įgyvendinimo prioritetinių priemonių patvirtinimo“.

³⁰ Ilgos trukmės planavimo dokumentų sąsajų užtikrinimas vertintas atsižvelgiant į tai, kad kai kuriuose seniau patvirtintuose ilgose trukmės planavimo dokumentuose nustatyti nekonkretūs ir nepamatuojami tikslai ir uždaviniai, vertinimo kriterijų reikšmės neaiškiai apibrėžtos.

Pavyzdys

Susiekimo ministerija koordinuoja Informacinės visuomenės plėtros 2014–2020 m. programos „LR skaitmeninė darbotvarkė“³¹ įgyvendinimą. Šioje plėtros programoje numatyta 20 vertinimo kriterijų, už kurių įgyvendinimą 2016 m. atsakinga Susisiekimo ministerija. Iš jų į plėtros programą įgyvendinantį tarpinstitucinį veiklos planą neperkelti 7 kriterijai, jie nepateko ir į ministerijos 2016–2018 m. SVP.

- Į ministerijų 2016–2018 m. SVP perkeltos ne visos tarpinstitucinių veiklos planų priemonės ir jų vertinimo kriterijai. Keturios iš dešimties ministerijos ne visais atvejais užtikrino koordinuojamų tarpinstitucinių veiklos planų nuostatų perkėlimą į SVP. 2016 m. ministerijos įgyvendina 19 tarpinstitucinių veiklos planų.

Pavyzdys

Aplinkos ministerija įgyvendina Nacionalinės klimato kaitos valdymo politikos strategijos 2013–2020 m. tikslų ir uždavinių įgyvendinimo tarpinstitucinį veiklos planą³². Į ministerijos 2016–2018 m. SVP iš devynių Aplinkos ministerijos įgyvendinamų priemonių neįtrauktos septynios, o iš devynių rezultato kriterijų neperkelti keturi.

- Į SVP neįtraukiamos planavimo dokumentų nuostatos, pvz., vertinimo kriterijai, nes visas planavimo dokumentas įgyvendinamas taikant vieną SVP programos priemonę. Dėl tokios programos struktūros prarandama intervencijos logika, parodanti ryšį, kaip planavimo dokumento įgyvendinimas paveiks SVP programos vykdymą ir rezultatus. Tokių netinkamų planavimo atvejų nustatyta Kultūros, Socialinės apsaugos ir darbo, Susisiekimo bei Vidaus reikalų ministerijose.

Pavyzdys

Elektroninės informacijos saugos (kibernetinio saugumo) plėtros 2011–2019 metais programa³³ įgyvendinama per vieną Vidaus reikalų ministerijos SVP programos priemonę „Vykdėti su Elektroninės informacijos saugos (kibernetinio saugumo) plėtros 2011–2019 metų programos įgyvendinimu susijusias priemones“, tačiau į ministerijos 2016–2018 m. SVP neperkeltas nė vienas iš septynių programos vertinimo kriterijų, už kurių įgyvendinimą atsakinga Vidaus reikalų ministerija.

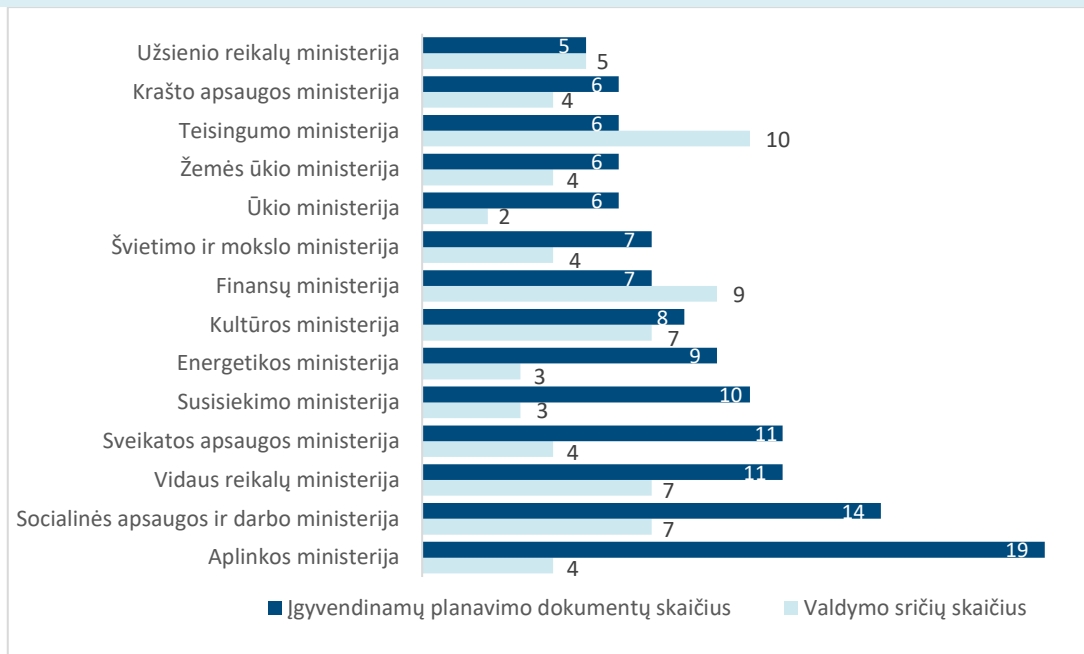
Viena iš priežasčių, kodėl ministerijos ne visada tinkamai susieja įgyvendinamus planavimo dokumentus, yra didelis šių dokumentų ir juose nustatytų siekių skaičius, kuriuos reikia susieti su SVP. Kaip minėta, 2016 m. ministerijos įgyvendina iš viso 90 Seimo ir Vyriausybės nutarimais patvirtintų planavimo dokumentų – tai koncepcijos, metmenys, gairės, strategijos, programos (ne SVP), plėtros programos, planai, veiksmų planai, tarpinstituciniai veiklos planai (4 priedas). Šiuose dokumentuose nustatomi tikslai ir (ar) uždaviniai, ir (ar) vertinimo kriterijai, kurie turi būti susiję su ministerijų tvirtinamais planavimo dokumentais. Vienos ministerijos įgyvendinamų dokumentų skaičius svyruoja nuo 3 iki 17 ir menkai priklauso nuo ministerijos valdymo sričių skaičiaus, svyruojančio nuo 2 iki 7 (5 pav.).

³¹ Patvirtinta LR Vyriausybės 2015-04-27 nutarimu Nr. 478.

³² Patvirtintas LR Vyriausybės 2013-04-23 nutarimu Nr. 366 (2015-11-04 nutarimo Nr. 1156 redakcija).

³³ Patvirtinta LR Vyriausybės 2011-06-29 nutarimu Nr. 796.

5 pav. Ministerijų įgyvendinamų Seimo ir Vyriausybės nutarimais patvirtintų planavimo dokumentų ir valdymo sričių skaičius 2016 m.

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal ministerijų pateiktą informaciją ir Vyriausybės 2010-03-24 nutarimą Nr. 330

Ministerijų specialistų nuomone, didelio kiekio planavimo dokumentų nuostatų pažodinis perkėlimas į SVP netikslingas, nes tai labai padidintų SVP vertinimo kriterijų skaičių (žr. pavyzdį), todėl dažnai taikoma tik esminių elementų perkėlimo praktika. Be to, audito metu nenustatėme Seimo ir Vyriausybės patvirtintų aktualių planavimo dokumentų, kurie būtų neįgyvendinami jokia apimtimi be objektyvių priežasčių (renjiamasi atnaujinti dokumentą ar jo įgyvendinimą reglamentuojančius teisės aktus, dokumentas jau įgyvendintas ir kt.).

Pavyzdys

Tik viename iš Aplinkos ministerijos koordinuojamų įgyvendinamų 16 planavimo dokumentų – Nacionalinėje aplinkos apsaugos strategijoje³⁴ – yra 13 tikslų, jų įgyvendinimas vertinamas pagal 40 vertinimo kriterijų, 20 iš jų yra efekto kriterijai, jie turėtų atspindėti SVP.

Rekomendaciją mažinti ministerijų įgyvendinamų planavimo dokumentų ir veiklos tikslų skaičių, siekiant planavimą, stebėseną ir vertinimą paversti geriau suprantamais, pateikė EBPO, 2015 m. atlikusi Lietuvos viešojo valdymo apžvalgą³⁵.

Planavimo dokumentų skaičiaus optimizavimo poreikį mato ir Vyriausybės kanceliarija, 2015 m. lapkričio 24 d. parengusi pasiūlymus atsisakyti neaktualių ir besidubliuojančių dokumentų. Pasiūlymus artimiausiu laiku planuojama teikti svarstyti Vyriausybei. Jiems pritarus, iki 2017 metų pabaigos planuojama įgyvendinti šias priemones:

- atsisakyti kai kurių dokumentų tvirtinimo Vyriausybės lygiu;
- atsisakyti neaktualių tarpinstitucinių veiklos planų;
- atlikti programų vertinimą ir gavus vertinimo rezultatus, atsisakyti neaktualių ar nerezultatyvių programų;

³⁴ Patvirtinta LR Seimo 2015-04-16 nutarimu Nr. XII-1626.

³⁵ OECD, Lithuania, fostering open and inclusive policy making, 2015.

- peržiūrėti ir atnaujinti ministrams priskirtų valdymo sričių sąrašą. Jo pagrindu atlikti sisteminę strateginio planavimo dokumentų peržiūrą.

Visiškai pritariame Vyriausybės kanceliarijos ketinimams mažinti strateginio planavimo dokumentų skaičių. Sumažėjus įgyvendinamų planavimo dokumentų ir juose numatytų siekių skaičiui, būtų sudarytos palankesnės sąlygos strateginiuose veiklos planuose geriau atspindėti kituose planavimo dokumentuose numatytus siekius ir taip pagerinti jų įgyvendinimo valdymą.

Taigi, Metodikoje ne visais atvejais konkrečiai nurodyta, kaip užtikinti reikiamas planavimo dokumentų sąsajas su ministerijų SVP. Papildomas rekomendacijas dėl sąsajų nustatymo teikia Vyriausybės kanceliarija. Nepaisant to, iš visų vertintų ilgos, trumpos ir vidutinės trukmės planavimo dokumentų tik metinių Vyriausybės veiklos prioritetų įgyvendinimas tinkamai parodytas visų ministerijų SVP, taip ilgalaikėje perspektyvoje sukeliant riziką, kad ne visų planavimo dokumentuose numatytų siekių įgyvendinimas bus suvaldytas.

Kita vertus, atsižvelgiant į didelį įgyvendinamų planavimo dokumentų skaičių, visų šiuo metu rekomenduojamų sąsajų tinkamas užtikrinimas dar labiau išplėstų ministerijų strateginius veiklos planus, kuriuose 2016 m. yra iki 228 vertinimo kriterijų, o visų ministerijų veiklai įvertinti reikia stebėti ir vertinti beveik 1 800 kriterijų (4 lentelė, žr. 21 puslapyje). Manome, kad būtų tikslinga išsamiau reglamentuoti, kurie planavimo dokumentų elementai privalo būti perkelti į SVP, o kurie gali būti tik susiję. Be kita ko, tai padėtų planavimą, stebėseną ir rezultatų vertinimą paversti geriau suprantamais, kaip rekomenduoja EBPO.

1.2. Vertinimo kriterijų kokybė nepakankama

Viena svarbiausių sėkmingo į veiklos rezultatus orientuoto biudžeto sąlygų – pagrįsti veiklos rezultatų vertinimo kriterijai³⁶. Vertinimo kriterijus – tai rodiklis, suteikiantis informacijos apie tikslo ir uždavinio įgyvendinimą³⁷.

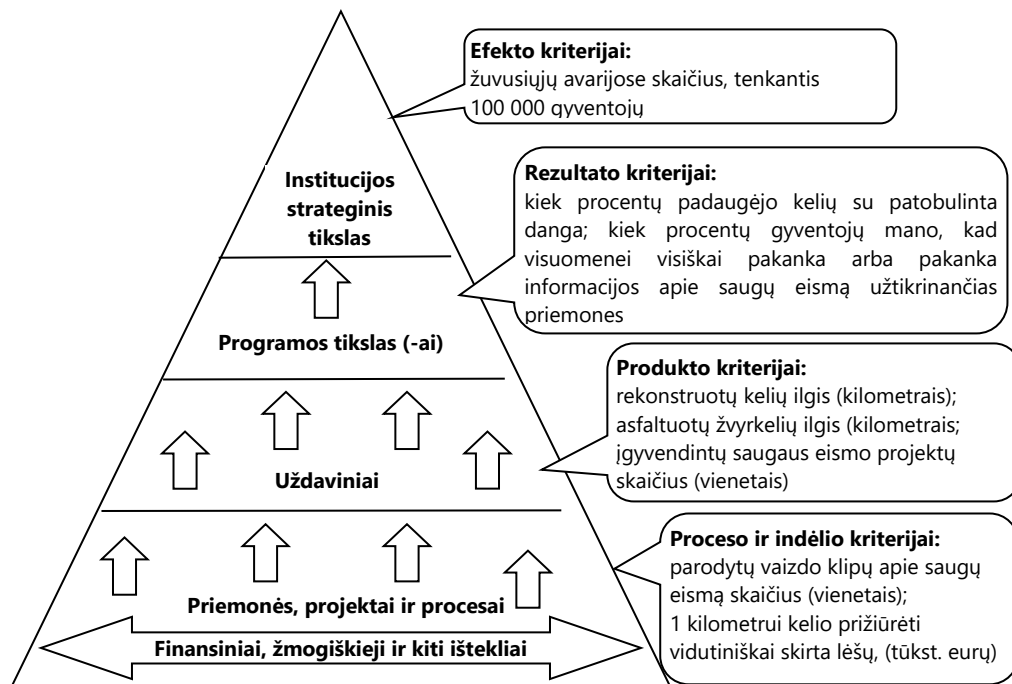
Strateginiuose veiklos planuose numatytiems veiklos rezultatams išmatuoti taikomi trijų lygių vertinimo kriterijai (6 pav.)³⁸:

- pagal efekto kriterijus vertinama, ar ministerija pasiekė strateginį tikslą, ir parodoma nauda, kurią gauna visuomenė įgyvendinus strateginį tikslą;
- pagal rezultato kriterijus vertinama, ar pasiektas programos tikslas, ir parodoma nauda, kurią gauna tiesioginiai programos naudotojai įgyvendinus programą;
- pagal produkto kriterijus vertinama, ar įgyvendintas uždavinys, ir parodomas sukurtas materialus ar intelektualinis produktas ir (ar) paslaugos. Produkto lygmeniu strateginiuose veiklos planuose gali būti pateikiami ir svarbiausi proceso bei indėlio vertinimo kriterijai, pagal kuriuos atitinkamai matuojami vidiniai institucijos procesai ir išteklių, naudojami produktui sukurti ar paslaugai suteikti.

³⁶ OECD, The metamorphoses of performance budgeting, 2014, 10 p.

³⁷ LR Vyriausybės 2002-06-06 nutarimas Nr. 827 „Dėl strateginio planavimo metodikos patvirtinimo“ (2010-08-25 nutarimo Nr. 1220 redakcija), 2 p.

³⁸ Ten pat, 44–57 p.

6 pav. Vertinimo kriterijų hierarchinis–loginis ryšys

Šaltinis – Metodika

Veiklos rezultatams matuoti ir vertinti 2016–2018 m. ministerijos taiko 1 778 vertinimo kriterijus, jų skaičius ministerijose svyruoja – nuo 40 iki 228 (4 lentelė). Kaip rekomenduojama³⁹, didžiąją dalį (apie 60 proc.) vertinimo kriterijų sudaro produkto kriterijai, likusius 40 proc. sudaro efekto ir rezultato kriterijai.

4 lentelė. Vertinimo kriterijų, strateginių tikslų ir SVP programų tikslų bei uždavinių skaičius ministerijų 2016–2018 m. SVP (mažėjančia tvarka pagal bendrą vertinimo kriterijų skaičių)

Ministerija	Vertinimo kriterijų skaičius	Iš jų:			Strateginių tikslų skaičius	SVP programų tikslų skaičius	SVP programų uždavinių skaičius
		efekto kriterijai	rezultato kriterijai	produkto kriterijai			
Socialinės apsaugos ir darbo ministerija	228	35	93	100	6	11	34
Sveikatos apsaugos ministerija	215	6	62	147	4	20	40
Aplinkos ministerija	162	28	40	94	4	28	31
Vidaus reikalų ministerija	161	15	54	92	3	20	27
Krašto apsaugos ministerija	143	9	18	116	3	10	32
Švietimo ir mokslo ministerija	141	13	32	96	2	10	27
Susisiekimo ministerija	130	8	39	83	2	15	28
Kultūros ministerija	109	13	34	62	5	16	20
Žemės ūkio ministerija	103	13	26	64	4	8	15
Finansų ministerija	102	6	39	57	2	15	22
Užsienio reikalų ministerija	101	3	25	73	1	14	39
Teisingumo ministerija	93	9	23	61	3	10	15
Ūkio ministerija	50	4	15	31	1	2	9
Energetikos ministerija	40	4	17	19	2	5	7
Iš viso	1778	166	517	1095	27	184	346

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal ministerijų 2016–2018 m. SVP

³⁹ LR finansų ministro 2010-10-25 įsakymas Nr. 1K-330 „Dėl strateginio planavimo dokumentuose naudojamų vertinimo kriterijų sudarymo ir taikymo metodikos patvirtinimo“, 3.9.2 p. Nuo rekomenduojamo santykio nežymiai skiriasi Krašto apsaugos, Socialinės apsaugos ir darbo bei Užsienio reikalų ministerijų vertinimo kriterijų santykis.

Teisės aktais nustatytas mažiausias būtinas vertinimo kriterijų skaičius⁴⁰: efekto kriterijų skaičius – ne mažesnis už ministerijos strateginių tikslų skaičių, rezultato kriterijų skaičius – ne mažesnis už programos tikslų skaičių, produkto kriterijų skaičius – ne mažesnis už programos uždavinių skaičių. Kaip matyti iš 3 lentelės duomenų, esamas vertinimo kriterijų skaičius iki 8,5 kartų viršija nustatytą minimalią ribą. Ypač daug sudaroma efekto vertinimo kriterijų: ministerijų 27 strateginiai tikslai 2016 m. vertinami pagal 166 efekto kriterijus. Dėl didelio SVP taikomo vertinimo kriterijų skaičiaus apsunkinamas ne tik planavimas, bet ir stebėseną, o atsiskaitant už vertinimo kriterijų pasiekimą reikšminga informacija pasimeta tarp kasdienių darbų (plačiau apie atsiskaitymą – 3.1 poskyryje).

Audito metu nagrinėjome, ar naudą visuomenei ir tiesioginiams programos naudos gavėjams parodantys efekto ir rezultato kriterijai atitinka nustatytus sistemos, turinio ir reikšmių planavimo reikalavimus⁴¹:

- užtikrintos loginių ryšių sąsajos tarp skirtingo lygmens kriterijų; kiekybinių ir kokybinių rezultatų, visuomenės nuostatų pokyčių, naudos tiesioginiams programos rezultatų naudotojams, visuomenei atspindėjimas;
- tikslų įgyvendinimo, pažangos atspindėjimas;
- minimalus kriterijų skaičius, kriterijaus jautrumas ministerijos veiklos įtakai, jo pamatuojamumas, formuluotės aiškumas, palyginamumas, planuojamos reikšmės realumas
- ir kt.

Analizavome 14 ministerijų pasirinktų 39 SVP programų efekto ir rezultato kriterijus. Jų yra 350 (iš 683 efekto ir rezultato kriterijų), atranka pateikta 1 priede. Audito metu nevertinti produkto kriterijai, nes jų sudarymas nėra sudėtingas – jais parodomas sukurtas produktas ar paslaugos.

Nustatėme, kad ministerijų sudaromi efekto ir rezultato kriterijai iš esmės atitinka jiems keliamus reikalavimus, nors 8 iš 14 ministerijų nustatant rezultato kriterijus vis dar pasitaiko tobulintinų dalykų. Dėl to veiklos rezultatų duomenys neatspindi juos lemiančių veiksnių, todėl yra netinkami veiklos rezultatams vertinti. Dažniausiai pasitaiko, kad rezultato kriterijai:

- neatspindi SVP programos tikslo pasiekimo ir naudos tiesioginiams programos naudos gavėjams.

Pavyzdys

Programos tikslas	Rezultato kriterijus	Komentaras
Užtikrinti saugų sustabdytos Ignalinos atominės elektrinės išlaikymą įgyvendinant eksploatavimo nutraukimo projektus.	1. Sutaupyta šilumos energijos renovavus 29 Ignalinos AE regiono visuomeninės paskirties pastatus. 2. Ignalinos atominės elektrinės regione renovuotų daugiabučių namų, pasiekusių C ir aukštesnę energinio naudingumo klasę, skaičius.	Šie vertinimo kriterijai neturi sąsajų su SVP programos tikslu.

- sudaromi kaip produkto kriterijai – parodo sukurtą produktą ar paslaugas.

Pavyzdys

Programos tikslas	Rezultato kriterijus
Modernizuoti kultūros įstaigų infrastruktūrą	Įgyvendintų investicinių projektų skaičius (vienetai)
Įgyvendinti valstybės transporto, pašto ir elektroninių ryšių politiką	Susisiekimo ministerijos koordinuojamų Vyriausybės veiklos prioritetų svarbiausių darbų skaičius (vienetai)

⁴⁰ LR finansų ministro 2010-10-25 įsakymas Nr. 1K-330 „Dėl strateginio planavimo dokumentuose naudojamų vertinimo kriterijų sudarymo ir taikymo metodikos patvirtinimo“.

⁴¹ Ten pat.

- Nustatėme tik kai kurioms ministerijoms būdingų trūkumų: Socialinės apsaugos ir darbo ministerija nustato rezultato kriterijus (ir uždavinius), kurių vykdymui ministerija neturi įtakos, nes matuojami siekiai nustatomi teisės aktais⁴².

Pavyzdys

Programa	Uždaviniai	Rezultato kriterijus
Socialinė parama	Skirti valstybines pensijas	Personalinių pensijų gavėjų skaičius
		I ir II laipsnio valstybinių pensijų gavėjų skaičius
		Nukentėjusiųjų asmenų valstybinių pensijų gavėjų skaičius
		Mokslininkų valstybinių pensijų gavėjų skaičius ir kt.

Kita vertus, pavyzdyje nurodyta SVP programa neturi programoms būdingų bruožų – nerodo intervencijų, kuriomis siekiama baigtinių tikslų, ir yra skirtos mokėti įvairioms išmokoms ir (ar) išmokėjimams: valstybinėms pensijoms, valstybinės šalpos išmokoms, lėšos tradicinėms Lietuvos bažnyčioms ir religinėms organizacijoms ir t. t. Tokioms programoms dirbtinai kuriami ne tik kriterijai, bet ir tikslai, uždaviniai bei priemonės. Tuomet planavimas tampa savitikslis, didinama administracinė našta planavimą, stebėseną ir atsiskaitymą vykdantiems darbuotojams, nesukuriant pridėtinės vertės nei programą įgyvendinančiai, nei sprendimus priimančioms institucijoms. Tokias programas turi Socialinės apsaugos ir darbo ir Finansų ministerijos.

Nustatėme, kad, sudarant vertinimo kriterijus, vis dar vartojamos ne specialistui neaiškios formuluotės, kurios neparodo, kokia bus gauta nauda pasiekus numatytą kriterijaus reikšmę, pvz.: „Ligonių kasų lankytojams teikiamų paslaugų perkėlimas į elektroninę erdvę ne mažesniu kaip IV brandos lygiu, vienetai“.

Vertinimo kriterijų sudarymas nuolat tobulinamas. Tam ypač daug dėmesio skiria ir Vyriausybės kanceliarija, kuri, kaip minėta, dalyvauja tobulinant strateginio planavimo sistemą. Ji parengė ministerijų 2013–2015 m. SVP projektų apžvalgą, kurioje pateikė rekomendacijas dėl vertinimo kriterijų sudarymo tobulinimo. Tačiau, kaip matyti, tobulintinų dalykų vis dar yra.

Užsienio ekspertai teigia, kad veiklos rezultatus matuojančių vertinimo kriterijų skaičius kiekvienai ministerijai ir jos vykdomai programai turi būti ne didesnis nei gerai suformuluotų pagrindinių kriterijų rinkinys, kad informacija būtų paprasta, priimtina ir panaudojama⁴³; tai neturi būti sąrašas visko, ką galima suskaičiuoti⁴⁴. Tarptautinės praktikos į strateginį veiklos planą įtraukti mažesnių vertinimo kriterijų skaičių taikymas leistų skirti daugiau dėmesio jų kokybei. Kaip minėta, ministerijų veiklai vertinti sudaroma ir stebima beveik 1 800 SVP esančių vertinimo kriterijų, vidutiniškai po 130 vienoje ministerijoje. Tai apsunkina ne tik planavimą, bet ir stebėseną bei atsiskaitymą, todėl svarstytinas klausimas dėl vertinimo kriterijų, naudojamų strateginiuose veiklos planuose, mažinimo.

Paminėtinas, mūsų nuomone, pažangus Austrijos biudžeto tvirtinimo ir atsiskaitymo už jo vykdymą pavyzdys, kai Parlamente tvirtinami penki srities (pvz.: teisingumas, darbas, sveikata,

⁴² LR valstybinių pensijų įstatymas, 1994-12-22 Nr. I-730. LR mokslininkų valstybinių pensijų laikinasis įstatymas, 1994-12-22 Nr. I-732. LR Vyriausybės 2007-03-14 nutarimas Nr. 255 „Dėl Lietuvos Respublikos pirmojo ir antrojo laipsnių valstybinių pensijų skyrimo ir mokėjimo nuostatų patvirtinimo“.

⁴³ International Monetary Fund, A Basic Model of Performance-Based Budgeting, 2009, p. 4.

⁴⁴ Legislative Research Commission, Performance-Based Budgeting: Concepts and examples, research report No. 302, p. 64.

šeima ir jaunimas ir t. t.) vertinimo kriterijai ir numatomos priemonės jiems pasiekti. Už vertinimo kriterijų pasiekimą taip pat atsiskaitoma Parlamente.

1.3. Nenustatytas valdymo išlaidų skaičiavimo tikslas

Pagal Metodiką asignavimų valdytojai, rengdami strateginius veiklos planus, nuo 2010 m. turi nurodyti valdymo išlaidas ir priskirti jas kiekvienai vykdomai SVP programai⁴⁵, vadovaudamiesi finansų ministro patvirtinta tvarka⁴⁶. Pagal valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikaciją⁴⁷ į valdymo išlaidas įeina toliau išvardytos išlaidos, kurių dydis SVP programai apskaičiuojamas atsižvelgiant į programai priskirtų darbuotojų indėlį į jos įgyvendinimą ir programos svorį⁴⁸:

- apskaičiuotas darbo užmokestis ir socialinio draudimo įmokos;
- prekių ir paslaugų naudojimo išlaidos, pvz., komunalinės, ryšių paslaugos, transporto išlaikymas, komandiruotės, kvalifikacijos kėlimas, ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto nuoma, ilgalaikio materialiojo turto einamasis remontas ir t. t.;
- darbdavių socialinės pašalpos;
- materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimo ir išlaikymo išlaidos (išskyrus bendro naudojimo informacinių technologijų sprendimus (centralizuotas informacines sistemas), kuriais naudojasi ir kitos institucijos bei įstaigos).

Valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijoje nurodomas sąrašas institucijų ir įstaigų, turinčių nurodyti valdymo išlaidas. 2016 m. jas skaičiuoja 42 institucijos ir įstaigos, kurios LR viešojo administravimo įstatymo⁴⁹ nustatyta tvarka įgaliotos atlikti viešąjį administravimą ir kurios formuoja arba dalyvauja formuojant valstybės politiką atitinkamoje srityje, organizuoja, koordinuoja ir kontroliuoja jos įgyvendinimą, ir institucijos ar įstaigos, kurios yra atskaitingos LR Prezidentui, LR Seimui, LR Vyriausybei. Tačiau valdymo išlaidų skaičiavimo tikslas nenustatytas.

Siekdami nustatyti, ar ministerijos tinkamai planuoja valdymo išlaidas, analizavome 14 ministerijų 2014–2016 m., 2015–2017 m., 2016–2018 m. SVP. Audito metu nustatėme, kad:

- ne visos ministerijos priskiria valdymo išlaidas visoms vykdomoms programoms, nors toks reikalavimas nustatytas Metodikoje ir finansų ministro patvirtintoje Valdymo išlaidų priskyrimo programoms tvarkoje⁵⁰. Valdymo išlaidas tinkamai prie vykdomų programų priskiria mažiau nei pusė ministerijų ir šis skaičius nuosekliai mažėja: 6 ministerijos – 2014 m., 5 – 2015 m., 2 – 2016 metais (5 lentelė).

⁴⁵ LR Vyriausybės 2002-06-06 nutarimas Nr. 827 „Dėl Strateginio planavimo metodikos patvirtinimo“ (2010-08-25 nutarimo Nr. 1220 redakcija), 27 p. Valdymo išlaidas strateginiuose veiklos planuose ministerijos nurodo nuo 2010 metų.

⁴⁶ LR finansų ministro 2010-12-31 įsakymas Nr. 1K-420 „Dėl Valdymo išlaidų priskyrimo prie strateginio veiklos plano programų lėšų tvarkos aprašo patvirtinimo“.

⁴⁷ LR finansų ministro 2003-07-03 įsakymas Nr. 1K-184 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijos patvirtinimo“, 2 priedas (2015-07-16 įsakymo Nr. 1K-238 redakcija).

⁴⁸ LR finansų ministro 2010-12-31 įsakymas Nr. 1K-420 „Dėl Valdymo išlaidų priskyrimo prie strateginio veiklos plano programų lėšų tvarkos aprašo patvirtinimo“.

⁴⁹ LR viešojo administravimo įstatymas, 1999-06-17 Nr. VIII-1234.

⁵⁰ LR finansų ministro 2010-12-31 įsakymas Nr. 1K-420 „Dėl Valdymo išlaidų priskyrimo prie strateginio veiklos plano programų lėšų tvarkos aprašo patvirtinimo“.

5 lentelė. Valdymo išlaidų priskyrimas ministerijų SVP programoms

Ministerija	2014–2016 m. SVP programos			2015–2017 m. SVP programos			2016–2018 m. SVP programos		
	iš viso, vnt.	nurodytos valdymo išlaidos		iš viso, vnt.	nurodytos valdymo išlaidos		iš viso, vnt.	nurodytos valdymo išlaidos	
		Programų skaičius, vnt.	Programų dalis, proc.		Programų skaičius, vnt.	Programų dalis, proc.		Programų skaičius, vnt.	Programų dalis, proc.
Aplinkos ministerija	9	9	100	9	8	89	10	2	20
Energetikos ministerija	3	1	33	3	1	33	3	1	33
Finansų ministerija	12	12	100	12	12	100	11	9	82
Krašto apsaugos ministerija	9	1	11	9	1	11	9	1	11
Kultūros ministerija	7	5	71	7	2	29	6	1	17
Socialinės apsaugos ir darbo ministerija	5	4	80	5	4	80	10	4	40
Sveikatos apsaugos ministerija	18	18	100	18	10	56	6	4	67
Susisiekimo ministerija	6	6	100	6	6	100	6	1	17
Švietimo ir mokslo ministerija	4	1	25	4	3	75	3	1	33
Teisingumo ministerija	4	1	25	4	4	100	4	1	25
Vidaus reikalų ministerija	18	17	94	18	17	94	14	13	93
Užsienio reikalų ministerija	6	5	83	6	5	83	5	4	80
Ūkio ministerija	2	2	100	2	2	100	1	1	100
Žemės ūkio ministerija	4	4	100	4	4	100	4	4	100

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal ministerijų SVP duomenis

Pažymėtina, kad Vidaus reikalų ir Užsienio reikalų ministerijos 2016 m. valdymo išlaidas priskyrė visoms vykdomoms programoms, išskyrus vieną – politikos formavimo ir įgyvendinimo organizavimo programą. Ministerijų nuomone, Metodikoje nepakankamai aiškiai nustatyta, kad valdymo išlaidos turi būti išskirstytos ne tik vykdomoms programoms, bet dalis jų turi būti palikta pačioje politikos formavimo ir įgyvendinimo organizavimo programoje.

- esama valdymo išlaidų priskyrimo SVP programoms informacija kol kas neaktuali nei Vyriausybei, nei ministerijoms: Vyriausybės kanceliarija, kuri vertina ministerijų parengtų strateginių veiklos planų projektus, nepateikė joms pastabų dėl Metodikos reikalavimų neatitinkančio valdymo išlaidų priskyrimo, ministerijų strateginiams veiklos planams buvo pritarta⁵¹. Ministerijų nuomone, valdymo išlaidų paskirstymas pagal programas yra labai daug darbo reikalaujantis procesas, kuris nesukuria pridėtinės vertės. Pažymėtina, kad informacijos apie planuojamas valdymo išlaidas sprendimams priimti nenaudoja nei Vyriausybė, nei ministerijos, o atsiskaitymo už valdymo išlaidas nėra: informacija apie faktiškai patirtas valdymo išlaidas neteikiama nei ministerijų veiklos ataskaitose, nei atskaitomybės dokumentuose;
- valdymo išlaidų duomenys nėra teisingi ir palyginami, nes ne visos ministerijos vadovaujasi valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijos reikalavimais⁵²: 2015 m. 7 iš 14 ministerijų, skaičiuodamos valdymo išlaidas, įtraukė daugiau nei reikalaujama ministro valdymo sričiai priklausančių institucijų ir įstaigų, o 2 – mažiau. Be to, kaip matyti iš 5 priede pateiktų duomenų, 2014 m. pasitaikė ir valdymo išlaidų apskaičiavimo klaidų;

⁵¹ Ministras tvirtina strateginį veiklos planą, raštu suderinęs su Ministru Pirmininku (Metodikos 39 p.).

⁵² LR finansų ministro 2003-07-03 įsakymas Nr. 1K-184 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijos patvirtinimo“.

- vykdant Metodikos reikalavimą kiekvienai programai priskirti valdymo išlaidas, susidaro situacija, kai SVP pateikiama klaidinanti informacija apie programoms skirtus asignavimus – skirtingose SVP dalyse nurodomi skirtingi SVP programų asignavimai (žr. pavyzdį). Tokie atvejai nustatyti Finansų ministerijos, Užsienio reikalų ministerijos ir Vidaus reikalų ministerijos SVP. Minėta situacija susidaro dėl to, kad, nesant vienodo programų formavimo principo, ne visose SVP programose Vyriausybės nutarimu tvirtinamos institucijai išlaikyti skirtos išlaidos, o Metodikoje nurodyta, kad, jei rengiama atskira politikos formavimo ir administravimo programa, kurioje numatomos visų programų valdymo išlaidos, asignavimų valdytojai jos turi paskirstyti kitoms programoms. Todėl siekiant kiekvienai programai priskirti valdymo išlaidas, ministerijos išlaikymui skirtos išlaidos paskirstomos programoms, taip dirbtinai pakeičiant bendrą programai skirtų asignavimų sumą.

Pavyzdys

Užsienio reikalų ministerijos 2016–2018 m. SVP teikiami duomenys apie valdymo išlaidas. Ministerija 2016

Programos pavadinimas	Duomenys SVP dalyje „2016–2018 m. programų asignavimai ir valdymo išlaidos“, tūkst. EUR				Duomenys SVP da programos tikslai, už asignavimai	
	iš viso	iš jų			iš viso	išlaidos
		išlaidoms		turtui įsigyti		
		iš viso	Iš jų darbo užmokesčiui			
Užsienio politikos formavimas ir įgyvendinimas	39 891	38 057	8 734	1 834	8 909	8 909
iš jų valdymo išlaidos	6 799	6 243	4 051	556		
Lietuvos ir užsienio valstybių piliečių aptarnavimas	860	820	188	40	192	192
iš jų valdymo išlaidos	147	135	87	12		
Ryšių su užsienio lietuviais politikos formavimas ir įgyvendinimas	1 382	1 318	302	64	309	309
iš jų valdymo išlaidos	235	216	140	19		
Vystomasis bendradarbiavimas ir parama demokratijai	34 612	33 020	7 578	1 592	7 731	7 731
iš jų valdymo išlaidos	5 899	5 417	3 515	482		
Diplomatinės tarnybos administravimas		Programa lentelėje nenurodyta			59 604	56 074
iš jų valdymo išlaidos						
Iš viso asignavimų programoms	76 745	73 215	16 802	3 530	76 745	73 215
iš jų valdymo išlaidos	13 080	12 011	7 793	1 069		

Audito metu nustatėme, kad tikrosios valstybės valdymo išlaidos nežinomos, nes dalis jas patiriančių asignavimų valdytojų jų neprivalo parodyti:

- valdymo išlaidas nurodančių įstaigų sąrašas Valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijoje⁵³ pirmą kartą patvirtintas 2010 m., jis apėmė 70 institucijų ir įstaigų, į sąrašą nebuvo įtrauktos ir valdymo išlaidų neprivalėjo rodyti dalis Seimui ir Vyriausybei atskaitingų institucijų: Generalinė prokuratūra, LR ryšių reguliavimo tarnyba ir kt.

⁵³ LR finansų ministro 2003-07-03 įsakymas Nr. 1K-184 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijos patvirtinimo“ (2010 m. kovo 26 d. įsakymo Nr. 1K-085 redakcija), 2 priedas.

- nuo 2016 m., pasikeitus Valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijai⁵⁴, valdymo išlaidas rodančių institucijų ir įstaigų sąrašas sutrumpintas iki 42. Valdymo išlaidų nebeprivalo pateikti ministerijoms pavaldžios įstaigos ir institucijos, pvz., LR muitinė ir Valstybinė mokesčių inspekcija. Dėl pasikeitusio reglamentavimo į ministerijų valdymo išlaidas neįtraukiant pavaldžių institucijų valdymo išlaidų, jos ministerijose 2016 m. sumažėjo beveik 3 kartus, palyginti su 2015 m. (5 priedas). Tačiau, palyginus ministerijų valdymo išlaidas be joms pavadžių institucijų valdymo išlaidų 2015 ir 2016 m., matyti, kad faktiškai jos padidėjo 1,2 proc. (5 priedas).

Pažymėtina, kad Metodikoje Finansų ministerijai buvo pavesta parengti Valdymo išlaidų priskyrimo prie strateginio veiklos plano programų lėšų tvarkos aprašą, tačiau į Valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikaciją ministerija įtraukė ir sąrašą įstaigų ir institucijų, kurios privalo nurodyti valdymo išlaidas. Vadovaujantis Finansų ministerijos nustatytais kriterijais, į šį sąrašą patenka ne visi asignavimų valdytojai. Tai prieštarauja Metodikai, nes pagal jos nuostatas visi asignavimų valdytojai savo strateginiuose veiklos planuose turi nurodyti kiekvienos programos valdymo išlaidas.

Taip pat pažymėtina, kad 2013 ir 2014 m. Valstybės kontrolė jau teikė išvadą⁵⁵, kad nėra išsamios informacijos apie valdymo išlaidas, nes ne visi asignavimų valdytojai tokias išlaidas privalo nurodyti.

EBPO teigimu, pats į veiklos rezultatus orientuotas biudžetas yra diskredituojamas, kai teikiantieji duomenis mato, kad jų pastangos buvo betikslės, nes šie duomenys nepanaudojami priimant sprendimus⁵⁶.

Taigi, nuo 2010 m. skaičiuojamų valdymo išlaidų pateikimo tikslas vis dar neapibrėžtas, o visų valdymo išlaidų dydis nežinomas, nes jas turi skaičiuoti tik 42 institucijos bei įstaigos (asignavimų valdytojų skaičius 2016 m. – 162), į valdymo išlaidas neturi būti įtraukiamos ministerijoms pavaldžių institucijų ir įstaigų išlaidos. Be to, už patirtas valdymo išlaidas neatsiskaitoma, o turimos informacijos apie planuojamas valdymo išlaidas nenaudoja nei ministerijos, nei Vyriausybės kanceliarija. Atsižvelgiant į tai, būtina nuspręsti, koku tikslu ir kas skaičiuoja valdymo išlaidas ir kaip ši informacija panaudojama. Be to, atsižvelgdami į tai, kad valdymo išlaidų skaičiavimas yra daug darbo reikalaujantis procesas, o informacija nenaudojama sprendimams priimti, manome, kad reikėtų sustabdyti valdymo išlaidų skaičiavimą, iki bus apsispręsta dėl jų skaičiavimo tikslo ir atsiskaitymo.

⁵⁴ LR finansų ministro 2003-07-03 įsakymas Nr. 1K-184 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijos patvirtinimo“, 2 priedas (2015 m. liepos 16 d. įsakymo Nr. 1K-238 redakcija).

⁵⁵ Valstybės kontrolės valstybinio audito 2013-11-12 išvada Nr. VA-P-60-10-16 „Dėl Lietuvos Respublikos 2014 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto“, 43 p., ir Valstybės kontrolės valstybinio audito 2014-11-14 išvada Nr. Y-4 „Dėl Lietuvos Respublikos 2015 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto“, 43 p.

⁵⁶ OECD, The metamorphoses of performance budgeting, 2014, 11 p.

1.4. Neišnaudojama biudžeto lėšų taupymo galimybė didinant bendrųjų funkcijų efektyvumą

Rengdamos strateginių veiklos planų projektus ministerijos, kaip ir kitos Metodika besivadovaujanti institucijos ir įstaigos⁵⁷, turi numatyti veiklos efektyvumo didinimo kryptis, nurodydamos, kaip jos planuoja tai daryti⁵⁸. Veiklos efektyvumo didinimas yra vienas iš valdymo išlaidų mažinimo ir biudžeto lėšų taupymo rezervų. Siekiant įvertinti, kaip efektyviai panaudojami išteklių sukurti tam tikrus produktus ar rezultatus, ir palyginti atskirų institucijų bendrųjų funkcijų veiklos sąnaudas ir veiklos efektyvumą, finansų ministro įsakymu patvirtinta 14 bendrųjų funkcijų efektyvumo vertinimo kriterijų (6 priedas)⁵⁹:

- 2 – bendrosios įstaigos veiklos efektyvumo;
- 4 – personalo valdymo;
- 2 – turto valdymo;
- 2 – dokumentų valdymo;
- 1 – viešųjų pirkimų;
- 3 – informacinių technologijų infrastruktūros ir vidaus administravimo informacinių sistemų valdymo.

Bendrųjų funkcijų efektyvumo didinimo darbus ministerijos planuoja nuo 2010 metų. Bendrųjų funkcijų efektyvumo didinimo vertinimo kriterijų siektinas reikšmių medianas⁶⁰ nustato Vyriausybė pasitarimo protokolu, pirmą kartą siektinos reikšmės nustatytos 2013 metams.

Siekdami įvertinti, ar ministerijos tinkamai planuoja bendrųjų funkcijų efektyvumo didinimo darbus, audito metu analizavome ministerijų 2015–2017 m. ir 2016–2018 m. SVP. Audito metu vertinome 12 iš 14 bendrųjų funkcijų efektyvumo vertinimo kriterijų, nes dviem kriterijams Vyriausybė nenustatė siektinų reikšmių (6 priedas).

Audito metu nustatėme, kad:

- ministerijų bendrųjų funkcijų efektyvumo rezultatai yra blogesni nei jų valdymo srities institucijų ir įstaigų rezultatai⁶¹: ministerijų bendrųjų funkcijų efektyvumo vertinimo kriterijų pasiekimo rezultatai 2015 m. blogesni pagal 9 iš 12 nustatytų bendrųjų funkcijų efektyvumo vertinimo kriterijus (6 priedas);
- ministrų valdymo sričių institucijų ir įstaigų bendrųjų funkcijų efektyvumas labai netolygus. Lygindami atskirų ministrų valdymo sričių bendrųjų funkcijų efektyvumo rezultatus, nustatėme, kad jie skiriasi iki 25 kartų: tiek, pvz., skiriasi Teisingumo ministerijos ir Finansų ministerijos valdymo sričių per ataskaitinius biudžetinius metus gautų ir sudarytų elektroninių dokumentų skaičiaus dalis iš visų gautų ir sudarytų oficialių veiklos dokumentų (6 lentelė).

⁵⁷ 2016 metais – 288 institucijos.

⁵⁸ LR Vyriausybės 2002-06-06 nutarimas Nr. 827 „Dėl strateginio planavimo metodikos patvirtinimo“ (2010-08-25 nutarimo Nr. 1220 redakcija), 29 p., 4 priedas.

⁵⁹ LR finansų ministro 2010-10-25 įsakymas Nr. 1K-330 „Dėl strateginio planavimo dokumentuose naudojamų vertinimo kriterijų sudarymo ir taikymo metodikos patvirtinimo“. Šiuo įsakymu patvirtinti veiklos efektyvumo vertinimo kriterijai, tačiau Vyriausybei tvirtinant jų siektinas reikšmes ir Finansų ministerijai rengiant veiklos efektyvumo rezultatų ataskaitą vartojamas terminas „bendrųjų funkcijų efektyvumo vertinimo kriterijus“. Šis terminas vartojamas ir audito ataskaitoje.

⁶⁰ Mediana – skaičių aibės vidurinis (centrinis) skaičius, kuris aibę dalija į dvi dalis – mažesnių už medianą ir didesnių už medianą, pvz., {2, 9, 10, 39, 45} mediana yra 10.

⁶¹ 2014 metų duomenimis į ministrų valdymo sritis įeina 278 institucijos ir įstaigos.

6 lentelė. Ministrų valdymo sričių 2015 m. bendrųjų funkcijų efektyvumo rezultatų skirtumai

Kriterijus	Siektina mediana	Geriausia reikšmė (ministro valdymo sritis)	Blogiausia reikšmė (ministro valdymo sritis)	Skirtumas, kartais
Darbuotojų skaičius vienam vadovaujančiajam darbuotojui	5	11,03 (vidaus reikalų ministro)	3,23 (ūkio ministro)	3,4
Bendrosios veiklos srities darbuotojų skaičius vienam specialiosios veiklos srities darbuotojui	0,3	0,15 (teisingumo ministro)	0,39 (švietimo ir mokslo ministro)	2,6
Vienam personalo valdymo darbuotojui (įskaitant vidurinėsios valdymo grandies vadovus) tenkantis darbuotojų skaičius	80	108 (finansų ministro)	78 (kultūros ministro)	1,4
Vienam darbuotojui tenkanti personalo valdymo funkcijos vykdymo išlaidų dalis eurais	151	130,9 (sveikatos apsaugos ministro)	208,43 (energetikos ministro)	1,6
Vienam darbuotojui tenkanti bendra kabinetų patalpų ploto dalis, kv. m	10	8,72 (krašto apsaugos ministro)	12,65 (socialinės apsaugos ir darbo ministro)	1,5
Įstaigos nekilnojamojo turto valdymo ir priežiūros išlaidos, tenkančios 1 kv. m bendro įstaigos valdomo turto, eurais	11,58	3,38 (aplinkos ministro)	18,88 (socialinės apsaugos ir darbo ministro)	5,6
Įstaigos per ataskaitinius biudžetinius metus gautų ir sudarytų elektroninių dokumentų skaičius iš visų gautų ir sudarytų oficialių veiklos dokumentų skaičiaus, proc.	10	22,63 (finansų ministro)	0,9 (teisingumo ministro)	25,1
Vienam oficialiam veiklos dokumentui, nepaisant jo formos, tenkanti dokumentų valdymo funkcijos vykdymo išlaidų dalis eurais	1	0,29 (socialinės apsaugos ir darbo ministro)	1,87 (krašto apsaugos ministro)	6,4
Įstaigos per ataskaitinius biudžetinius metus vykdytų elektroninių viešųjų pirkimų skaičius nuo visų viešųjų pirkimų skaičiaus, proc.	90	100 (12 iš 14 ministerijų)	93,3 (užsienio reikalų ministro)	1,1
Vienam vidaus administravimo funkcijoms skirtose IS registruotam naudotojui tenkanti vidaus administravimo IS tvarkymo ir priežiūros veiklos išlaidų dalis eurais	76	45,14 (krašto apsaugos ministro)	158,67 (švietimo ir mokslo ministro)	3,5
Vienai tarnybinei stočiai tenkanti informacinių ir ryšių technologijų infrastruktūros priežiūros ir administravimo veiklos išlaidų dalis eurais	666	106,88 (socialinės apsaugos ir darbo ministro)	1981,5 (ūkio ministro)	18,5
Vienai kompiuterinei darbo vietai tenkanti kompiuterinių darbo vietų techninės priežiūros išlaidų dalis eurais	70	29,32 (užsienio reikalų ministro)	124,69 (švietimo ir mokslo ministro)	4,2

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Finansų ministerijos pateiktą informaciją

- ministerijos nepakankamai atsižvelgia į joms teikiamas rekomendacijas dėl veiklos efektyvumui didinimo. Ministerijų SVP projektams vertinti Vyriausybė sudarė darbo grupes⁶², kurios, įvertinusios ministerijų pateiktus 2016–2018 m. SVP projektus, rekomendavo ministerijoms gerinti tam tikras bendrųjų funkcijų vykdymo sritis ir jose numatyti konkrečius darbus. Rekomendacijas ministerijoms dėl veiklos efektyvumo gerinimo taip pat pateikė ir Vyriausybė⁶³. Iš viso rekomendacijos pateiktos 12 ministerijų, tačiau į jas atsižvelgė ir

⁶² Ministro Pirmininko kanclerio 2012-10-18 įsakymu Nr. V-77 „Dėl darbo grupių sudarymo“ sudarytos darbo grupės, kurių tikslas – dalyvauti strateginių veiklos planų projektų derinimo su Ministru Pirmininku procese.

⁶³ LR Vyriausybės 2015 m. spalio 5 d. pasitarimas.

konkrečius darbus suplanavo tik 5 (7 lentelė). Neatsižvelgiant į tai, ministerijų strateginiams veiklos planams buvo pritarta⁶⁴.

7 lentelė. Rekomendacijų dėl ministerijų bendrųjų funkcijų efektyvumo didinimo sričių 2016–2018 m. teikimas ir įgyvendinimas

Ministerija	Bendrųjų funkcijų efektyvumo didinimo sritys, dėl kurių teiktos rekomendacijos*						2016–2018 m. SVP numatyti bendrųjų funkcijų efektyvumo didinimo darbai
	bendrosios įstaigos veiklos efektyvumo didinimas	dokumentų valdymas	personalo valdymas	viešųjų pirkimų organizavimas	turto valdymas	IT ir IS valdymas	
Aplinkos ministerija		LRV	LRV				Nenumatyti
Energetikos ministerija							Nenumatyti
Finansų ministerija		LRV					Numatyti
Krašto apsaugos ministerija		LRV				LRV	Numatyti
Kultūros ministerija		DG		DG		DG	Nenumatyti
Socialinės apsaugos ir darbo ministerija	DG	LRV, DG	LRV, DG		DG	LRV, DG	Numatyti
Sveikatos apsaugos ministerija			LRV				Nenumatyti
Susisiekimo ministerija	DG				DG	DG	Nenumatyti
Švietimo ir mokslo ministerija						LRV	Nenumatyti
Teisingumo ministerija		LRV	LRV, DG			LRV, DG	Numatyti
Vidaus reikalų ministerija							Numatyti
Užsienio reikalų ministerija		DG		DG			Nenumatyti
Ūkio ministerija	DG	LRV, DG	LRV	DG		LRV	Nenumatyti
Žemės ūkio ministerija	DG		DG			DG	Numatyti

* LRV – Vyriausybės teiktos rekomendacijos; DG – Derybų darbo grupės teiktos rekomendacijos. Tušti langeliai – rekomendacijos neteiktos.

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Vyriausybės kanceliarijos pateiktą informaciją

Vietoj konkrečių darbų, kuriais ministerijos 2016–2018 m. turėtų siekti bendrųjų funkcijų efektyvumo didinimo, jos nurodo siekiamą tikslą, planuojamus pokyčius ir pan.

Pavyzdys

Sveikatos apsaugos ministerija nurodo, kad gerins veiklos efektyvumą, siekdama nustatytų veiklos efektyvumo vertinimo kriterijų reikšmių.

- bendrųjų funkcijų efektyvumo vertinimo kriterijų reikšmės planuojamos nepakankamai ambicingai: 92 proc. (10 iš 12) 2014–2016 metams nustatytų siektinų bendrųjų funkcijų efektyvumo vertinimo kriterijų reikšmių yra palankesnės nei 2013 m. pasiektos reikšmių medianos (7 priedas). Vyriausybės kanceliarija 2014–2015 metams nustatė tik vieno bendrųjų funkcijų efektyvumo vertinimo kriterijaus „Įstaigos per ataskaitinius biudžetinius metus gautų ir sudarytų elektroninių dokumentų (įskaitant ir siunčiamus dokumentus) skaičius iš visų įstaigos per ataskaitinius biudžetinius metus gautų ir sudarytų oficialių veiklos dokumentų skaičiaus“ reikšmę didesnę nei 2013 m. pasiekta mediana.

⁶⁴ Ministras tvirtina strateginį veiklos planą, raštu suderinęs su Ministru Pirmininku (Metodikos 39 p.).

Finansų ministerija kasmet rengia Vyriausybei atskaitingų institucijų ir įstaigų bendrųjų funkcijų efektyvumo vertinimo ataskaitą⁶⁵ ir teikia ją svarstyti Viešojo valdymo tobulinimo komisijai⁶⁶. Savo 2015 m. veiklos ataskaitoje⁶⁷ komisija pabrėžia, kad, nors jau keleri metai skaičiuojamos bendrųjų funkcijų efektyvumo vertinimo kriterijų reikšmės, nėra bendros bendrųjų funkcijų efektyvumo didinimo krypties koncepcijos. Viešojo valdymo tobulinimo komisija pasiūlė Finansų ministerijai, kuri yra suinteresuota efektyviu viešųjų išlaidų naudojimu, imtis lyderystės – parengti tokią koncepciją ir ją pateikti Vyriausybės pasitarimui. Komisija taip pat siūlo paraginti institucijas, nepasiekusias Vyriausybės nustatytų siekiamų bendrųjų funkcijų vertinimo kriterijų reikšmių, 2016–2018 metų SVP numatyti bendrųjų funkcijų efektyvumo didinimo veiksmus (konkrečius darbus). Pritariame, kad, siekiant taupyti biudžeto lėšas, būtina skirti daugiau dėmesio bendrųjų funkcijų efektyvumui didinti. Tačiau, atsižvelgdami į ministerijų bendrųjų funkcijų efektyvumo didinimo rezultatus, manome, kad esama atsiskaitymo tvarka neskatina taupyti biudžeto lėšas, panaudojant bendrųjų funkcijų efektyvumo didinimo įrankį.

Kaip minėta, veiklos efektyvumo didinimas – vienas iš biudžeto lėšų taupymo rezervų. Finansų ministerija apskaičiavo, kad, jei 2014 m. visos Vyriausybei atskaitingos institucijos būtų pasiekusios nustatytas bendrųjų funkcijų efektyvumo vertinimo kriterijų reikšmes, biudžete galėjo būti sutaupyta per 16,7 mln. eurų. Daugiausia lėšų galėjo sutaupyti Socialinės apsaugos ir darbo ministerija – apie 7,8 mln. eurų, Vidaus reikalų ministerija – 1,9 mln. eurų.

Kaip matome, ministerijos neskiria tinkamo dėmesio veiklos efektyvumui didinti, taip neišnaudodamos galimybių taupyti biudžeto lėšas: ministerijos nepakankamai atsižvelgia į joms teikiamas rekomendacijas dėl veiklos efektyvumui didinimo, ministerijų bendrųjų funkcijų efektyvumo rezultatai yra blogesni nei jų valdymo srities institucijų ir įstaigų rezultatai. Manome, kad ministerijų vadovai turėtų atsakingiau pažūrėti į tinkamą visų strateginio veiklos plano dalių sudarymą, o Vyriausybės kanceliarija turėtų panaudoti visas priemones, užtikrinančias, kad derinti Ministrui Pirmininkui teikiami ministerijų strateginiai veiklos planai atitiktų visus teisės aktų reikalavimus.

2. NE VISI STEBĖSENOS INFORMACINĖJE SISTEMOJE ESANTYS DUOMENYS YRA PATIKIMI, IŠSAMŪS IR PATEIKTI LAIKU

Strateginių planavimo dokumentų įgyvendinimo rezultatų stebėseną, vadovaujantis Metodikos nuostatomis, yra nuolatinis duomenų apie veiklos rezultatus rinkimas, analizė, vertinimas ir jų naudojimas atsiskaitant už veiklos rezultatus bei planuojant ateinančių laikotarpių veiklą⁶⁸.

⁶⁵ Ataskaitoje pateikiamų duomenų analizę atlieka ir Finansų ministerijai teikia Vidaus reikalų ministerija, Valstybės tarnybos departamentas, Ūkio ministerija (bendradarbiaudama su Viešųjų pirkimų tarnyba), Lietuvos vyriausioji archyvaro tarnyba, Informacinės visuomenės plėtros komitetas prie Susisiekimo ministerijos.

⁶⁶ Vadovaujantis Metodikos 59.2.2 p., Finansų ministerija atsakinga už asignavimų valdytojų veiklos efektyvumo vertinimo kriterijų stebėseną.

⁶⁷ Viešojo valdymo tobulinimo komisijos 2015 metų veiklos ataskaita, paskelbta 2016 m. balandžio mėnesį.

⁶⁸ LR Vyriausybės 2002-06-06 nutarimas Nr. „Dėl strateginio planavimo metodikos patvirtinimo“ (2010-08-25 nutarimo Nr. 1220 redakcija).

Siekiant pagerinti Vyriausybės aprūpinimą tikslią informaciją apie institucijų pasiektus rezultatus ir sudaryti sąlygas naudoti veiklos informaciją priimant valdymo sprendimus, 2009–2012 m. vykdant VORT projektą, buvo sukurta stebėsenos sistema:

- Sukurta SIS, kurioje kaupiami duomenys apie strateginio planavimo dokumentų įgyvendinimo rezultatus, vertinimo kriterijus ir t. t. 2016 m. naudojant Stebėsenos informacinę sistemą stebimi Vyriausybės programos, Vyriausybės veiklos prioritetų, plėtros programų, tarpinstitucinių veiklos planų ir ministerijų SVP įgyvendinimo rezultatai. Duomenis į SIS Vyriausybei atskaitingos institucijos teikia nuo 2013 m., duomenų teikėjų skaičius 2016 m. – 46⁶⁹.
- SIS sukūrimas kainavo 548 tūkst. eurų, kiekvienais metais papildomai kainuoja jos funkcionavimo išlaidos: 2014 m. – 41,9 tūkst. eurų, 2015 m. – 29,2 tūkst. eurų⁷⁰. Sistemos valdytoja paskirta Vyriausybės kanceliarija, tvarkytoja – Finansų ministerija⁷¹.
- Nustatyti stebėsenos objektai ir dalyviai⁷²:
 - ministerijos atsakingos už ministrui pavestų valdymo sričių strategijų, ilgalaikių programų, plėtros programų, SVP ir koordinuojamų tarpinstitucinių veiklos planų įgyvendinimo stebėseną;
 - Vyriausybės kanceliarija atsakinga už Vyriausybės programos, kasmetinių Vyriausybės veiklos prioritetų, Vyriausybei atskaitingų institucijų SVP, Valstybės pažangos strategijos „Lietuva 2030“, Nacionalinės pažangos programos įgyvendinimo stebėseną;
 - Finansų ministerija atsakinga už asignavimų valdytojų veiklos efektyvumo vertinimo kriterijų stebėseną.
- Nustatyti stebėsenos duomenys ir stebėsenos proceso etapai⁷³: į SIS teikiami planuojami pasiekti ir pasiekti veiklos rezultatai; atsiskaitant už pusės metų ir metų veiklos rezultatus, kartu pateikiama aiškinamoji informacija – priežastys, kodėl vertinimo kriterijai nepasiekti ar viršyti. Nustatyti duomenų pateikimo į SIS terminai: pasiekti veiklos rezultatai teikiami per 25 kalendorines dienas nuo ketvirčio pabaigos, Vyriausybės veiklos prioritetų įgyvendinimo rezultatai – per 10 darbo dienų. Beje, atsiskaitymo už Vyriausybės programos įgyvendinimą terminai yra nustatyti tik Vyriausybės posėdžio protokolu – įgyvendinimo rezultatai teikiami į SIS per 10 darbo dienų nuo ketvirčio pabaigos.

Kaip organizuoti stebėsenos vykdymo procesą ministerijose, sprendžia jos pačios. Siekiant užtikrinti vykstančių procesų kokybę, kokybės vadybos sistemų standartai nustato, kad procesai turi būti aprašyti ir įforminti vidaus dokumentais⁷⁴. Todėl analizuodami ministerijų stebėsenos vykdymo praktiką, nagrinėjome ministrų įsakymus dėl planavimo dokumentų įgyvendinimo, stebėsenos ir atsiskaitymo.

Audito metu nustatėme, kad visos ministerijos, išskyrus Energetikos ir Teisingumo ministerijas, yra pasitvirtinusios planavimo dokumentų įgyvendinimo, stebėsenos ir atsiskaitymo tvarką. Stebėseną ministerijose pavesta SVP programų ir tarpinstitucinių veiklos planų koordinatoriams, SVP priemonių vykdytojams ir planavimo funkcijas atliekantiems padaliniais (toliau – planavimo

⁶⁹ Suteiktos SIS duomenų teikėjo licencijos.

⁷⁰ Finansų ministerijos pateiktais duomenimis, įskaitant sistemos tobulinimo darbus.

⁷¹ LR Vyriausybės 2011-05-04 nutarimas Nr. 518 „Dėl Stebėsenos informacinės sistemos nuostatų ir Stebėsenos informacinės sistemos duomenų saugos nuostatų patvirtinimo“.

⁷² Ten pat.

⁷³ LR Vyriausybės 2002-06-06 nutarimas Nr. „Dėl strateginio planavimo metodikos patvirtinimo“ (2010-08-25 nutarimo Nr. 1220 redakcija).

⁷⁴ LST EN ISO 9001:2015. Kokybės vadybos sistemos. Reikalavimai (ISO 9001:2015)=Quality management systems-Requirements (elektroninė versija), Vilnius, Lietuvos standartizacijos departamentas, 2015.

padaliniai): numatytas ketvirčio ir (ar) pusmečio, ir (ar) metų veiklos rezultatų ataskaitų ar informacijos rengimas ir teikimas planavimo padaliniams, kurie suveda gautus duomenis į SIS ir rengia metų veiklos ataskaitą. Tačiau, kaip matyti išanalizavus planavimo padaliniams teikiamas ataskaitas, informaciją apie veiklos rezultatus teikiantys darbuotojai ne visada atsakingai atlieka jiems pavestą darbą: nenurodo priežasčių, kodėl nepasiektos ar viršytos vertinimo kriterijų reikšmės, teikia neišsamią informaciją apie priemonių įgyvendinimą, duomenis teikia su aritmetinėmis klaidomis ir pan. Visi šie trūkumų turintys duomenys patenka ir į SIS, nes, ministerijų specialistų teigimu:

- planavimo dokumentų įgyvendinimo analizę ir vertinimą atliekantys padaliniai duomenis planavimo padaliniams pateikia vėliau, nei reikalauja ministerijų nustatytos tvarkos, todėl duomenis į SIS suvedantiems darbuotojams nebepakanka laiko juos analizuoti ir grąžinti taisyti;
- veiklos rezultatų duomenis planavimo padaliniams teikiantys darbuotojai ne visuomet atsižvelgia į gaunamas pastabas dėl pateiktų duomenų išsamumo ir tikslumo;
- ir kt.

Taigi, nors SVP įgyvendinimo, stebėsenos ir atsiskaitymo tvarkos daugumoje ministerijų nustatytos, tačiau, kaip matyti iš toliau tekste pateiktos informacijos, tai neužtikrina tinkamos į SIS teikiamų duomenų kokybės.

Vienas iš laukiamų SIS diegimo rezultatų – sukurtos ir įdiegtos priemonės, kurios užtikrina duomenų apie pasiektus Vyriausybei atskaitingų institucijų veiklos tikslus ir rezultatus tikslumą, vientisumą, patikimumą ir jų pateikimą Vyriausybei nustatytu laiku⁷⁵. Lauktas sistemos diegimo rezultatas kol kas nepasiektas: išanalizavę SIS esančius 14 ministerijų 2014–2016 m. planinius ir faktinius SVP bei koordinuojamų plėtros programų ir tarpinstitucinių veiklos planų duomenis, nustatėme visų ministerijų duomenų trūkumų, nors atvejų skaičius skiriasi: mažiausiai nustatyta Krašto apsaugos ir Ūkio ministerijų duomenų trūkumų.

Audito metu nustatėme dažniausiai pasitaikančius duomenų teikimo į SIS trūkumus:

- Metodika reikalauja, atsiskaitant už veiklos rezultatus, pateikti priežastis, kodėl nepasiektos ar viršytos vertinimo kriterijų reikšmės, tačiau priežastys nenurodomos arba jos nepaaiškina pasiektą rezultatą. Aiškinamosios informacijos trūkumų nustatyta ministerijoms atsiskaitant už Vyriausybės programos, SVP programų⁷⁶, Vyriausybės veiklos prioritetų įgyvendinimą. Šis trūkumas kartojasi visose ministerijose, išskyrus Krašto apsaugos ir Ūkio ministerijas. Beje, Metodikos nuostatose nepakankamai aiškiai apibrėžtas kitų, nei SVP, planavimo dokumentų įgyvendinimo rezultatų paaiškinimas SIS, todėl kai kurios ministerijos sąmoningai nenurodo priežasčių, kodėl nepasiektos ar viršytos vertinimo kriterijų reikšmės.

Pavyzdys

Vertinti Finansų ministerijos 2014 m. vykdytų 4 SVP programų (iš 12) rezultatai: „Finansų politikos formavimas ir įgyvendinimas“, „Skolos valstybės vardu valdymas“, „Valstybinės mokesčių inspekcijos veikla“, „Lietuvos Respublikos muitinės veikla“. Šiose programose yra 83 vertinimo kriterijai, iš jų 28 vertinimo kriterijų reikšmės yra gerokai viršytos ar nepasiektos: reikšmių pasiekimas žemesnis nei 80 proc. (nuo –1 360 iki 80 proc.) arba didesnis nei 150 proc.

⁷⁵ LR Vyriausybės 2011-05-04 nutarimas Nr. 518 „Dėl Stebėsenos informacinės sistemos nuostatų ir Stebėsenos informacinės sistemos duomenų saugos nuostatų patvirtinimo“, 8.1 p.

⁷⁶ Aiškinamosios informacijos trūkumų turi vidutiniškai apie 25 proc. SIS esančių 2014 m. ministerijų SVP programų vertinimo kriterijų, o 8 ministerijos nepateikė daugiau kaip trečdaliao reikalingos informacijos.

(nuo 150 iki 1 310 proc.). Vertinimo kriterijų reikšmių nevykdymo ar viršijimo priežastys nurodytos prie mažiau nei pusės vertinimo kriterijų – prie 12.

Vienos iš Energetikos ministerijos įgyvendinamų SVP programų rezultatas matuojamas pagal kriterijų „Sutaupyta galutinės energijos kiekis centrinės valdžios viešuosiuose pastatuose, GWh“. 2015 m. jis įvykdytas 0 proc. SIS pateikiama aiškinamoji informacija „per 2015 metus yra pateiktos 22 paraiškos“ neparodo, kodėl kriterijus neįvykdytas.

Sveikatos apsaugos ministerijos įgyvendinamų Vyriausybės veiklos prioritetų rezultatai 2014 m.: iš 9 vertinimo kriterijų 3 reikšmės nepasiektos, tačiau priežastys nenurodomos. Ministerijos specialistų nuomone, Metodika nereikalauja komentuoti Vyriausybės veiklos prioritetų vertinimo kriterijų reikšmių pasiekimo, nors, Vyriausybės kanceliarijos specialistų teigimu, tokie komentarai yra būtini.

- Metodika reikalauja veiklos rezultatų duomenis pateikti į SIS per 25 kalendorines dienas nuo ketvirtio pabaigos, tačiau duomenis pateikti vėluojama: nė viena ministerija laiku nepateikė į SIS visų 2015 m. veiklos rezultatų duomenų. Beje, Metodikoje nenustatyti plėtros programų ir tarpinstitucinių veiklos planų rezultatų pateikimo į SIS terminai, todėl kai kurios ministerijos net neplanuoja jų teikti per minėtą 25 dienų terminą.

Pavyzdys

Atsitiktinės atrankos būdu vertintos kiekvienos ministerijos viena ar dvi SVP programos, vertinta 2016 m. vasario 4–5 dienomis. Nė viena ministerija laiku nesuvedė į SIS visų reikalaujamų duomenų: suvesti ne visų vertinimo kriterijų reikšmių pasiekimo rezultatai, nepateiktos vertinimo kriterijų nevykdymo ar viršijimo priežastys.

Iš 5 Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos koordinuojamų plėtros programų, 2016-02-17 nebuvo suvesti nė vienos iš jų 2015 m. rezultatai. Ministerija planavo tai padaryti (ir padarė) tuo pačiu metu, kai parengiama metų veiklos ataskaita.

- Metodika įpareigoja tarpinstitucinio veiklos plano įgyvendinime dalyvaujančias institucijas kas ketvirtį atsiskaityti tarpinstitucinio veiklos plano koordinatoriui, pateikiant duomenis į SIS, tačiau sistemoje nenurodomi vertinimo kriterijų reikšmių pasiekimo rezultatai, jų nevykdymo ar viršijimo priežastys, nepateikiama informacija apie asignavimų panaudojimą. Beje, šios informacijos SIS kartais nenurodo ir patys tarpinstitucinio veiklos plano koordinatoriai. Iš viso iš 19 vertintų 2014–2015 m. įgyvendinamų tarpinstitucinių veiklos planų tinkamai suvestas tik vienas.

Pavyzdys

Su Vidaus reikalų ministerijos koordinuojamo Nacionalinės nusikaltimų prevencijos ir kontrolės programos įgyvendinimo 2014–2016 metų tarpinstitucinio veiklos plano 2014 m. rezultatais nepateikiama aiškinamoji informacija, kodėl nepasiektos ar viršytos kriterijų reikšmės: iš 16 vertinimo kriterijų reikšmių nepasiektos ar viršytos 8 kriterijų reikšmės, tačiau nepateiktos nė vieno iš jų nevykdymo ar viršijimo priežastys. Priežasčių nenurodė nei pats tarpinstitucinio veiklos plano koordinatorius – Vidaus reikalų ministerija, nei ji įgyvendinančios institucijos: Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Policijos departamentas, Kalėjų departamentas. Tokia pati situacija yra ir atsiskaitant už 2015 m. rezultatus.

- Ministerijų specialistai SIS klaidingai apibrėžia vertinimo kriterijų, pvz., jo kitimo kryptį, todėl SIS generuojamose ataskaitose nurodomas klaidingas vertinimo kriterijų vykdymo procentas, t. y., nepasiektos kriterijų reikšmės žymimos kaip viršytos ir atvirkščiai. Tokie atvejai nustatyti Socialinės apsaugos ir darbo ir Sveikatos apsaugos ministerijose.

Pavyzdys

Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos vykdomos Užimtumo didinimo programos 2014 m. rezultatai: iš 36 vertinimo kriterijų klaidingai nurodytas 17 kriterijų vykdymo procentas. Tie patys trūkumai kartojasi ir 2015 metais.

SIS atskaitos pastabų grafoje tokiais atvejais taip pat teikiama klaidinga informacija, pvz., aiškinamos kriterijaus viršijimo priežastys, nors planuota jo reikšmė nepasiekta:

Kodai	Tikslų, uždavinių ir vertinimo kriterijų pavadinimai, matavimo vienetai	2015-ųjų metų vertinimo kriterijų reikšmės			Pastabos
		metinis planas	įvykdyta	įvykdymo procentas	
R-01-02-01-02	Socialinėse įmonėse per metus naujai įdarbintų tikslinėms grupėms priklausančių asmenų skaičius, asmenys	1 820,0	1 229,0	132,50	Vertinimo kriterijus buvo viršytas dėl tikslinėms grupėms priklausančių asmenų, dirbusių vienoje socialinėje įmonėje ir naujai įdarbintų kitoje socialinėje įmonėje skaičiaus didėjimo

- Pasitaiko pavienių atvejų, kai ataskaitiniu laikotarpiu nevertintų kriterijų duomenys (pvz.: dėl informacijos nebuvimo, numatyto rezultatų skaičiavimo ne kiekvienais metais) vėlesniais laikotarpiais į SIS taip ir nepateikiami.

Pavyzdys

Sveikatos apsaugos ministerija įgyvendina Vyriausybės programos įgyvendinimo prioritetines priemones. Iš 6 2014 m. nevertintų kriterijų, kurių 2014 m. rezultatai, kaip teigiama SIS, turėjo būti žinomi 2015 m. birželio–liepos mėn., 3 vertinimo kriterijų rezultatai nepateikti ir 2015 m. SIS ataskaitoje⁷⁷.

Energetikos ministerija 2014 m. veiklos ataskaitoje pateikia Vyriausybės veiklos prioriteto įgyvendinimo rezultatą (Centralizuotos šilumos gamybos sektoriaus dalis, kurią sudaro atsinaujinančių išteklių energija, proc.), tačiau SIS vis dar žymima, kad kriterijus nevertinamas.

Atsižvelgdami į didelį duomenų pateikimo į SIS trūkumų skaičių ir jų įvairovę, manome, kad šiuo metu SIS esantys duomenys ne visada pakankamai išsamūs, laiku pateikti ir patikimi, todėl yra netinkami naudoti stebėsenai vykdyti nei daugumoje ministerijų, nei Vyriausybės kanceliarijoje – šiuo metu SIS panaudojama neefektyviai.

Sklandų SIS naudojimą stebėsenai ir atsiskaitymui iš dalies riboja audito metu nustatyti Stebėsenos informacinės sistemos trūkumai ir kitos objektyvios priežastys. Apie juos raštu informuoti sistemos valdytojas ir tvarkytojas ir rekomenduota šiuos trūkumus pašalinti.

Pažymėtina, kad ministerijų specialistai nurodo nepakankamą aukščiausio lygio vadovų poreikį duomenims. Auditorių nuomone, vadovų įsitraukimas į nuolatinę veiklos rezultatų stebėseną yra vienas svarbiausių veiksnių, lemiančių sėkmingą į rezultatus orientuoto biudžeto modelio įgyvendinimą.

Nustatėme, kad dauguma audito metu nustatytų stebėsenos trūkumų išlieka tie patys, kaip ir minimi 2011 m., vykdant VORT projektą: „Trūksta politinės valios naudoti stebėsenos informaciją kaip įrodymus, o žemesniu lygiu nepakanka paskatų ar profesionalumo atlikti veiklos stebėseną,

⁷⁷ Žiūrėta 2016-04-01.

ypač analizuojant duomenis, dėl to susiformavo gana formalus požiūris į stebėsenos vykdymą, kuris tapatinamas su atsiskaitymu⁷⁸.”

Užsienio ekspertų teigimu, jei norima, kad veiklos rezultatus stebinčios ir už juos atsiskaitančios institucijos į tai žiūrėtų rimtai, įstatymų leidyboje dalyvaujančios institucijos (*šiuo atveju – Vyriausybė*) turi parodyti, kad į tai žiūri rimtai⁷⁹. Todėl manome, kad kokybiškų SIS duomenų turėtų principingiau reikalauti ne tik ministerijų vadovai, bet ir Vyriausybės kanceliarija, kuriai pavesta stebėti strateginio planavimo dokumentų įgyvendinimą, vertinti ministerijų SVP projektus ir rengti išvadas Vyriausybėje vykstantiems pasitarimams dėl ministerijų planuojamų pasiekti rezultatų, asignavimų limitų ministrui pavestoms valdymo sritims finansuoti.

3. INFORMACIJA APIE VEIKLOS REZULTATUS YRA NEPAKANKAMA

3.1. Ministerijų veiklos ataskaitose trūksta analitinės informacijos

Atsiskaitydamos už metinius veiklos rezultatus, ministerijos rengia veiklos ataskaitas, kuriose turi būti pateikiama Metodikoje nustatyta⁸⁰ informacija:

- strateginių pokyčių įgyvendinimas:
 - Vyriausybės ir ministro veiklos prioritetų įgyvendinimas: svarbiausi atlikti darbai ir pasiekti rezultatai, juos lėmę veiksniai ir t. t.;
- SVP įgyvendinimo rezultatai:
 - strateginių tikslų pasiekimas;
 - SVP programų įgyvendinimo rezultatai, asignavimų panaudojimas;
 - nepasiektų ar viršytų kriterijų reikšmių, panaudotų asignavimų ir patvirtintų asignavimų skirtumo priežastys ir t. t.;
- koordinuojamų tarpinstitucinių veiklos planų, plėtros programų ir strategijų įgyvendinimas:
 - koordinuojamų strategijų, plėtros programų ir tarpinstitucinių veiklos planų rezultatai, asignavimų panaudojimas;
 - nepasiektų ar viršytų kriterijų reikšmių, panaudotų asignavimų ir patvirtintų asignavimų skirtumo priežastys;
- Vyriausybės programos įgyvendinimas:
 - pagrindinės veiklos, atlikti darbai;
 - pasiekti rezultatai;
- planuojami artimiausio laikotarpio veiklos prioritetai.

Ministerijų veiklos ataskaitos naudojamos atsiskaitant Vyriausybei, skelbiamos ministerijų interneto svetainėse, informuojant visuomenę apie tai, kaip naudingai buvo išleisti mokesčių mokėtojų pinigai ministrų valdymo srityse iškeltoms užduotims vykdyti. Todėl, siekiant viešojo sektoriaus atvirumo, skaidrumo ir atskaitingumo, labai svarbu, kad ataskaitos turinys būtų aiškus, informatyvus ir suprantamas.

⁷⁸ Ministro Pirmininko tarnyba. Į rezultatus orientuoto ir įrodymais pagrįsto valdymo praktika Lietuvos ir užsienio šalių viešajame sektoriuje. UAB „Klaipėdos banga“, 2011, 16 p.

⁷⁹ Legislative Research Commisiion, Performance-Based Budgeting: Concepts and examples, research report No. 302, p. 64.

⁸⁰ Metodikoje pateikta veiklos ataskaitos forma pradėta vadovautis atsiskaitant už 2010 metų rezultatus.

Analizuodami 14 ministerijų 2014 m. veiklos ataskaitas nustatėme, kad, viena vertus, jose labai yra daug informacijos, kita vertus, veiklos ataskaitose nepateikiama objektyviam vertinimui atlikti svarbi informacija, trūksta jos atsekamumo:

- 11 ministerijų strateginių pokyčių dalyje pateikiama informacija nepakankama, kad skaitytojas suprastų, ar tai, kas pasiekta, yra pakankamai gerai: smulkiai vardijami atlikti darbai ir pasiekti rezultatai, tačiau dažniausiai nenurodoma, ar pasiekti planuoti siekiai (žr. pavyzdį). Ne visada pateikiami ir patys rezultatai.

Pavyzdys

2014 m. įgyvendinant Daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programą baigta modernizuoti 211 daugiabučių namų (iš viso nuo 2005 m. – 805), iš jų pagal Vidaus reikalų ministerijos koordinuojamą Sanglaudos skatinimo veiksnių programą – 88 daugiabučiai namai, gyventojų iniciatyva įgyvendintos 1 275 atskiros energiją taupančios priemonės⁸¹.

Beje, Finansų ministerijos 2014 m. veiklos ataskaitose strateginių pokyčių dalies iš viso nėra. Joje turėjo būti matoma, kaip ministerijai sekėsi įgyvendinti SVP suplanuotus 8 veiklos prioritetus;

- pusės ministerijų veiklos ataskaitų strateginių pokyčių dalyje nėra Metodikoje numatytos informacijos apie veiksnius, kurie padėjo ar trukdė pasiekti planuotus rezultatus;

Pavyzdys

Energetikos ministerija 2014 m. įgyvendino Vyriausybės veiklos prioritetus, kurių įgyvendinimas vertinamas pagal 7 vertinimo kriterijus, iš kurių 2 reikšmės nepasiektos, 2 – viršytos. Tačiau ministerijos 2014 m. veiklos ataskaitos strateginių pokyčių dalyje nenurodomos tam įtakos turėjusios palankios ar nepalankios sąlygos, tik išvardyti atlikti darbai: sudaryta darbo grupė, patvirtinti teisės aktai ir pan.

- ministerijoms atsiskaitant už SVP programų rezultatus, ne visada nurodomos nepasiektų ar viršytų kriterijų reikšmių ir SVP programų asignavimų nepanaudojimo ar viršijimo priežastys arba jos nepaaiškina rezultato. Tie patys trūkumai pastebimi ir atsiskaitant už koordinuojamų plėtros programų, tarpinstitucinių veiklos planų ir strategijų įgyvendinimą. Vieni ar kiti minėti trūkumai nustatyti visų ministerijų, išskyrus Krašto apsaugos ministeriją, 2014 m. veiklos ataskaitose.

Pavyzdys

Susisiekimo ministerija 2014 m. vykdė 6 SVP programas, kurių įgyvendinimas vertintas pagal 111 vertinimo kriterijų. Veiklos ataskaitoje nurodytos tik 1 iš 39 nepasiektų ar viršytų kriterijų reikšmių nuokrypių priežastys.

Atkreiptinas dėmesys, kad Metodikoje nenurodyta, kokio dydžio vertinimo kriterijų reikšmių pasiekimo ar asignavimų panaudojimo nuokrypiai nuo planuotųjų turi būti paaiškinami, todėl ministerijos taiko skirtingą praktiką, pvz., Sveikatos apsaugos ministerija teikia detalius paaiškinimus dėl visų, net keliais procentiniais punktais nuo planuotųjų besiskiriančių kriterijų reikšmių pasiekimo, kitos abejoja, ar 10-ties procentinių punktų nuokrypis turi būti aiškinamas;

- ypač tobulintinas atskiroje veiklos ataskaitos dalyje teikiamas atsiskaitymas už Vyriausybės programos⁸² įgyvendinimą. Ministerijos taiko skirtingą atsiskaitymo praktiką, todėl išanalizavus

⁸¹ Aplinkos ministerijos 2014 m. veiklos ataskaita.

⁸² LR Seimo 2012-12-13 nutarimas Nr. XII-51 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“.

ir apibendrinus ministerijų pateiktus duomenis, negalima įvertinti, ar ataskaitiniais metais Vyriausybės programa buvo įgyvendinama sėkmingai, nes:

- ne visada pateikiami planuoti siekiai, todėl nėra su kuo palyginti rezultatų;
- pateikiami tik dalies planuotų siekių rezultatų duomenys;
- pasitaiko, kad nenurodomos nei planuotos, nei pasiektos vertinimo kriterijų reikšmės: už kriterijų vykdymą atsiskaitoma SVP programų rezultatų dalyje, į šias programas jie įtraukti kaip SVP programos vertinimo kriterijai, taigi nėra informacijos apie Vyriausybės programos įgyvendinimą atsekamumo.

Paminėtina, kad skaitytojui sudėtinga vertinti Vyriausybės programos įgyvendinimą ir dėl to, kad ministerijos taiko skirtingą programos įgyvendinimo planavimo ir atsiskaitymo už ją praktiką. Todėl ne visada galima informaciją atsekti: atsiskaitoma už Vyriausybės programos prioritetinių priemonių⁸³ įgyvendinimą, o planuojama įvairiai – Vyriausybės programos nuostatų arba Vyriausybės programos prioritetinių priemonių įgyvendinimas. Metodikoje šis klausimas nedetalizuotas, nurodoma tik, kad planuojama ir atsiskaitoma už Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimą.

Dėl ministerijų taikomos skirtingos veiklos ataskaitų sudarymo praktikos ir patvirtintų reikalavimų ataskaitos turiniui nesilaikymo skaitytojui sunkiau perprasti informaciją, o veiklos ataskaitose pateikiami duomenys yra nepakankami sprendimams priimti. Manome, kad informacijos kiekį veiklos ataskaitose ir jos kokybę padėtų optimizuoti ir kitos šioje ataskaitoje minėtos priemonės – planavimo dokumentų, vertinimo kriterijų skaičiaus optimizavimas.

3.2. Informacija apie Vyriausybės veiklos rezultatus neišsami

Kaip minėta, ministerijos kas ketvirtį atsiskaito Vyriausybės kanceliarijai už joms pavestų metinių Vyriausybės veiklos prioritetų įgyvendinimą, teikdamos duomenis į SIS. Vyriausybės kanceliarija apibendrina iš ministerijų gautus duomenis ir kiekvieną ketvirtį Vyriausybės interneto svetainėje skelbia Vyriausybės veiklos prioritetų įgyvendinimo pažangos ataskaitą. Tačiau skelbiama informacija apie Vyriausybės veiklos prioritetų įgyvendinimo rezultatus nėra išsami: 2015 m. pažangos ataskaitose aprašomi ne visi atlikti darbai ir pasiekti rezultatai, tik, ataskaitos rengėjų nuožiūra, svarbiausieji, nepateikiama informacija apie vertinimo kriterijų rezultatus (žr. pavyzdį). Paminėtina gera Vyriausybės veiklos prioritetų įgyvendinimo pažangos ataskaitose taikoma praktika – joje akcentuojami vėluojantys ar neatlikti darbai.

Pavyzdys

2015 m. I pusmečio pažangos ataskaitoje⁸⁴ nepateikta informacija apie 3⁸⁵ iš 17 Vyriausybės veiklos prioritetinių krypčių⁸⁶ darbus ir rezultatus, 2014 m. I pusmečio ataskaitoje – apie 2⁸⁷ iš 19. I–II ketvirčiais buvo planuota vykdyti šių krypčių veiklas.

⁸³ LR Vyriausybės 2013-03-13 nutarimas Nr. 228 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012–2016 m. programos įgyvendinimo prioritetinių priemonių patvirtinimo“.

⁸⁴ Prieiga per internetą <http://lr.lt/lt/apie-vyriausybe/strateginis-valdymas>.

⁸⁵ Prioritetinės kryptys: „Mokslo rezultatų komerciniams ir inovatyvių įmonių veiklos plėtras, skatinant viešas ir privačias investicijas“, „Nuoseklus LR valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų visumos deficito mažinimas ir savivaldos finansinės drausmės stiprinimas“, „Kovos su korupcija stiprinimas“.

⁸⁶ Patvirtintų LR Vyriausybės 2014-10-03 nutarimu Nr. 1094 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 metų veiklos prioritetų“.

⁸⁷ Prioritetinės kryptys: „Mokesčių sistemos pertvarka“, „Mirtingumo nuo išorinių mirties priežasčių mažinimas“.

Aptariant prioritetinės krypties „Kovos su korupcija stiprinimas“ rezultatus, 2015 m. pažangos ataskaitoje iš dalies pateikta informacija apie 2 svarbiausius darbus iš 4 suplanuotų, 2014 m. pažangos ataskaitoje pateikta informacija apie 2 svarbiausius darbus iš 9 suplanuotų ir apie 1 iš 6 vertinimo kriterijų rezultatus. Iš viso iš 58 2015 metams patvirtintų vertinimo kriterijų 2015 m. pažangos ataskaitoje pateikiama informacija apie 18 kriterijų rezultatus. Apie likusių 40 kriterijų vykdymą informacija nepateikiama arba pateikiama kita forma, nei planuota (vietoj suplanuoto rodiklio pokyčio ar santykio procentais nurodomas absoliutus dydis, todėl neatlikus papildomų skaičiavimų nematyti, ar buvo pasiekta suplanuota reikšmė).

Vadovaudamasi ministrų pateiktomis metinėmis veiklos ataskaitomis ir SIS duomenimis, Vyriausybės kanceliarija rengia Vyriausybės veiklos ataskaitą ir teikia ją Seimui. Vyriausybės veiklos ataskaitos turinys nėra reglamentuotas.

Į Vyriausybės veiklos ataskaitą taip pat įtraukiami ne visi rezultatai: į 2014 m. ataskaitą⁸⁸ neįtraukta informacija apie 7 iš 12 neįvykdytų Vyriausybės programos įgyvendinimo prioritetinių priemonių vertinimo kriterijus, kurių reikšmių pasiekimas buvo žemesnis nei 90 proc., į 2015 m. ataskaitą – apie 11 iš 18. Nustatėme, kad informacija apie neįvykdytus vertinimo kriterijus kartais pateikiama taip, kad ataskaitoje nematyti, jog planuoti rezultatai nepasiekti. Tokių informacijos pateikimo atvejų 2015 m. Vyriausybės veiklos ataskaitoje nustatėme 7, jų buvo ir 2014 m. ataskaitoje.

Pavyzdys

Kriterijaus „Valstybinio socialinio draudimo fondo einamųjų metų biudžeto deficito ir BVP santykio mažėjimas, palyginti su ankstesniais metais, procentiniais punktais“ vykdymas 2014 m. sudarė 38 proc., o Vyriausybės veiklos ataskaitoje nurodoma, kad „2014 m., gerėjant ekonomikai ir atsigaunant ūkiui, apie 30 tūkst. padaugėjo dirbančių ir socialinio draudimo įmokas mokančių asmenų. Didėjo ir jų gaunamos pajamos <...>, todėl į Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetą surinkta daugiau lėšų nei 2013 m.“

Kriterijaus „Studentų, kurie buvo išvykę į dalines studijas užsienyje, dalis, procentais“ vykdymas 2015 m. sudarė 82 proc., o Vyriausybės veiklos ataskaitoje nurodoma, kad „Daugėja studentų, kurie išvyksta į dalines studijas ar praktikas užsienyje: 2013–2014 mokslo metais buvo 3,17 proc., 2014–2015 – 4,1 proc.“

Be to, dalis Vyriausybės veiklos rezultatų neparodoma Vyriausybės veiklos ataskaitoje, nes nustatyti tokie vertinimo kriterijai, kurių rezultatai atsiranda vėliau, nei rengiama Vyriausybės veiklos ataskaita: 2015 m. tokių vertinimo kriterijų buvo 31 (iš 125, kurių buvo siekiama 2015 metais). Taigi, 2015 m. Vyriausybės veiklos ataskaitoje nepateikiama informacija apie trečdalį Vyriausybės veiklos rezultatų, nes dalies kriterijų pasiekimas dar negali būti įvertintas dėl duomenų trūkumo, dalies kriterijų rezultatai neįtraukiami į veiklos ataskaitą.

Kaip matyti, viešai skelbiama informacija apie Vyriausybės programos ir Vyriausybės veiklos prioritetų įgyvendinimą nėra išsami ir tiksli, o tai neatitinka viešojo sektoriaus skaidrumo ir atskaitingumo principų ir nesudaro palankių sąlygų valdymo sprendimus priimančių asmenų informuotumui užtikrinti.

Audito metu nustatėme, kad kiekvienais metais tvirtinamų Vyriausybės veiklos prioritetų įgyvendinimo kai kurie svarbiausieji darbai ir vertinimo kriterijai atkartoja Vyriausybės programos įgyvendinimo prioritetines priemones ir jų vertinimo kriterijus.

⁸⁸ Pritarta LR Vyriausybės 2015-03-25 nutarimu Nr. 298.

Pavyzdys

2014 metų Vyriausybės veiklos prioritetų įgyvendinimą matuojantys 43 vertinimo kriterijai (iš 72) yra tokie patys, kaip Vyriausybės programos įgyvendinimo prioritetinių priemonių kriterijai. Apie pusė vienoje iš Vyriausybės 2014 m. veiklos prioritetinių krypčių (Lietuvos ūkio konkurencingumo nacionaliniu ir regioniniu lygiu didinimas) numatytų svarbiausių darbų sutampa su Vyriausybės programos įgyvendinimo prioritetinėmis priemonėmis (12 iš 22), o vertinimo kriterijai sutampa beveik visi (5 iš 6).

Taigi, planavimo dokumentų sistemoje turime du Vyriausybei itin svarbius dokumentus: Vyriausybės programos įgyvendinimo prioritetines priemones ir Vyriausybės veiklos prioritetus, kurių nuostatos iš dalies kartojasi, todėl dubliuojamas šių dokumentų rengimas, stebėseną ir atsiskaitymas ir didinama administracinė našta. Manome, kad būtų tikslinga peržiūrėti šių iš dalies vienas kitą dubliuojančių planavimo dokumentų rengimo tikslingumą.

EBPO atlikto tyrimo duomenimis, būtent didesnis kokybiškos informacijos kiekis, teikiamas šalių parlamentams ir visuomenei, yra vienas iš į rezultatus orientuoto biudžeto pranašumų, kuris užtikrina didesnę viešojo sektoriaus skaidrumą⁸⁹.

6-ojo audito departamento direktorė

Sigita Rojutė

6-ojo audito departamento vyriausioji valstybinė auditorė

Nomeda Poteliūnienė

Valstybinio audito ataskaitos kopijos pateiktos:

LR Seimo Audito komitetui

LR Vyriausybės kanceliarijai

Ministerijoms: Aplinkos ministerijai, Energetikos ministerijai, Finansų ministerijai, Krašto apsaugos ministerijai, Kultūros ministerijai, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai, Susisiekimo ministerijai, Sveikatos apsaugos ministerijai, Švietimo ir mokslo ministerijai, Teisingumo ministerijai, Užsienio reikalų ministerijai, Ūkio ministerijai, Vidaus reikalų ministerijai, Žemės ūkio ministerijai

Auditas atliktas, vykdant 2015-05-21 pavedimus Nr. P-60-2 ir Nr. P-60-2-1, 2015-06-30 pavedimą Nr. P-60-2-2, 2015-11-16 pavedimus Nr. P-60-2-3 – P-60-2-15

Auditą atliko valstybinių auditorių grupė:

Nomeda Poteliūnienė (grupės vadovė)

Birutė Perlė

Dainora Paužinskienė

Juozas Sedleckas

⁸⁹ OECD, Performance Budgeting in OECD Countries, 2007, p. 11.

PRIEDAI

Valstybinio audito ataskaitos
 „Programinio biudžeto sistema:
 strateginių veiklos planų sudarymas ir
 įgyvendinimo stebėseną“
 1 priedas

Audito metodai ir procedūros

Audito procedūroms atlikti atrinkta:

Strateginių veiklos planų vertinimo kriterijų audito procedūroms atlikti atrinkta 14 ministerijų 39 SVP programos, kurioms 2016 m. skirta daugiausia asignavimų ir (ar) kurių bendra suma sudarė ne mažiau kaip 50 proc. visų ministerijai skirtų asignavimų. Analizuota 350 šių programų efekto ir rezultato kriterijų:

Ministerija	Programos kodas	Programos pavadinimas
Aplinkos ministerija	01 30	Aplinkos apsaugos kontrolė ir būklės vertinimas
	01 31	Aplinkos taršos mažinimas ir prevencija
	01 32	Biologinės įvairovės apsauga, kraštovaizdžio tvarkymas ir išsaugojimas
Energetikos ministerija	72 10	Ignalinos programos administravimas Lietuvoje
Finansų ministerija	01 02	Finansų politikos formavimas ir įgyvendinimas
	01 04	Skolos valstybės vardu valdymas
Krašto apsaugos ministerija	01 01	Sausumos pajėgos
	01 02	Karinės oro pajėgos
	01 03	Karinės jūrų pajėgos
	01 04	Logistika
	01 05	Krašto apsaugos sistemos personalo rengimas
	01 06	Specialiųjų operacijų pajėgos
Kultūros ministerija	01 02	Meno kūrybos plėtra ir sklaida Lietuvoje ir užsienyje, autorių teisių ir gretutinių teisių apsauga, kūrybinių industrijų plėtra
Socialinės apsaugos ir darbo ministerija	05 01	Lietuvos kultūros infrastruktūros modernizavimas, kultūros sistemos finansavimo gerinimas bei kultūros politikos įgyvendinimo administravimas
	02 04	Socialinių paslaugų infrastruktūros plėtra
	02 07	Socialinių paslaugų plėtra globos ir kitose įstaigose
	02 08	Valstybinės pensijos, šalpos ir kitos socialinės paramos išmokos
	02 10	Išmokos vaikams
	02 12	Vaikų išlaikymo fondas
	02 13	Socialinės apsaugos srities specialiosios tikslinės dotacijos savivaldybių biudžetams
	02 14	Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti programa
	02 15	Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondas
	Susisiekimo ministerija	01 08
01 09		Susisiekimo valstybinės ir vietinės reikšmės keliais užtikrinimas
Sveikatos apsaugos ministerija	01 21	Sveikatos sistemos valdymas
	01 22	Asmens sveikatos priežiūros kokybės užtikrinimas
	04 01	Sveikatos draudimo sistemos plėtojimas
Švietimo ir mokslo ministerija	11 01	Valstybinės švietimo strategijos įgyvendinimas
	11 02	Švietimo ir mokslo administravimas
Teisingumo ministerija	03 01	Bausmių sistema
Ūkio ministerija	01 05	Ūkio plėtros ir konkurencingumo didinimas
Užsienio reikalų ministerija	01 01	Užsienio politikos formavimas ir įgyvendinimas

Ministerija	Programos kodas	Programos pavadinimas
	01 04	Diplomatinės tarnybos administravimas
Vidaus reikalų ministerija	01 09	Nusikalstamų veikų finansų sistemai atskleidimas ir ikiteisminis tyrimas, mokesčių išieškojimo priemonių vykdymas
	01 12	Elektroninės informacijos saugos ir elektroninės valdžios politikos įgyvendinimas, vidaus reikalų informacinių ir ryšių technologijų plėtra
	01 15	Valstybės remiama teisės saugos ir teisingumo institucijų pareigūnų sveikatos priežiūra ir buvusių vidaus tarnybos sistemos pareigūnų pensinio aprūpinimo administravimas
	01 17	LR piliečių ir užsieniečių migracijos procesų valdymas
	01 42	Specialaus statuso subjektų, kitų juridinių ir fizinių asmenų aprūpinimas ginklais, jų priedais, šaudmenimis bei specialiąja technika
	01 55	Išorės sienų fondo programa
	01 56	Europos gražinimo fondo programa
	01 57	Vidaus saugumo fondo programa
	02 01	Vidaus reikalų ministruui pavestų valdymo sričių valstybės politikos formavimas, įgyvendinimo koordinavimas ir kontrolė
	02 11	Vidaus reikalų infrastruktūros ir paslaugų plėtra
Žemės ūkio ministerija	01 01	Žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros skatinimas

Pagrindiniai duomenų rinkimo ir vertinimo metodai

- Dokumentų peržiūra:
 - nagrinėjome teisės aktus, reglamentuojančius biudžeto sudarymą, strateginių veiklos planų sudarymą, jų įgyvendinimo stebėseną ir atsiskaitymą, vertinimo kriterijų sudarymą, valdymo išlaidų apskaičiavimą ir išskyrimą;
 - analizavome ministerijų įgyvendinamus Seimo ir Vyriausybės nutarimais patvirtintus 2016 m. aktualius planavimo dokumentus. Vertinant Nacionalinės pažangos programos sąsajas su ministerijų strateginiais veiklos planais, buvo vertinami šiai programai įgyvendinti patvirtinti tarpinstituciniai veiklos planai. Detalus Nacionalinės pažangos programos sąsajų su ministerijų SVP vertinimas atliktas Vyriausybės kanceliarijos vykdomo projekto „Veiklos rezultatų stebėsenos sistemos tobulinimas“ metu, todėl atliekant auditą toks vertinimas nekartotas;
 - analizavome 14 ministerijų nuostatus, padalinių ir darbuotojų pareiginius nuostatus, ministrų įsakymus, reglamentuojančius planavimo dokumentų įgyvendinimą, stebėseną ir atsiskaitymą, 2014–2016 m., 2015–2017 m., 2016–2018 m. strateginius veiklos planus;
 - analizavome ir 14 ministerijų 2014 m. veiklos ataskaitas ir informaciją apie koordinuojamų strategijų, plėtros programų ir tarpinstitucinių veiklos planų įgyvendinimą, LR Vyriausybės 2014 m. ir 2015 m. veiklos ataskaitas, Vyriausybės veiklos prioritetų 2015 m. pažangos ataskaitas;
 - nagrinėjome Vyriausybės kanceliarijos 2013–2015 m. parengtas apžvalgas: Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo, Vyriausybės veiklos prioritetų sistemos, ministerijų strateginių veiklos planų projektų;
 - nagrinėjome 2014–2015 metais Vyriausybėje vykusią derybų, kurių metu derinami ministerijų strateginių veiklos planų projektai, protokolus;
 - nagrinėjome Viešojo valdymo tobulinimo komisijos 2014 m. ir 2015 m. veiklos ataskaitas;
 - nagrinėjome EBPO, Tarptautinio valiutos fondo, JAV ekspertų parengtas ataskaitas ir apžvalgas į veiklos rezultatus orientuoto biudžeto praktikos taikymo srityje.
- Pokalbiai su:
 - Vyriausybės kanceliarijos darbuotojais;
 - ministerijų darbuotojais;
 - Viešosios politikos ir vadybos instituto direktoriumi moksliniams tyrimams dr. Vitaliu Nakrošiumi.

Valstybinio audito ataskaitos
 „Programinio biudžeto sistema:
 strateginių veiklos planų sudarymas ir
 įgyvendinimo stebėseną“
 2 priedas

Rekomendacijų įgyvendinimo planas

Eil. Nr.	Rekomendacija	Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Veiksmas / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
1.	Siekiant užtikrinti, kad strateginiuose veiklos planuose atspindėtų kituose planavimo dokumentuose numatyti esminiai siekiai, nustatyti, kurie planavimo dokumentų elementai privalo būti perkelti į strateginius veiklos planus, o kurie turi būti tik susiję.	Vyriausybės kanceliarija	1. Parengti rekomendacijas ministerijoms dėl strateginio planavimo dokumentų tarpusavio sąsajų nustatymo.	2017-01-01
			2. Patikslinti Strateginio planavimo metodiką ir nustatyti, kurie strateginio planavimo dokumentų elementai turi būti perkelti į strateginius veiklos planus, o kurie turi būti tik susiejami loginiais–priežastiniais ryšiais.	2017-05-01
2.	Optimizuoti strateginio planavimo dokumentų skaičių, siekiant planavimą, stebėseną ir vertinimą padaryti aiškesnius.		1. Patvirtinti strateginio planavimo sistemos optimizavimo gaires.	2016-10-15
			2. Atnaujinti ministrams priskirtų valdymo sričių sąrašą.	2017-02-01
			3. Atlikti sistemine strateginio planavimo dokumentų peržiūra, siekiant įvertinti kaip yra įgyvendinimas principas, kad plėtros programos yra rengiamos visai valdymo sričiai, ir kaip galiojantys strateginio planavimo dokumentai atitinka 2014–2020 metų nacionalinės pažangos programos nuostatas.	2017-04-01
3.	Siekiant išvengti planavimo, stebėsenos ir atsiskaitymo dubliavimo, įvertinti, ar tikslinga rengti vienas kitą iš dalies dubliuojančius dokumentus – Vyriausybės programos įgyvendinimo prioritetines priemones ir Vyriausybės veiklos prioritetus.		Atlikti analizę dėl Vyriausybės prioritetų ir Vyriausybės programos prioritetinių priemonių planavimo ir įgyvendinimo koordinavimo sistemų tarpusavio suderinamumo ir pateikti tobulinimo pasiūlymus Vyriausybei.	2016-12-01
4.	Atsižvelgiant į tai, kad veiklos rezultatų vertinimo kriterijų skaičius turėtų būti ne didesnis nei gerai suformuluotų pagrindinių kriterijų rinkinys ministerijai, parengti priemones, kurios užtikrintų vertinimo kriterijų skaičiaus ministerijų strateginiuose veiklos planuose optimizavimą.		1. Suorganizuoti apskrito stalo diskusiją su ministerijų strateginio planavimo ekspertais dėl vertinimo kriterijų skaičiaus mažinimo kryptį.	2016-11-10

Eil. Nr.	Rekomendacija	Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Veiksmas / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
			2. Inicijuoti vertinimo kriterijų sistemų peržiūras ministerijose ir suformuoti individualias užduotis ministerijoms sumažinti vertinimo kriterijų skaičių.	2016-11-10
			3. Inicijuoti ir atlikti reguliarią vertinimo kriterijų skaičiaus kitimo ministerijose stebėseną Vyriausybės lygiu.	2016-11-10
5.	Siekiant efektyviai panaudoti žmogiškuosius išteklius, peržiūrėti programų sudarymo praktiką ir pateikti ministerijoms sprendimą, kaip vykdyti veiklas, kurios šiuo metu vykdomos įgyvendinant programoms būdingų bruožų neturinčias programas.		Įvertinus strateginių veiklos planų programų sudarymo praktiką, parengti pasiūlymus dėl strateginių veiklos planų programų sudarymo principų ir rekomendacijas ministerijoms bei, prireikus, patikslinti Strateginio planavimo metodiką.	2017-05-01
6.	Nustatyti valdymo išlaidų skaičiavimo tikslą ir, prireikus, atsiskaitymo tvarką.		Kartu su Finansų ministerija apibrėžti valdymo išlaidų apskaičiavimo paskirtį ir tvarką bei parengti rekomendacijas ministerijoms	2017-05-01
7.	Siekiant užkirsti kelią formaliai, pridėtinės vertės neturinčiais veiksiais, svarstyti, ar strateginiuose veiklos planuose tikslinga nurodyti valdymo išlaidas, iki bus nustatytas jų skaičiavimo tikslas ir atsiskaitymo už jas tvarka.		Kartu su Finansų ministerija įvertinti tikslingumą strateginiuose veiklos planuose išskirti valdymo išlaidas ir, prireikus, patikslinti Strateginio planavimo metodiką.	2017-02-01
8.	Atsižvelgiant į tai, kad bendrųjų funkcijų efektyvumo didinimas yra vienas iš būdų mažinti valdymo išlaidas, nustačius valdymo išlaidų skaičiavimo tikslą įvertinti bendrųjų funkcijų efektyvumo ir valdymo išlaidų tarpusavio sąsajų pakankamumą.		Kartu su Finansų ministerija įvertinti valdymo išlaidų ir bendrųjų funkcijų efektyvumo vertinimo tarpusavio sąsajas bei pateikti tobulinimo pasiūlymus.	2017-02-01
9.	Imtis priemonių, kad Ministrui Pirmininkui derinti teikiami ministerijų strateginių veiklos planų projektai atitiktų visus Strateginio planavimo metodikos reikalavimus ir (ar) būtų pašalinti trūkumai, dėl kurių Vyriausybės kanceliarija teikė pastabas.		Sukurti rekomendacijų dėl atitinkamų metų strateginių veiklos planų projektų tobulinimo įgyvendinimo stebėsenos mechanizmą.	2017-09-01
10.	Imtis priemonių, kad duomenys į Stebėsenos informacinę sistemą būtų teikiami Strateginio planavimo metodikoje nurodytu laiku ir nustatytos apimties.		Atlikti į Stebėsenos informacinę sistemą teikiamų duomenų kokybės priežiūrą.	Nuolat
11.	Imtis priemonių, kad ministerijų veiklos ataskaitos atitiktų Strateginio planavimo metodikos reikalavimus, jose aiškiai matytųsi esminiai pokyčiai ir išsūkių ministro valdymo srityje, koordinuojamų planavimo dokumentų ir Vyriausybės programos		Parengti ministerijų veiklos atskaitų rengimo rekomendacijas.	2017-02-01

Eil. Nr.	Rekomendacija	Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Veiksmas / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	įgyvendinimas. Ataskaitos turėtų būti <i>draugiškesnės skaitytojui</i> .			
12.	Siekiant geresnio visuomenės ir sprendimus priimančių asmenų informuotumo, užtikrinti, kad būtų viešai skelbiama Stebėsenos informacinėje sistemoje esanti informacija apie Vyriausybės programos ir Vyriausybės veiklos prioritetų įgyvendinimo rezultatus.		Parengti koncepciją kaip tobulinti atskaitymo už Vyriausybės prioritetų ir Vyriausybės prioritetinių priemonių įgyvendinimą procesus bei nustatyti Stebėsenos informacinėje sistemoje esančios informacijos viešinimo apimtis.	2017-02-01
13.	Imtis priemonių, kad atsiskaitymas už bendrųjų funkcijų efektyvumo didinimą taptų veiksmingesnis.	Finansų ministerija	1. Finansų ministerijos interneto puslapyje skelbti Vyriausybei atskaitingų institucijų ir įstaigų bendrųjų funkcijų efektyvumo vertinimo ataskaitą. 2. Vyriausybei atskaitingų institucijų ir įstaigų bendrųjų funkcijų efektyvumo vertinimo ataskaitą papildyti skiltimi apie ministerijų atliktus darbus ir (ar) pasiektus rezultatus bendrųjų funkcijų efektyvumo didinimo srityje (vadovaujantis ministerijų metinėmis veiklos ataskaitomis).	2016 m. IV ketv. 2017 m. III ketv.
14.	Atsižvelgiant į tai, kad ministerijos veiklos rezultatų vertinimo kriterijų skaičius turėtų būti ne didesnis nei gerai suformuluotų pagrindinių kriterijų rinkinys, optimizuoti vertinimo kriterijų skaičių strateginiuose veiklos planuose.	Ministerijos: Aplinkos, Energetikos, Finansų, Krašto apsaugos, Kultūros, Socialinės apsaugos ir darbo, Susisiekimo, Sveikatos apsaugos, Švietimo ir mokslo, Teisingumo, Užsienio reikalų, Ūkio, Vidaus reikalų, Žemės ūkio	Atlikti vertinimo kriterijų analizę ir optimizuoti vertinimo kriterijų skaičių strateginiame veiklos plane.	Artimiausiam strateginio veiklos plano projekte, kai Vyriausybės kanceliarija įgyvendins 1–4 rekomendacijas, atsižvelgiant į ministerijai reikalingą laiką dokumentui parengti.
15.	Užtikrinti, kad strateginiuose veiklos planuose būtų atsakingai planuojamas bendrųjų funkcijų efektyvumo didinimas, atsižvelgiant į strateginių veiklos planų projektų derinimo metu gaunamas Vyriausybės kanceliarijos pastabas.	Aplinkos ministerija	Aplinkos ministerijos vadovybės posėdžiuose įvertinti gautas Vyriausybės kanceliarijos pastabas ir priimti konkrečius sprendimus dėl bendrųjų funkcijų efektyvumo didinimo.	Gavus pastabas iš Vyriausybės kanceliarijos.
		Energetikos ministerija	Gavus Vyriausybės kanceliarijos pastabas, koreguoti 2017 – 2019 m. strateginiame veiklos plane.	2016-12-31
		Kultūros ministerija	Kultūros ministerijos viešojo valdymo tobulinimo grupės posėdžiuose	2016-12-31

Eil. Nr.	Rekomendacija	Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Veiksmas / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
			įvertinti gautas Vyriausybės kanceliarijos pastabas ir priimti sprendimus dėl bendrųjų funkcijų efektyvumo didinimo.	
		Susisiekimo ministerija	Rengiant Susisiekimo ministerijos 2017–2019 m. strateginį veiklos planą, numatyti pagrindinius darbus gerinant veiklos efektyvumą“.	2016-12-31
		Sveikatos apsaugos ministerija	Numatyti veiklos efektyvumo didinimo veiksmus, nurodant konkrečius rodiklius, siekiant nustatytų veiklos efektyvumo vertinimo kriterijų reikšmių.	2017–2019 m. SVP
		Švietimo ir mokslo ministerija	2018–2020 m. strateginiame veiklos plane numatyti priemones bendrosioms funkcijoms optimizuoti.	2018-01-01
		Užsienio reikalų ministerija	Numatyti strateginiame veiklos plane konkrečius veiklos efektyvumo didinimo veiksmus, atsižvelgus į patvirtintą bendrųjų funkcijų efektyvumo didinimo koncepciją, numatytas reikšmes ir priemones joms pasiekti.	Per metus nuo bendrųjų funkcijų efektyvumo didinimo koncepcijos, reikšmių ir priemonių pasiekti patvirtinimo.
		Ūkio ministerija	Patikslinti 2017 m. veiklos efektyvumo didinimo kryptis ir siekiamus rezultatus, atsižvelgiant į strateginio veiklos plano projektų derinimo metu gaunamas Vyriausybės kanceliarijos pastabas.	2016 IV ketv.
16.	Siekiant gerinti į Stebėsenos informacinę sistemą pateikiamų duomenų kokybę, užtikrinti, kad informacija į sistemą būtų pateikiama Strateginio planavimo metodikoje nurodytu laiku ir nustatytos apimties.	Aplinkos ministerija	Ministerijai skirtų priemonių nenumatė.	
		Energetikos ministerija	Parengti Energetikos ministerijos veiklos planavimo tvarkos aprašą, kuriame būtų detalai reglamentuotas informacijos pateikimo į Stebėsenos informacinę sistemą procesas, siekiant, kad atsakingi vykdytojai teiktų išsamią informaciją Strateginio planavimo metodikoje nurodytais terminais ir apimtimi.	2017-02-24
		Finansų ministerija	Laiku suvesti informaciją, atitinkančią Strateginio planavimo metodikos reikalavimus, į Stebėsenos informacinę sistemą.	2017-01-01
		Kultūros ministerija	Sustiprinti vidaus kontrolės procedūras (duomenų peržiūra, patikrinimas, kitos analitinės procedūros) tarp atskirų struktūrinių	2017-03-31

Eil. Nr.	Rekomendacija	Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Veiksmas / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
			padalinių, pateikiant duomenis specialistams, suvedantiems duomenis į Stebėsenos informacinę sistemą.	
		Socialinės apsaugos ir darbo ministerija	Pagal poreikį patikslinti socialinės apsaugos ir darbo ministro 2016-02-18 įsakymą Nr. A1-92 „Dėl Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos 2016 m. strateginio veiklos plano programų koordinatorių bei asmenų, atsakingų už atskiras priemones, paskyrimo“.	2018-07-01
		Susisiekimo ministerija	Peržiūrėti ir patikslinti susisiekimo ministro įsakymu patvirtintą susisiekimo ministro valdymo sričių 2017–2019 m. strateginio veiklos plano rengimo planą, kad būtų užtikrintas informacijos į Stebėsenos informacinę sistemą suvedimas laiku.	2016-12-01
		Sveikatos apsaugos ministerija	Nustatyti atsakingų asmenų, teikiančių duomenis į Stebėsenos informacinę sistemą, sąrašą.	2017 m. II ketv.
		Švietimo ir mokslo ministerija	Ministerijai skirtų priemonių nenumatė.	
		Teisingumo ministerija	Parengti ir patvirtinti planavimo dokumentų įgyvendinimo, stebėsenos ir atsiskaitymo tvarkos aprašą.	2017 m. I ketv.
		Užsienio reikalų ministerija	1. Pateikti Stebėsenos informacinėje sistemoje „Globalios Lietuvos“ – užsienio lietuvių įsitraukimo į valstybės gyvenimą – kūrimo 2011–2019 m. programos trūkstamus duomenis.	2016-11-01
			2. Patvirtinti asmenų, atsakingų už ministerijos administracinių padalinių kompetencijai priklausančių strateginio planavimo dokumentų duomenų pateikimą, sąrašą.	2016-11-01
		Vidaus reikalų ministerija	Pavesti Vidaus reikalų ministerijos padaliniams ir ministro valdymo srityse veikiančioms įstaigoms teikti ministerijos atsakingam padaliniui nustatytos apimties ir vadovybės nustatytais terminais informaciją, reikalingą pateikti į Stebėsenos informacinę sistemą.	2017 m. kovo mėn.
		Žemės ūkio ministerija	Į Stebėsenos informacinę sistemą teikti informaciją kaip to reikalauja Strateginio planavimo metodika siekiant išvengti žmogiškojo faktoriaus klaidų.	Strateginio planavimo metodikoje nurodytais terminais nuo 2017 m.
17.	Užtikrinti, kad veiklos ataskaitose būtų pateikiama Strateginio planavimo metodikoje nurodyta informacija.	Ministerijos: Aplinkos, Energetikos, Finansų,	Rengti metinę veiklos ataskaitą vadovaujantis Strateginio planavimo metodika ir atsižvelgiant į Vyriausybės	Artimiausioje veiklos ataskaitoje, kai Vyriausybės

Eil. Nr.	Rekomendacija	Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Veiksmas / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
		Krašto apsaugos, Kultūros, Socialinės apsaugos ir darbo, Susisiekimo, Sveikatos apsaugos, Švietimo ir mokslo, Teisingumo, Užsienio reikalų, Ūkio, Vidaus reikalų, Žemės ūkio	kanceliarijos pateiktą koncepciją/rekomendacijas.	kancelarija įgyvendins 11 rekomendaciją, atsižvelgiant į ministerijai reikalingą laiką dokumentui parengti.

Atstovas ryšiams, atsakingas už Valstybės kontrolės informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais:

- Vyriausybės kanceliarijos Strateginio planavimo ir stebėsenos skyriaus patarėja Inga Kirstukaitė, tel. 8 706 63811, el. p. inga.kirstukaite@lr.lt
- Aplinkos ministerijos Ekonomikos ir tarptautinių ryšių departamento Strateginio planavimo skyriaus vyr. specialistas Rolandas Pakalka, tel. 8 706 63545, el. p. rolandas.pakalka@am.lt
- Energetikos ministerijos Tarptautinio bendradarbiavimo ir planavimo skyriaus vyr. specialistas Vaidas Vaitėnas, tel. 8 706 64995, el. p. vaidas.vaitenas@enmin.lt
- Finansų ministerijos Ekonomikos departamento direktorė Daiva Pipirienė, tel. (8 5) 2390 230, el. p. daiva.pipiriene@finmin.lt
- Krašto apsaugos ministerijos Gynybos politikos ir planavimo departamento Strateginio planavimo skyriaus patarėja Jolanta Ilekytė, tel. (8 5) 273 555, el. p. Jolanta.Ilekyste@kam.lt
- Kultūros ministerijos Strateginio planavimo ir kontrolės departamento Strateginio planavimo skyriaus vyriausioji specialistė Ieva Macijauskytė, tel. (8 5) 219 34 21, el. p. ieva.macijauskyte@lrkm.lt
- Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Vidaus audito skyriaus vedėjas Vytautas Gailiusas, tel. 8 706 64211, el. p. Vytautas.Gailiusas@socmin.lt
- Susisiekimo ministerijos Strateginio planavimo skyriaus vedėjas Ramūnas Rimkus, tel. (8 5) 239 3877, el. p. ramunas.rimkus@sumin.lt, vyriausioji specialistė Birutė Miėdaziėnė, tel. (8 5) 239 3804, el. p. birute.miėdaziene@sumin.lt
- Sveikatos apsaugos ministerijos Ekonominio planavimo ir biudžeto skyriaus patarėja Rita Banuškevičienė, tel. (8 5) 260 4712, el. p. rita.banuskeviciene@sam.lt
- Švietimo ir mokslo ministerijos Strateginių programų skyriaus vyriausioji specialistė Giedrė Vėsulaitė, tel. (8 5) 2191143, el. p. Giedre.Vesulaite@smm.lt
- Teisingumo ministerijos Strateginio valdymo departamento Veiklos planavimo skyriaus vedėja Asta Malinauskienė, tel. (8 5) 266 2958, el. p. asta.malinauskiene@tm.lt
- Ūkio ministerijos Strateginio planavimo departamento Programinio valdymo skyriaus vyr. specialistė Judita Savickienė, tel. 8 706 64787, el. p. judita.savickiene@ukmin.lt
- Užsienio reikalų ministerijos Finansų departamento direktoriaus pavaduotoja Aušra Kirkutienė, tel. 8 706 52640, el. p. Ausra.Kirkutiene@urm.lt
- Vidaus reikalų ministerijos Bendrojo departamento Veiklos planavimo ir organizavimo skyriaus vyriausiasis specialistas Darius Andriūnas, tel. (8 5) 271 8308, el. p. darius.andriunas@vrm.lt

Eil. Nr.	Rekomendacija	Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Veiksmas / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<ul style="list-style-type: none"> <li data-bbox="272 293 1535 365">▪ Žemės ūkio ministerijos Strateginio planavimo ir mokslo skyriaus vyr. specialistė Giedrė Kizevičienė, tel. (8 5) 239 1082, el. p. giedre.kizeviciene@zum.lt 			

Plano sudarymo paaiškinimas:

- 1–3 lentelės stulpelius užpildo auditorius.
- 4–5 lentelės stulpelius užpildo subjekto, kuriam pateikta rekomendacija, atsakingas atstovas.

Valstybinio audito ataskaitos
 „Programinio biudžeto sistema:
 strateginių veiklos planų sudarymas ir
 įgyvendinimo stebėseną“
 3 priedas

Ministerijoms 2012–2016 m. skirti asignavimai, tūkst. eurų (mažėjančia tvarka
 pagal 2016 metus)

Eil. Nr.	Ministerija	2012 m.	2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.
1	Finansų ministerija	1 209 036	1 266 305	1 389 297	1 341 776	1 440 861
2	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija	938 294	891 684	829 033	985 672	1 106 603
3	Žemės ūkio ministerija	807 921	920 622	817 375	1 048 322	1 030 282
4	Švietimo ir mokslo ministerija	1 025 135	1 028 084	1 026 699	992 007	936 339
5	Susisiekimo ministerija	675 873	729 017	807 350	805 379	794 990
6	Krašto apsaugos ministerija	252 013	267 794	308 600	425 003	575 156
7	Sveikatos apsaugos ministerija	541 417	521 027	550 203	561 952	564 216
8	Aplinkos ministerija	240 903	234 883	235 601	333 910	267 479
9	Energetikos ministerija	118 635	158 462	128 862	101 447	263 626
10	Ūkio ministerija	318 171	261 613	290 687	262 624	204 371
11	Vidaus reikalų ministerija	414 244	413 766	438 290	381 761	163 445
12	Kultūros ministerija	77 874	88 251	106 086	115 084	127 797
13	Teisingumo ministerija	91 060	81 595	89 148	96 188	99 812
14	Užsienio reikalų ministerija	65 486	89 258	69 908	72 581	76 745
	Iš viso	6 776 061	6 952 360	7 087 138	7 523 706	7 651 722

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal 2012 m., 2013 m., 2014 m., 2015 m., 2016 m. valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymus

Valstybinio audito ataskaitos
 „Programinio biudžeto sistema:
 strateginių veiklos planų sudarymas ir
 įgyvendinimo stebėseną“
 4 priedas

Ministrams priskirtų valdymo sričių 2016 m. aktualių planavimo dokumentų sąrašas

Eil. Nr.	Planavimo dokumento pavadinimas (patvirtinimo data ir numeris)	Tvirtinanti institucija	Valdymo sritis
1	Nacionalinės klimato kaitos valdymo politikos strategija (2012-11-06 nutarimas Nr. XI-2375)	LR Seimas	Aplinkos ministerija
2	Nacionalinė aplinkos apsaugos strategija (2015-04-16 nutarimas Nr. XII-1626)	LR Seimas	Aplinkos ministerija
3	LR teritorijos bendrasis planas (2002-10-29 nutarimas Nr. IX-1154)	LR Seimas	Aplinkos ministerija
4	Valstybinis atliekų tvarkymo 2014–2020 metų planas (2002-04-12 nutarimas Nr. 519 (2014-04-16 nutarimo Nr. 366 redakcija)	LR Vyriausybė	Aplinkos ministerija
5	Valstybinė aplinkos monitoringo 2011–2017 metų programa (2011-03-02 nutarimas Nr. 315)	LR Vyriausybė	Aplinkos ministerija
6	Nacionalinės klimato kaitos valdymo politikos strategijos 2013–2020 metų tikslų ir uždavinių įgyvendinimo tarpinstitucinis veiklos planas (2013-04-23 nutarimas Nr. 366 (2015-11-04 nutarimo Nr. 1156 redakcija)	LR Vyriausybė	Aplinkos ministerija
7	Nacionalinė darnaus vystymosi strategija (2003-09-11 nutarimas Nr.1160 (2009-09-16 nutarimo Nr. 1247 redakcija)	LR Vyriausybė	Aplinkos ministerija
8	LR teritorijos bendrojo plano įgyvendinimo priemonių planas (2003-12-09 nutarimas Nr. 1568)	LR Vyriausybė	Aplinkos ministerija
9	LR kraštovaizdžio politikos kryptių aprašas (2004-12-01 nutarimas Nr. 1526)	LR Vyriausybė	Aplinkos ministerija
10	LR kraštovaizdžio politikos įgyvendinimo priemonės (2005-08-22 nutarimas Nr. 909)	LR Vyriausybė	Aplinkos ministerija
11	LR architektūros politikos kryptių aprašas (2005-05-18 nutarimas Nr. 554)	LR Vyriausybė	Aplinkos ministerija
12	Lietuvos būsto strategija (2004-01-21 nutarimas Nr. 60)	LR Vyriausybė	Aplinkos ministerija
13	Baltijos jūros aplinkos apsaugos strategija (2010-08-25 nutarimas Nr. 1264)	LR Vyriausybė	Aplinkos ministerija
14	Nacionalinė miškų ūkio sektoriaus plėtros 2012–2020 metų programa (2012-05-23 nutarimas Nr. 569)	LR Vyriausybė	Aplinkos ministerija
15	Daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programa (2004-09-23 nutarimas Nr. 1213 (2011-12-28 nutarimo Nr. 1556 redakcija)	LR Vyriausybė	Aplinkos ministerija
16	Viešųjų pastatų energinio efektyvumo didinimo programa (2014-11-26 nutarimas Nr. 1328 (2015-11-18 nutarimo Nr. 1209 redakcija)	LR Vyriausybė	Aplinkos ministerija, Energetikos ministerija
17	Nacionalinė energetinės nepriklausomybės strategija (2012-06-26 nutarimas Nr. XI-2133)	LR Seimas	Energetikos ministerija
18	Radioaktyviųjų atliekų tvarkymo plėtros programa (2015-12-23 nutarimas Nr. 1427)	LR Vyriausybė	Energetikos ministerija
19	Nacionalinė atsinaujinančių energijos išteklių plėtros strategija (2010-06-21 nutarimas Nr. 789)	LR Vyriausybė	Energetikos ministerija
20	Nacionalinė šilumos ūkio plėtros 2015–2021 metų programa (2015-03-18 nutarimas Nr. 284)	LR Vyriausybė	Energetikos ministerija
21	Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo tarpinstitucinis veiklos planas (2015-02-09 nutarimas Nr. 137)	LR Vyriausybė	Energetikos ministerija
22	Lietuvos stabilumo 2015 metų programa (2015-04-29 nutarimas Nr. 440)	LR Vyriausybė	Finansų ministerija
23	Nacionalinis euro įvedimo planas ir Lietuvos visuomenės informavimo apie euro įvedimą ir komunikacijos strategija (2013-06-26 nutarimas Nr. 604)	LR Vyriausybė	Finansų ministerija

Eil. Nr.	Planavimo dokumento pavadinimas (patvirtinimo data ir numeris)	Tvirtinanti institucija	Valdymo sritis
24	Nacionalinio euro įvedimo plano gyvendinimo priemonių planas (2013-12-04 nutarimas Nr. 1173)	LR Vyriausybė	Finansų ministerija
25	LR Vyriausybės 2015–2017 metų skolinimosi ir skolos valdymo gairės (2014-12-15 nutarimas Nr. 1437)	LR Vyriausybė	Finansų ministerija
26	Centralizuoto valstybės turto valdymo 2009–2016 metų strategija (2009-11-25 nutarimas Nr. 1597)	LR Vyriausybė	Finansų ministerija
27	Nacionalinė saugumo strategija (2002-05-28 nutarimas Nr. IX-907 (2012-06-26 nutarimo Nr. XI-2131 redakcija)	LR Seimas	Krašto apsaugos ministerija
28	Krašto apsaugos sistemos plėtros 2014-2023 metų programa (2006-07-04 nutarimas Nr. X-743 (2013-12-19 nutarimo Nr. XII-725 redakcija))	LR Seimas	Krašto apsaugos ministerija
29	LR principinės kariuomenės struktūros 2016 metais nustatymo, krašto apsaugos sistemos karių ribinių skaičių ir statutinių valstybės tarnautojų ribinio skaičiaus 2016 metais patvirtinimo įstatymas (2015-06-23 įstatymas Nr. XII-1837)	LR Seimas	Krašto apsaugos ministerija
30	LR principinės kariuomenės struktūros 2015 metais, planuojamos principinės kariuomenės struktūros 2020 metais nustatymo, krašto apsaugos sistemos karių ribinių skaičių ir statutinių valstybės tarnautojų ribinio skaičiaus 2015 metais ir 2020 metais patvirtinimo įstatymas (2014-07-10 įstatymas Nr. XII-997 (2015-03-19 įstatymo Nr. XII-1540 redakcija)	LR Seimas	Krašto apsaugos ministerija
31	Lietuvos kultūros politikos kaitos gairės (2010-06-30 nutarimas Nr. XI-977)	LR Seimas	Kultūros ministerija
32	2014–2020 m. NPP horizontaliojo prioriteto „Kultūra“ tarpinstitucinis veiklos planas (2016-2018 m.) (2014-03-19 nutarimas Nr. 269 (2016-03-09 nutarimo Nr. 233 redakcija)	LR Vyriausybė	Kultūros ministerija
33	Meno kūrėjų socialinės apsaugos programa (2011-03-16 nutarimas Nr. 316)	LR Vyriausybė	Kultūros ministerija
34	Šv. Jono Pauliaus II piligrimų kelio kūrimo ir jo objektų išsaugojimo ir pritaikymo piligrimų ir turizmo reikmėms 2014–2022 metų darbų sąrašas (2014-07-16 nutarimas Nr.690)	LR Vyriausybė	Kultūros ministerija
35	Žemaičių krikšto ir Žemaičių vyskupystės įsteigimo 600 metų jubiliejaus minėjimo 2009–2017 metų programa (2008-09-10 nutarimas Nr. 940 (2012-07-18 nutarimo Nr. 925 redakcija)	LR Vyriausybė	Kultūros ministerija
36	Vaiko teisių apsaugos institucijų sistemos pertvarkos koncepcija (2012-03-29 nutarimas Nr. XI-1954)	LR Seimas	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija
37	Vaiko gerovės valstybės politikos koncepcija (2003-05-20 nutarimas Nr. IX-1569)	LR Seimas	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija
38	Nacionalinės gyventojų senėjimo pasekmių įveikimo strategija (2004-06-14 nutarimas Nr. 737)	LR Vyriausybė	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija
39	Nacionalinės demografinės (gyventojų) politikos strategija (2004-10-28 nutarimas Nr. 1350)	LR Vyriausybė	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija
40	Valstybinė smurto artimoje aplinkoje prevencijos ir pagalbos teikimo nukentėjusiems asmenims 2014–2020 metų programa (2014-05-28 nutarimas Nr. 485)	LR Vyriausybė	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija
41	Valstybinė moterų ir vyrų lygių galimybių 2015–2021 metų programa (2015-02-04 nutarimas Nr. 112)	LR Vyriausybė	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija
42	Užimtumo didinimo 2014–2020 metų programa (2013-09-25 nutarimas Nr. 878)	LR Vyriausybė	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija
43	Užimtumo didinimo 2014–2020 metų programos įgyvendinimo tarpinstitucinis veiklos planas (2014-02-26 nutarimas Nr. 204 (2014-12-03 nutarimo Nr. 1365 redakcija)	LR Vyriausybė	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija
44	Nediskriminavimo skatinimo tarpinstitucinis veiklos planas (2015-01-28 nutarimas Nr. 46)	LR Vyriausybė	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija
45	Nacionalinė neįgaliųjų socialinės integracijos 2013–2019 metų programa (2012-11-21 nutarimas Nr. 1408)	LR Vyriausybė	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija
46	Nacionalinė jaunimo politikos plėtros 2011–2019 metų programa (2010-12-01 nutarimas Nr. 1715)	LR Vyriausybė	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija
47	Informacinės visuomenės plėtros 2014–2020 metų programa „LR skaitmeninė darbotvarkė“ (2011-03-16 nutarimas Nr. 301)	LR Vyriausybė	Susisiekimo ministerija

Eil. Nr.	Planavimo dokumento pavadinimas (patvirtinimo data ir numeris)	Tvirtinanti institucija	Valdymo sritis
48	Informacinės visuomenės plėtros 2014–2020 metų programos „LR skaitmeninė darbotvarkė“ įgyvendinimo tarpinstitucinis veiklos planas (2015-04-27 nutarimas Nr. 478)	LR Vyriausybė	Susisiekimo ministerija
49	Nacionalinė susisiekimo plėtros 2014–2022 metų programa (2013-12-18 nutarimas Nr. 1253, 2014-12-15 nutarimo Nr.1443 redakcija)	LR Vyriausybė	Susisiekimo ministerija
50	Pasienio kontrolės punktų plėtros tarpinstitucinis veiklos planas 2015–2017 (2015 12 09 nutarimas Nr. 1275)	LR Vyriausybė	Susisiekimo ministerija
51	Valstybinė saugaus eismo plėtros 2011–2017 metų programa (2011- 03- 02, nutarimas Nr. 257)	LR Vyriausybė	Susisiekimo ministerija
52	Valstybinės saugaus eismo plėtros 2011–2017 metų programos įgyvendinimo tarpinstitucinis 2015–2017 m. veiklos planas (2011-10-5 nutarimas Nr. 1165, 2015-02-11 nutarimo Nr. 125 redakcija)	LR Vyriausybė	Susisiekimo ministerija
53	Neatidėliotųjų veiksmy, kuriuos būtina atlikti įgyvendinant projektą „Rail Baltica“, planas (2009-12-23 nutarimas Nr.1802)	LR Vyriausybė	Susisiekimo ministerija
54	Psichikos sveikatos strategija (2007-04-03 nutarimas Nr. X-1070)	LR Seimas	Sveikatos apsaugos ministerija
55	Nacionalinė narkotikų kontrolės ir narkomanijos prevencijos 2010–2016 metų programa (2010-11-01 Nr. XI-1078)	LR Seimas	Sveikatos apsaugos ministerija
56	Lietuvos sveikatos sistemos 2011–2020 metų plėtros metmenys (2011-06-07 nutarimas Nr. XI-1430)	LR Seimas	Sveikatos apsaugos ministerija
57	Lietuvos sveikatos 2014–2025 metų programa (2014-06-26 nutarimas Nr. XII-964)	LR Seimas	Sveikatos apsaugos ministerija
58	Visuomenės sveikatos priežiūros 2016–2022 metų plėtros programa (2015-12-09 nutarimas Nr. 1291)	LR Vyriausybė	Sveikatos apsaugos ministerija
59	LR narkotikų, tabako ir alkoholio prevencijos tarpinstitucinis veiklos planas (2015-02-25 nutarimas Nr. 217)	LR Vyriausybė	Sveikatos apsaugos ministerija
60	2014–2020 metų nacionalinės pažangos programos horizontaliojo prioriteto „Sveikata visiems“ tarpinstitucinis veiklos planas (2014-03-26 nutarimas Nr. 293)	LR Vyriausybė	Sveikatos apsaugos ministerija
61	Ketvirtojo sveikatos sistemos plėtros ir ligoninių tinklo konsolidavimo etapo planas (2015-12-09 nutarimas Nr. 1290)	LR Vyriausybė	Sveikatos apsaugos ministerija
62	Valstybinė švietimo 2013–2022 metų strategija (2013-12-23 nutarimas Nr. XII-745)	LR Seimas	Švietimo ir mokslo ministerija
63	Valstybinė studijų, mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros 2013–2020 metų programa (2012-12-05 nutarimas Nr. 1494)	LR Vyriausybė	Švietimo ir mokslo ministerija
64	Lietuviškų mokyklų Lenkijoje mokymo sąlygų gerinimo programa (2011-11-23 nutarimas Nr. 1362 (2015-05-09 nutarimo Nr. 500 redakcija)	LR Vyriausybė	Švietimo ir mokslo ministerija
65	Prioritetinių mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros ir inovacijų raidos (sumanios specializacijos) kryptų ir jų prioritetų įgyvendinimo programa (2014-04-30 nutarimas Nr. 411)	LR Vyriausybė	Švietimo ir mokslo ministerija
66	LR nacionalinė kovos su korupcija 2015–2025 metų programa (2015-03-10 nutarimas Nr. XII-1537)	LR Seimas	Teisingumo ministerija
67	Laisvės atėmimo vietų modernizavimo programa (2014-06-22 nutarimas Nr. 740)	LR Vyriausybė	Teisingumo ministerija
68	LR nacionalinės kovos su korupcija 2015–2025 metų programos įgyvendinimo 2015–2017 metų tarpinstitucinis veiklos planas (2015-06-17 nutarimas Nr. 648, 2015-12-23 nutarimo Nr. 1422 redakcija)	LR Vyriausybė	Teisingumo ministerija
69	Valstybinė vartotojų teisių apsaugos 2015–2018 metų strategija (2015-03-18 nutarimas Nr. 281)	LR Vyriausybė	Teisingumo ministerija
70	Investicijų skatinimo ir pramonės plėtros 2014–2020 metų programa (2014-09-17 nutarimas Nr. 986)	LR Vyriausybė	Ūkio ministerija
71	Lietuvos inovacijų plėtros 2014–2020 metų programa (2013-12-18 nutarimas Nr. 1281)	LR Vyriausybė	Ūkio ministerija
72	Lietuvos turizmo plėtros 2014–2020 metų programa (2014-03-12 nutarimas Nr. 238)	LR Vyriausybė	Ūkio ministerija
73	"Globalios Lietuvos" - užsienio lietuvių įsitraukimo į valstybės gyvenimą - kūrimo 2011 - 2019 m. programos įgyvendinimo	LR Vyriausybė	Užsienio reikalų ministerija

Eil. Nr.	Planavimo dokumento pavadinimas (patvirtinimo data ir numeris)	Tvirtinanti institucija	Valdymo sritis
	2016 - 2018 m. tarpinstitucinis veiklos planas (2011-10-19 nutarimas Nr. 1219 (2015-12-16 nutarimo Nr. 1316 redakcija))		
74	„Globalios Lietuvos“ – užsienio lietuvių įsitraukimo į valstybės gyvenimą – kūrimo 2011–2019 metų programa (2011-03-30 nutarimas Nr. 389)	LR Vyriausybė	Užsienio reikalų ministerija
75	LR vystomojo bendradarbiavimo 2014–2016 metų politikos kryptys (2014-01-15 nutarimas Nr. 41)	LR Vyriausybė	Užsienio reikalų ministerija
76	2014–2020 m. NPP horizontaliojo prioriteto „Regioninė plėtra“ tarpinstitucinis veiklos planas (2014-02-19 nutarimas Nr. 172 (2016-01-20 nutarimo Nr. 69 redakcija))	LR Vyriausybė	Vidaus reikalų ministerija
77	Viešojo saugumo plėtros 2015–2025 metų programa (2015-05-07 nutarimas Nr. XII-1682)	LR Seimas	Vidaus reikalų ministerija
78	2011–2020 metų valstybinė sporto plėtros strategija, (2011-03-24 nutarimas Nr. XI-1296)	LR Seimas	Vidaus reikalų ministerija
79	Elektroninės informacijos saugos (kibernetinio saugumo) plėtros 2011–2019 metais programa (2011-06-29 nutarimas Nr.796)	LR Vyriausybė	Vidaus reikalų ministerija
80	Nacionalinės nusikaltimų prevencijos ir kontrolės programos įgyvendinimo tarpinstitucinis veiklos planas 2015–2017 (2014-11-05 nutarimas Nr. 1216). Negalioja nuo 2016-04-19 (2016-04-30 nutarimas Nr. 1381)	LR Vyriausybė	Vidaus reikalų ministerija
81	Viešojo saugumo plėtros 2015–2025 metų programos įgyvendinimo tarpinstitucinis veiklos planas (2016-04-13 nutarimas Nr. 370)	LR Vyriausybė	Vidaus reikalų ministerija
82	Viešojo valdymo tobulinimo 2012–2020 metų programa (2012-02-07 nutarimas Nr. 171)	LR Vyriausybė	Vidaus reikalų ministerija
83	Valstybinės sporto plėtros strategijos įgyvendinimo 2011–2020 metų tarpinstitucinis veiklos planas (2014-02-05 nutarimas Nr. 112)	LR Vyriausybė	Vidaus reikalų ministerija
84	Nacionalinė 2014–2020 metų gyvulininkystės sektoriaus plėtros programa (2013-12-04 nutarimas Nr. 1162)	LR Vyriausybė	Žemės ūkio ministerija
85	Tautinio paveldo produktų apsaugos, jų rinkos ir amatų plėtros 2012–2020 metų programa (2011-12-14 d. nutarimas Nr. 1475)	LR Vyriausybė	Žemės ūkio ministerija
86	Nacionalinė žemės konsolidacijos strategija (2008-01-23 nutarimas Nr. 81)	LR Vyriausybė	Žemės ūkio ministerija
87	Nacionalinė pažangos programa (2012-11-28 nutarimas Nr. 1482)	LR Vyriausybė	Aplinkos, Energetikos, Kultūros, Socialinės apsaugos ir darbo, Susisiekimo, Sveikatos apsaugos, Švietimo ir mokslo, Ūkio, Vidaus reikalų, Žemės ūkio ministerijos
88	Šešių mėnesių Vyriausybės 2012–2016 metų programa (2012-12-13 Nr. nutarimas XII-51)	LR Seimas	Visos ministerijos
89	LR Vyriausybės 2012–2016 metų programos įgyvendinimo prioritetinių priemonių patvirtinimas (2013-03-13 nutarimas Nr. 228)	LR Vyriausybė	Visos ministerijos
90	LR Vyriausybės 2016 metų veiklos prioritetai (2015-10-14 nutarimas Nr. 1087)	LR Vyriausybė	Visos ministerijos

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal galiojančius teisės aktus ir ministerijų pateiktus duomenis

Valstybinio audito ataskaitos
 „Programinio biudžeto sistema:
 strateginių veiklos planų sudarymas ir
 įgyvendinimo stebėseną“
 5 priedas

Ministerijų ir ministrų valdymo srities planuotos valdymo išlaidos

Eil. Nr.	Ministerija	Ministrų valdymo srities 2014–2015 m. valdymo išlaidos			Ministerijų 2015–2016 m. valdymo išlaidos		
		2014 m. valdymo išlaidos, tūkst. eurų	2015 m. valdymo išlaidos, tūkst. eurų	valdymo išlaidų pokytis 2015 m., palyginti su 2014 m., proc.	2015 m. valdymo išlaidos, tūkst. eurų	2016 m. valdymo išlaidos, tūkst. eurų	valdymo išlaidų pokytis 2016 m., palyginti su 2015 m., proc.
1	Aplinkos ministerija	35 941	42 045	17,0	7 010	6 786	-3,2
2	Energetikos ministerija	5 643	5 687	0,8	4 435	4 435	0,0
3	Finansų ministerija	113 859	63 672	-44,1*	13 387	13 387	0,0
4	Krašto apsaugos ministerija	8 539	8 639	1,2	8 639	9 453	9,4
5	Kultūros ministerija	5 582	6 211	11,3	3 532	3 540	0,2
6	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija	21 719	44 779	106,2	6 373	6 958	9,2
7	Sveikatos apsaugos ministerija	17 120	17 492	2,2	5 550	5 284	-4,8
8	Susisiekimo ministerija	23 543	22 655	-3,8	6 106	6 009	-1,6
9	Švietimo ir mokslo ministerija	4 952	5 014	1,3	5 014	5 028	0,3
10	Teisingumo ministerija	20 074	18 307	-8,8	3 786	3 997	5,6
11	Vidaus reikalų ministerija	27 048	15 344	-43,3**	6 302	5 673	-10,0
12	Užsienio reikalų ministerija	11 630	11 840	1,8	12 439	13 080	5,2
13	Ūkio ministerija	21 961	22 448	2,2	8 571	8 858	3,3
14	Žemės ūkio ministerija	47 993	49 303	2,7	10 521	10 417	-1,0
	Iš viso	365 604	333 435	-8,8	101 665	102 905	1,2

* Į 2015 metų valdymo išlaidas nebuvo įtraukti regioniniai Valstybinės mokesčių inspekcijos ir muitinės padaliniai.

** Buvo koreguotos Finansinių nusikaltimų tyrimų tarnybos ir Valstybės apsaugos departamento valdymo išlaidos, nes šios institucijos iki 2015 metų neteisingai apskaičiuodavo valdymo išlaidas.

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal ministerijų SVP duomenis (2015 m. ministerijų valdymo išlaidos – pagal ministerijų pateiktus duomenis)

Valstybinio audito ataskaitos
 „Programinio biudžeto sistema:
 strateginių veiklos planų sudarymas ir
 įgyvendinimo stebėsena“
 6 priedas

Vyriausybės nustatytos bendrųjų funkcijų efektyvumo vertinimo kriterijų reikšmės ir ministerijų ir jų valdymo sričių pasiektos reikšmės

Kriterijus	Ministrų valdymo srities rezultatai 2015 m.*	Ministerijų rezultatai 2015 m.*	Siektina 2014–2016 m. mediana**
1. Bendrosios įstaigos veiklos efektyvumo vertinimo kriterijai			
1.1. Darbuotojų skaičius vienam vadovujančiajam darbuotojui	5	3,76	5
1.2. Bendrosios veiklos srities darbuotojų skaičius vienam specialiosios veiklos srities darbuotojui	0,22	0,37	0,3
2. Personalo valdymas			
2.1 Vienam personalo valdymo darbuotojui (įskaitant vidurinėsios valdymo grandies vadovus) tenkantis darbuotojų (įskaitant vadovujančiuosius darbuotojus) skaičius, žmonių sk.	86	81,13	80
2.2. Vienam darbuotojui (įskaitant vadovujančiuosius darbuotojus) tenkanti personalo valdymo funkcijos vykdymo išlaidų dalis eurais	148,62	255,52	151
2.3. Įstaigos darbuotojų (įskaitant vadovujančiuosius darbuotojus) savanoriška kaita, proc.	6,81	6,24	nenustatyta
2.4. Įstaigoje taikomų pažangių personalo valdymo priemonių skaičius, vnt.	349	23	nenustatyta
3. Turto valdymas			
3.1. Vienam darbuotojui (įskaitant vadovujančiuosius darbuotojus) tenkanti bendra kabinetų patalpų ploto dalis, kv. m	10,58	10,93	10
3.2. Įstaigos nekilnojamojo turto valdymo ir priežiūros išlaidos, tenkančios 1 kv. m bendro įstaigos valdomo turto, eurais	8,56	20,42	11,58
4. Dokumentų valdymas			
4.1. Įstaigos per ataskaitinius biudžetinius metus gautų ir sudarytų elektroninių dokumentų (įskaitant ir siunčiamus dokumentus) skaičius iš visų įstaigos per ataskaitinius biudžetinius metus gautų ir sudarytų oficialių veiklos dokumentų skaičiaus, proc.	3,6	2,62	10
4.2. Vienam oficialiam veiklos dokumentui tenkanti dokumentų valdymo funkcijos vykdymo išlaidų dalis eurais	0,81	1,19	1
5. Viešųjų pirkimų organizavimas			
5.1. Įstaigos per ataskaitinius biudžetinius metus vykdytų elektroninių viešųjų pirkimų (išskyrus mažos vertės viešuosius pirkimus) skaičius nuo visų įstaigos per ataskaitinius biudžetinius metus vykdytų viešųjų pirkimų (išskyrus mažos vertės viešuosius pirkimus) skaičiaus, proc.	100	100	90
6. Informacinių technologijų (IT) infrastruktūros ir vidaus administravimo informacinių sistemų (IS) valdymas			
6.1. Vienam vidaus administravimo funkcijoms skirtose IS registruotam naudotojui tenkanti vidaus administravimo IS tvarkymo ir priežiūros veiklos išlaidų dalis eurais	70,91	74,39	76
6.2. Vienai tarnybinei stočiai tenkanti informacinių ir ryšių technologijų infrastruktūros priežiūros ir administravimo veiklos išlaidų dalis eurais	595,96	416,92	666
6.3. Vienai kompiuterinei darbo vietai tenkanti kompiuterinių darbo vietų techninės priežiūros išlaidų dalis eurais	66,67	69,15	70

* 2015 m. rezultatai yra preliminarūs.

** Audito ataskaitoje pateikiamos siektinos medianos perskaičiuotos į eurus.

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Finansų ministerijos pateiktą informaciją

Valstybinio audito ataskaitos
 „Programinio biudžeto sistema:
 strateginių veiklos planų sudarymas ir
 įgyvendinimo stebėsena“
 7 priedas

Vyriausybės nustatytos bendrųjų funkcijų efektyvumo vertinimo kriterijų reikšmės

Kriterijus	Pasiekta mediana 2013 m.*	2014 – 2016 m. nustatyta siektina reikšmė (mediana)*	Pasiekta mediana 2014 m.*	Pasiekta mediana 2015 m.**	2015 m. pasiektos medianos palyginimas su nustatyta siektina reikšme, proc.
Darbuotojų skaičius vienam vadovujančiajam darbuotojui, žmonių sk.	5,38	5	5,33	5,57	111,4
Bendrosios veiklos srities darbuotojų skaičius vienam specialiosios veiklos srities darbuotojui, žmonių sk.	0,25	0,3	0,24	0,22	73,3
Vienam personalo valdymo darbuotojui (įskaitant vidurinėsios valdymo grandies vadovus) tenkantis darbuotojų (įskaitant vadovujančiuosius darbuotojus) skaičius, žmonių sk.	82	80	85	86	107,5
Vienam darbuotojui (įskaitant vadovujančiuosius darbuotojus) tenkanti personalo valdymo funkcijos vykdymo išlaidų dalis eurais	150,23	151	145,0	148,62	98,4
Vienam darbuotojui (įskaitant vadovujančiuosius darbuotojus) tenkanti bendra kabinetų patalpų ploto dalis, kv. m	10,41	10	10,58	10,58	105,8
Įstaigos nekilnojamojo turto valdymo ir priežiūros išlaidos, tenkančios 1 kv. m bendro įstaigos valdomo turto, eurais	10,14	12	8,62	8,56	71,3
Įstaigos per ataskaitinius biudžetinius metus gautų ir sudarytų elektroninių dokumentų (įskaitant ir siunčiamus dokumentus) skaičius iš visų įstaigos per ataskaitinius biudžetinius metus gautų ir sudarytų oficialių veiklos dokumentų skaičiaus, proc.	1,31	10	2,22	3,6	6,4 proc.
Vienam oficialiam veiklos dokumentui, nepaisant jo formos, laikmenos ir pateikimo būdo, tenkanti dokumentų valdymo funkcijos vykdymo išlaidų dalis eurais	0,77	1	2,78	0,81	81
Įstaigos per ataskaitinius biudžetinius metus vykdytų elektroninių viešųjų pirkimų (išskyrus mažos vertės viešuosius pirkimus) skaičius nuo visų įstaigos per ataskaitinius biudžetinius metus vykdytų viešųjų pirkimų (išskyrus mažos vertės viešuosius pirkimus) skaičiaus, proc.	Kriterijus nebuvo numatytas	90	100	100	111
Vienam vidaus administravimo funkcijoms skirtose IS registruotam naudotojui tenkanti vidaus administravimo IS tvarkymo ir priežiūros veiklos išlaidų dalis eurais	64,97	76	75,18	70,91	93,3
Vienai tarnybinei stočiai tenkanti IRT infrastruktūros priežiūros ir administravimo veiklos išlaidų dalis eurais	628,46	666	610,6	595,96	89,5
Vienai kompiuterinei darbo vietai tenkanti kompiuterinių darbo vietų techninės priežiūros išlaidų dalis eurais	65,25	70	65,6	66,67	95,2

* 2013–2014 metų siektinos bendrųjų funkcijų efektyvumo vertinimo kriterijų pinigines reikšmes perskaičiuotos į eurus.

** 2015 m. rezultatai yra preliminarūs.

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Finansų ministerijos pateiktą informaciją